

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ У НАСЕЉУ БАЧЕВО, ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

Општина Димитровград

Крагујевац, август 2025. године

ECOlogica URBO DOO

Прогерат!

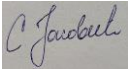

ECOLOGICA URBO DOO KRAGJEVAC
Ulog. br. 20222816
Company/Idr. d.o.o., 15.11.2017

ECOlogica URBO DOO

Крагујевац
Саве Ковачевића 1

Тел: +381 (0) 34 331 332
Факс: +381 (0) 34 337 237
е-mail: office@ecourbo.com
<http://www.ecourbo.com>

<p>НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА</p>	<p>ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД</p>	
<p>НАРУЧИЛАЦ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА</p>	<p>VR RIVER HYDRO ENERGY D.O.O., Aleksandrovac</p>	
<p>ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ</p>	<p>ECOlogica URBO DOO Крагујевац Саве Ковачевића бр. 1</p>	
<p>ДИРЕКТОР</p>	<p>Евица Рајић директор</p>	
<p>РАДНИ ТИМ</p>	<p>Евица Рајић, дипл. еколог</p>	
	<p>Звездана Новаковић, мастер инж. технологије</p>	
	<p>Марија Бабић, мастер биолог-еколог</p>	
	<p>Марија Ђурђић, мастер хемичар-контрола квалитета и управљање</p>	
	<p>Марин Рајић, дипл. инж. електротехнике</p>	
	<p>Светлана Ђоковић, дипл. еколог</p>	
	<p>Сања Јоковић, мастер еколог</p>	
	<p>Невена Зубић, мастер хемичар</p>	
	<p>Анђела Васиљевић, дипл. еколог</p>	

Садржај:

Увод	16
1.0. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	17
1.1. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА И ОДНОСИМА СА ДРУГИМ ПЛАНОВИМА И ПРОГРАМИМА	19
1.1.1. Правни основ	19
1.1.2. Плански основ	21
1.1.3. Остала коришћена документација	21
Предмет и садржај ПДР-а	22
Однос са другим документима - Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност ...	25
1.2. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ НА КОЈЕ СЕ ИЗВЕШТАЈ ОДНОСИ ...	30
1.3. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБЛАСТИМА КОЈЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДУ ИЗЛОЖЕНЕ ЗНАЧАЈНОМ УТИЦАЈУ	47
Квалитет ваздуха	47
Квалитет вода	51
Квалитет земљишта	51
Бука	51
1.4. РАЗМАТРАЊЕ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБЛАСТИМА ПРОГРАМА СА АП И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПИТАЊА ИЗ ПРОЦЕДУРЕ СПУ	53
1.5. ПРИКАЗ И ОЦЕНА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПРОГРАМУ	53
ПРЕТХОДНЕ КОНСУЛТАЦИЈЕ СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ СТРАНАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	54
2.0. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.....	57
Општи и посебни циљеви СПУ	57
Избор индикатора	58
3.0. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	62
3.1. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ПРОГРАМА ПОВОЉНИХ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	62
3.1.1. Процена утицаја варијантних решења	63
3.1.2. Варијантно решење у случају реализовања Плана	63
3.1.3. Варијантно решење у случају нереализовања Плана	64
3.1.4. Карактер наведених утицаја на животну средину	64
Приказ процењених утицаја плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећавање позитивних утицаја	64
3.1.6. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја плана на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину	71
3.2. КУМУЛАТИВНИ И СИНЕРГЕТСКИ УТИЦАЈИ	86
3.3. ПРЕКОГРАНИЧНИ УТИЦАЈИ	86
4.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ТОКОМ СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА РАЗВОЈА	86
4.1. Циљеви ПРОГРАМА МОНИТОРИНГА	87
4.2. Индикатори ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	87
4.2.1. Законски и стратешки оквир СПУ	89
4.3. Надлежности и ОБАВЕЗЕ	90
4.4. Поступање У СЛУЧАЈУ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	91
5.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ТОКОМ СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА РАЗВОЈА	92
5.1. Циљеви ПРОГРАМА МОНИТОРИНГА	93
5.2. Индикатори ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	94
5.2.1. Законски и стратешки оквир СПУ	95
5.3. Надлежности и ОБАВЕЗЕ	96
5.4. Поступање У СЛУЧАЈУ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	98
6.0. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ 101	

6.1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	101
6.2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	102
7.0. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА	104
8.0. ПРЕГЛЕД ЗАКЉУЧАКА И ПРЕПОРУКА ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	106
9.0. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	107

У складу са Чланом 11. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС”, бр. 94/24) доносим

РЕШЕЊЕ

о именовању мултидисциплинарног тима за израду Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград:

Вођа тима: Евица Рајић, дипл. еколог

Чланови тима: Звезана Новаковић, мастер инж. технологије

Марин Рајић, дипл. инж. електротехнике

Марија Бабић, мастер биолог-еколог

Светлана Ђоковић, дипл. еколог

Сања Јоковић, мастер еколог

Невена Зубић, мастер хемичар

Анђела Васиљевић, дип. еколог

Именовани су дужни да, при изради Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, поштују одредбе Закона о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС”, бр. 94/24), Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 94/24-др.закон), одредбе осталих секторских закона и подзаконских аката, у складу са Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград („Службени лист општине Димитровград”, бр. 28/24)), а на основу Одлуке о приступању изради Плана детаљне регулације и на основу Решења о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину, које је донела надлежна служба за заштиту животне средине, број 501-205/2024-14/1 од 29.08.2024.године.

Крагујевац, август 2025. године

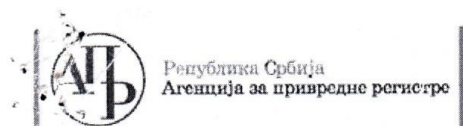
ECOlogica URBO DOO

Директор:

Евица Рајић

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Регистар Привредних субјеката

БД. 185524/2006

Дана, 22.11.2006 године

Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4 Закона о Агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС 55/04) и члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију оснивања привредног субјекта, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

са следећим подацима:

Пуно пословно име: **PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Крагујевац

Опис делатности: PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU

Скраћено пословно име: **ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC**

Регистарски број/Матични број: 20222816

Претежна делатност: 74201 - ПРОСТОПНО ПЛАНИРАЊЕ

Привредни субјекат је регистрован за спољно трговински промет

Привредни субјекат је регистрован за услуге у спољнотрговинском промету

Подаци о капиталу

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Подаци о оснивачима:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Удео 100,00 %.

Подаци о директору:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Подаци о заступницима:

Заступник

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Функција у привредном субјекту: Директор

Овлашћења у промету

Овлашћења у унутрашњем промету неограничена

Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена

Накнаду у износу од 3.600,00 динара за регистрацију напред наведених података наплаћена је од подносиоца регистрационе пријаве.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је регистрациону пријаву за оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

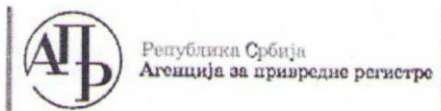
Висина накнаде за регистрацију одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05)

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде у року од 8 дана од дана достављања решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Миладин Маглов

Регистар привредних субјеката
БД 47035/2021

5000188041265

Дана, 04.06.2021. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014, 31/2019), одлучујући о регистрационој пријави промене података код PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, матични број: 20222816, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Евица Рајић

доноси

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ регистрациона пријава, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података код:

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO
KRAGUJEVAC

Регистарски/матични број: 20222816

и то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:

Брише се:

Адреса: Саве Ковачевића 3/1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Уписује се:

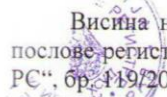
Адреса: САВЕ КОВАЧЕВИЋА 1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 02.06.2021. године регистрациону пријаву промене података број БД 47035/2021 и уз пријаву је доставио документацију наведену у потврди о примљеној регистрационој пријави.

Проверавајући испуњеност услова за регистрацију промене података, прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, Регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, па је одлучио као у диспозитиву решења, у складу са одредбом члана 16. Закона.

Страна 1 од 2

Висина накнаде за вођење поступка регистрације утврђена је Одлуком о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 119/2013, 138/2014, 45/2015, 106/2015, 32/2016, 60/2016 и 75/2018).

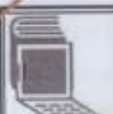

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против ове одлуке може се изјавити жалба у року од 30 дана од дана објављивања одлуке на интернет страни Агенције за привредне регистре, министру надлежном за послове привреде, а преко Агенције за привредне регистре. Административна такса за жалбу у износу од 480,00 динара и решење по жалби у износу од 550,00 динара, уплаћује се у буџет Републике Србије. Жалба се може изјавити и усмено на записник у Агенцији за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР

Миладин Матлов

	 8000074754368	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	 Република Србија Агенција за привредне регистре
---	--	---	--

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број 20222816

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕПословно име PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

Скраћено пословно име ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина КРАГУЈЕВАЦ

Место КРАГУЈЕВАЦ

Улица САВЕ КОВАЧЕВИЋА

Број и слово 1

Спрат, број стана и слово / /

Адреса за пријем електронске поште

Е- пошта office@ecourbo.com

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања 9. новембар 2006

Време трајања

Време трајања привредног субјекта Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности 7111

Назив делатности

Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 1 од 3

Законски Идентификациони Број (ПИБ)	104733275
Подаци од значаја за правни промет	
Текући рачун	160-0000000451212-75 360-0000000010011-37 220-0000000064888-10 160-0000000536986-94 160-0053900024920-76 370-0000000023759-53
Подаци о статусу / оснивачком акту	
Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта	Датум важећег статута <input type="text"/> Датум важећег оснивачког акта <input type="text"/>

Законски (статутарни) заступници	
Физичка лица	
1. Име	Евица Презиме Рајић
ЈМБГ	2610958787413
Функција	Директор
Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом

Чланови / Сувласници	
Подаци о члану	
Име и презиме	Евица Рајић
ЈМБГ	2610958787413
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	<input type="text"/>
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	9. новембар 2006
Удео	износ(%) 100,000000000000

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 2 од

ОСНОВНИ КАПИТАЛ ДРУШТВА	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	9. новембар 2006

Регистратор: Милadin Маглов

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 3 од 3

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

Увод

План детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, у даљем тексту: „План“, ради се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград („Службени лист општине Димитровград“, бр. 28/24), у даљем тексту: „Одлука о изради Плана“.

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину утврђена је обавеза вршења стратешке процене утицаја на животну средину за програме који се доносе у складу са законом којим се уређује плански систем.

Саставни део Одлуке о изради Плана је Одлука о изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, („Службени лист општине Димитровград“, бр. 28/24), на основу Решења о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину, које је донела надлежна служба за заштиту животне средине, број 501-205/2024-14/1 од 29.08.2024.године.

Циљ израде Плана је обезбеђење планског основа за организовање производње и коришћење електричне енергије добијене коришћењем енергије сунца, уз обезбеђење неопходне инфраструктуре и служи као основ за издавање информације о локацији и локацијских услова за грађење свих потребних објеката у саставу предметне соларне електране

1.0. Полазне основе Стратешке процене

Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације План детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, је процес који ће обезбедити:

У складу са чланом 15. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, полазне основе стратешке процене обухватају:

- кратак преглед садржаја и циљева Плана и односа са другим плановима и програмима
- преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на које се извештај односи
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- разматрана питања и проблеме заштите животне средине у Плану и приказ разлога за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене
- приказ информација и података раније спроведених стратешких процена планова и програма који припадају истој хијерархијској структури (*Постоји поступак стратешке процене утицаја за планове и програме који припадају истој хијерархијској структури.*) – СПУ - стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације подручја соларне електране “BREBEX” на територији општине Димитровград на животну средину)
- преглед утврђених и процењених значајних могућих утицаја на спровођење Плана
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Плану, укључујући варијантно решење нереализовања Плана и најповољније варијантно решење са становишта заштите животне средине,
- резултате претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битне за процену могућих утицаја Плана.

На Седници Скупштине општине Димитровграда, а на основу Мишљења општинске Комисије за планове донета је „Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград“ („Службени лист општине Димитровград“, бр. 28/24).

Одлуком о приступању изради Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, а на основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. Гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10), приступило се изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације на животну средину.

Носилац израде Плана је Општинска управа општине Димитровград, Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско правне послове и комунално стамбену делатност.

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја) се ради истовремено са израдом Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград представља основу за:

- утврђивање обавезујућих, хијерархијски усаглашених смерница (еколошких захтева), при изради Плана;
- интегрисање мера заштите животне средине у све фазе израде Плана;
- дефинисање услова и решења заштите животне средине, као обавезујућих за поступак имплементације планског документа.

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја) се ради истовремено са израдом Нацрта Плана детаљне регулације подручја соларне електране, чиме су створени услови за благовремено интегрисање захтева везаних за заштиту природних вредности простора, заштиту животне и друштвене средине у поступак израде, излагања јавности, усвајања као и, по усвајању, у процесу имплементације Плана.

Извештај о Стратешкој процени утицаја и процена могућих стратешких утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, обухвата:

- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите и одрживог коришћења;
- анализу и валоризацију заступљених екосистема, станишта, односно заступљене флоре и фауне у границама Плана и непосредном окружењу од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину;
- анализу услова и смерница документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја - хијерархијска условљеност;
- анализу услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција и осталих релевантних услова и захтева;
- анализу постојећег стања медијума животне средине (анализа постојеће базе података о стању животне средине), анализу тренутног („нултог“) стања животне средине и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите животне и друштвене средине;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора и животне средине за процену утицаја планског документа;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју (локално становништво, природне вредности, медијуми животне средине) који већ трпе извесне утицаје и за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- анализу захтева заинтересоване јавности, појединаца и осталих корисника простора у границама планског документа и зонама потенцијалног утицаја Плана;
- организовање консултација са заинтересованим странама, органима и институцијама, непосредним корисницима простора о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- процену утицаја предложене стратешке одлуке планског документа за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране и уређење површина, при постојећим ограничењима и утицајима на природу, животну и друштвену средину;
- процену кумулативних, синергетских, директних, индиректних, локалних, иреверзибилних и других утицаја предложене стратешке одлуке за соларну електрану;
- дефинисање стратешких смерница и кључних мера заштите животне средине, мера потенцијалне еколошке компензације у поступку имплементације Плана;
- учешће јавности (имаоца јавних овлашћења, стручне, остале јавности, НВО и заинтересованих појединаца) у поступку стратешке процене утицаја;
- дефинисање смерница и мера заштите и мониторинга животне средине за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планског документа и за нижи хијерархијски ниво, односно поступак процене утицаја планираног пројекта односно изградња соларне електране и уређење површина на природу, животну и друштвену средину;
- еколошку валоризацију подручја Плана, вредновање подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора и реализације планиране намене, односно изградња соларне електране.

1.1. Кратак преглед садржаја и циљева Плана и односима са другим плановима и програмима

1.1.1. Правни основ

За израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), вредновање планиране намене са аспекта одрживости и еколошке прихватљивости, избора најприхватљивијег решења са предлогом смерница и мера за нижи хијерархијски ниво и мера заштите животне средине, мониторинг и осталих карактеристика животне средине, коришћена је и поштована следећа законска регулатива:

- Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12-одлука УС, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 32/19 и 47/25);
- Правилник о класификацији намене замљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 105/20);
- Статута Општине Димитровград („Службени лист општине Димитровград бр. 6/2019);
- Одлуке о изради Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград („Службени лист општине Димитровград“, бр. 28/24);
- Одлуке о изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград („Службени лист општине Димитровград“, бр. 28/24);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС, бр. 94/24);
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11- одлука УС, 14/16, 95/18 - др. закон и 94/24 - др. закон);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 94/24);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/14, 95/18, 40/21, 35/23- др. Закон, 62/23 и 94/24);
- Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/21, 35/23 и 94/24 – др. закон);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18 - др. закон и 71/21);
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21- др. закон, 129/21- др. закон и 76/23- др. закон);
- Закон о климатским променама („Сл. гласник РС“, бр. 26/21);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18 – др. закон);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);
- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 51/2025);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/21);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 11/09, 20/15 и 87/18 - др. закон);

- Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 - др. закон и 35/23);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 87/18);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС”, бр. 31/12);
- Уредба о учешћу јавности у изради одређених планова и програма у области заштите животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 117/21);
- Правилник о компензацијским мерама („Сл. гласник РС”, бр. 20/10);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16);
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС”, бр. 35/10);
- Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);
- Правилник о условима које морају испуњавати прихватилишта за збрињавање заштићених дивљих животиња („Сл. гласник РС”, бр. 15/12);
- Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС”, бр. 92/08);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 23/94);
- Правилник о опасним материјама у водама („Сл. гласник РС”, бр. 31/82);
- Правилник о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 72/23);
- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС”, бр. 18/24);
- Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11);
- Правилник о листи мера превенције стварања отпада („Сл. гласник РС”, бр. 7/19);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);
- Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 21/10, 10/13, 44/18 - др. Закон и 14/24);
- Правилник о годишњој количини амбалажног отпада по врстама за које се обавезно обезбеђује простор за преузимање, сакупљање, разврставање и привремено складиштење („Сл. гласник РС”, бр. 70/09);
- Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 114/13);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 37/25 и 47/25);
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 79/21);

- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 139/22);
- Правилник о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 37/11).

Поштовани су услови и смернице остале релевантне регулативе:

- ЕУ Директива о приступ јавности информацијама о животној средини (2003/4/ЕК);
- ЕУ Директива о учешће јавности (2003/35/ЕЗ);
- ЕУ Директива о одговорност за штету у животној средини (2004/35/СЕ);.

1.1.2. Плански основ

Плански основ за израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) је:

- Просторни план општине Димитровград ("Сл.лист града Ниша", бр. 62/12),
- Измене и допуне Просторног плана општине Димитровград („Службени лис

1.1.3. Остала коришћена документација

Услови институција, ималаца јавних овлашћења и подаци од значаја за Извештај о СПУ Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград:

Услови надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења:

- Решење завода за заштиту природе Србије 03 бр. 021-2510/4 од 05.08.2025.године;
- Услови Министарства унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације Одељење за ванредне ситуације у Пироту бр. 07.23.1 бр.217-5315/25-1 од 16.07.2025. године;
- Услови Министарства одбране, Сектор за инфраструктуру и услуге стандарда, Управа за инфраструктуру, бр. 8867-2 од 21.07.2025. године;
- Услови Електродистрибуције Србије Београд, огранак електродистрибуција Пирот од дана 22.07.2025. године под бројем Д10.25-271803/2-25;
- Услови Телеком Србија а.д. Дирекције за технику од дана 28.07.2025. године, број Д211-311028/2-2025 СЈ;
- Услови Електромрежа Србије а.д., број 130-00-UTD-003-786/2025-002 од 21.07.2025. г.;
- Услови Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, бр. 002985752 2025 14840 007 000 000 001 од 28.07.2025. године;
- Услови ЈП Србијашуме Београд, број 11659 од 22.07.2025. године;
- Услови „Југоросгаз“ а.д., број Н/И-341 од 09.07.2025. и број Н/И-354 од 29.07.2025.
- Услови Завода за заштиту споменика културе Ниш, 1221/2-02 од 01.08.2025. године;
- Услови сеизмолошког завода Србије, број 003313355 2025 40800 000 000 240 003 40 002 од 29.07.2025. године;
- Услови ЈП Комуналац Димитровград, број 1210-2/25 од 08.07.2025. године;
- Јавно предузеће Путеви Србије, број 953-14622/25-1 од 10.07.2025. године;

- Министарство заштите животне средине РС, број 002403559 2025 14850 004 005 501 100 од 27.06.2025. године;
- Министарство рударства и енергетике бр.002988416/2025 од 31.07.2025. године

Предмет и садржај ПДР-а

Циљ израде Плана је обезбеђење планског основа за организовање производње и коришћење електричне енергије добијене коришћењем енергије сунца, уз обезбеђење неопходне инфраструктуре и служи као основ за издавање информације о локацији и локацијских услова за грађење свих потребних објеката у саставу предметне соларне електране.

Одлуком о изради Плана детаљне регулације дефинисана је прелиминарна граница планског подручја, а коначна граница планског подручја дефинисаће се приликом утврђивања Нацрта Плана.

Планом се разрађује подручје од око 19,94h а, на територији Општине Димитровград у оквиру катастарских општина Бачево, Градиње и Димитровград.

У обухват Плана улазе следеће катастарске парцеле: целе катастарске парцеле: 693 и 694 све из КО Бачево; 67 и 74 све из КО Градиње; делови катастарских парцела број: 5683 и 2775/2 све из КО Димитровград; 3737 КО Градиње.

Граница Плана почиње: северном границом к.п.бр. 693 КО Бачево, затим источном и јужном границом исте парцеле до к.п.бр. 694 КО Бачево и даље наставља њеном источном, јужном, западном и поново јужном границом до к.п.бр. 67 КО Градиње, затим наставља границом ове парцеле до к.п.бр. 74 КО Градиње и у наставку иде границом ове парцеле до к.п.бр. 3737 КО Градиње, затим делом јужне границе к.п.бр. 74 КО Градиње, сече к.п.бр. 3737 КО Градиње и наставља њеном јужном границом, поново сече к.п.бр. 3737 КО Градиње и наставља западном границом к.п.бр. 74 КО Градиње до к.п.бр. 67 КО Градиње и иде југозападном и северозападном границом ове парцеле, затим западном границом к.п.бр. 694 КО Бачево, сече 5683 и 2775/2 све из КО Димитровград, наставља западном границом к.п.бр. 2775/2 КО Димитровград, а затим западном границом к.п.бр. 5683 КО Димитровград, сече к.п.бр. 5683 КО Димитровград и иде делом њене источне границе све до почетне тачке. Из описаног обухвата изузете су к.п.бр. 68 и 69 све из КО Градиње.

Планско решење засновано је на одредницама планова вишег реда за развој површина за производњу електричне енергије и то планирањем комплекса соларне електране и њеног инфраструктурног опремања. У обухвату Плана, предвиђају се следеће претежне намене:

- Површине јавне намене: саобраћајне површине,
- Површине осталих намена: шумско земљиште у функцији соларне електране, пољопривредно земљиште, шумско земљиште..

Табела 0-1 Биланс планиране претежне намене намене површина

Претежна намена површина	Површина (ha)	Проценат учешћа (%)
Површина јавне намене		
саобраћајне површине	0,19	0,96
Површине осталих намена		
шумско земљиште у функцији соларне електране	12,27	61,53
пољопривредно земљиште,	3,49	17,50

некатегорисаног пута је ушао у обухвата Плана да би се приказао излаз планираног кабловског вода до површине јавне намене.

Основне намена за саобраћајне површине су: коридори, површине и објекти у функцији друмског саобраћаја (јавни пут са заштитним појасом), у оквиру којих може бити планирана и јавна инфраструктура.

Површине осталих намена

Према чл. 69. Закона о планирању и изградњи, објекти за производњу, трансформацију, дистрибуцију и пренос електричне енергије, могу се градити на пољопривредном земљишту, без обзира на катастарску класу пољопривредног земљишта, као и на шумском земљишту, без потребе прибављања сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде и шумарства.

Шумско земљиште у функцији соларне електране

Максимална одобрена снага, коју планирана соларна електрана може предати у дистрибутивни систем електричне енергије (ДСЕЕ), износи до 9,9 MW, у складу са Условима за пројектовање и прикључење издатим од оператора дистрибутивног система (предметни услови су саставни део документационе основе Плана).

Основна намена за шумско земљиште у функцији соларне електране је: соларна електрана за производњу електричне енергије.

У простору соларне електране планирано је: постављање фотонапонских панела, (одговарајућих техничких карактеристика); изградња одговарајућих електроенергетских објеката; изградња линијских коридора инфраструктуре и других потребних објеката и садржаја. Положаји и димензије планираних објеката и инфраструктуре, прецизирају се у фази израде техничке документације.

За потребе одржавања и приступа до комплекса соларне електране планира се изградња интерних саобраћајница-противпожарног пута. Противпожарни пут биће прилагођен технолошким потребама и природним карактеристикама локације.

Највећи дозвољени индекс заузетости парцеле за соларну електрану износи до 80% (при чему се урачунавају површине за постављање фотонапонских и хоризонтална пројекција електроенергетских објеката и опреме). Укупна висина соларних панела и пратеће опреме и инсталација соларне електране зависиће од изабране технологије, што ће се ближе дефинисати техничком документацијом. Највећа дозвољена спратност командно надзорне зграде је П+1, а осталих објеката П+0.

Пољопривредно земљиште у функцији соларне електране

На пољопривредном и шумском земљишту, осим основне намене, у складу са планским основом за израду Плана, могу се градити инфраструктурни објекти. У оквиру оквиру ових површина предвиђа се постављање кабловског вода до површине јавне намене, односно до некатегорисаног пута на к.п.бр. 3737 КО Градиње, при чему је неопходно очување основне намене и функције пољопривредног и шумског земљишта.

Део трасе кабловског вода (представља везу између подручја соларне електране и објекта места прикључења) дат је оријентационо. Коначна траса и начин постављања кабловског вода биће утврђени кроз израду техничке документације.

Мрежа јавне комуналне инфраструктуре

У обухвату Плана не постоји изграђена мрежа јавне комуналне инфраструктуре. Потребна инфраструктура планираће се у складу са условима надлежних предузећа. Услови надлежних органа, организација, имаоцима јавних овлашћења и других институција, који ће бити у складу са Законом и посебним прописима, утврдиће услове за планирање и уређење простора.

Очекивани ефекти планирања у погледу унапређења начина коришћења простора

Предложена планска решења су у функцији спровођења смерница и циљева развоја утврђених плановима вишег реда и стратешким документима.

Ефекти планираних решења имају за циљ стварање услова за пројектовање и изградњу соларне електране са пратећом инфраструктуром, уз поштовање окружења и у складу са положајем у простору.

Концепција уређења и грађења

Према Закону о коришћењу обновљивих извора енергије, коришћење обновљивих извора енергије у области производње електричне енергије је у јавном интересу Републике Србије и од посебног је значаја за Републику Србију.

Коришћењем ресурса обновљивих извора енергије, односно, изградњом соларне електране даје се важан допринос унапређењу квалитета животне средине.

У оквиру соларне електране Бачево планирано је више групација соларних панела (соларна поља) која у међусобно повезана интерним саобраћајницама и пратећом инфраструктуром у функцији електране.

Соларна поља могу, а не морају чинити независне функционалне целине у смислу производње или потрошње електричне енергије и прикључења на електроенергетски систем Електромреже Србије. Укупна инсталисана снага соларне електране је 9,9 MW а појединачна снага соларних панела ће бити дефинисана приликом техничке разраде пројекта у складу са фазама и динамиком реализације као и техничким карактеристикама појединих типова соларних панела који ће бити уграђени у оквиру свих или појединачних соларних поља.

Однос са другим документима - Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност

Приликом израде Плана прикупљани су и проучавани сви расположиви документи, почев од националних до стратешких докумената и регулаторни и остали урбанистички планови општине Димитровград.

Смернице планова вишег реда и планова од значаја за Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, су обавезујуће и морају се узети у обзир при процени могућих стратешких утицаја Плана на животну средину, у складу са начелом хијерархије и координације на свим нивоима. Еколошки извештај о могућим утицајима Плана мора да обезбеди и информације о вези са другим плановима од значаја и циљевима заштите животне средине датим у тим плановима, као и начин на који су ти циљеви узети у обзир при изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград.

Плански документи вишег реда од значаја за процену утицаја стратешког катрактера и општих циљева заштите животне средине при изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград (Извештаја о Стратешкој процени утицаја):

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- **Просторни план општине Димитровград** („Службени лист града Ниша“, бр. 62/2012) и **Измена и допуна Просторног плана општине Димитровград** („Службени лист града Ниша“, бр. 33/22) ;

Просторни План Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) – представља хијерархијски важан документ вишег реда од значаја, пре свега, за

опште циљеве заштите простора и животне средине. Општи циљеве ППР Србије, садрже стратешка питања заштите животне средине од значаја за Републику, као и циљеве и захтеве у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. У том контексту, као општи циљеве ППР Србије, дефинисани су:

- заштита основних чинилаца животне средине;
- одрживо коришћење природних вредности;
- унапређење управљања отпадним водама и отпадом;
- рационално коришћење минералних и енергетских ресурса;

као и битни циљеве за смањивање загађења и антропогених притисака у еколошки угроженим подручјима, односно зонама и локацијама. Као посебни циљеве ППР Србије издвојени су:

- заштита ваздуха, заштита и одрживо коришћење вода и земљишта;
- заштита биодиверзитета и станишта;
- заштита и одрживо коришћење природних добара и ресурса;
- унапређење управљања отпадом (смањење количине, поновна употреба (рециклажа) и депоновање);
- **веће коришћење обновљивих извора енергије** (биомасе, хидроенергије, соларне, геотермалне и енергије ветра);
- смањење загађивања у урбаним, индустријским, пољопривредним и другим еколошки угроженим подручјима и
- смањење притиска од привредних, саобраћајних и комуналних активности на животну средину.

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије (ОИЕ), чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине. Република Србија има природне погодности и добар потенцијал за производњу енергије из обновљивих извора, што би могло да допринесе смањењу увозне зависности земље и умањи штетне ефекте стаклене баште. У обновљиве изворе енергије чији потенцијал постоји у Републици Србији спадају: енергија биомасе (укључујући биогас и биогориво), енергија малих хидроелектрана, енергија сунца, енергија ветра и геотермална енергија.

Основни циљ је значајније повећање учешћа ОИЕ у енергетском билансу Републике Србије, уз поштовање принципа одрживог развоја. Као неопходан предуслов изградње соларне електране, планираног капацитета, треба предвидети њено прикључење на преносну мрежу, одговарајућег капацитета.

Како се по правилу изградња ових објеката и мрежа одвија на територијама локалних самоуправа, за њихову реализацију је потребно да се израде одговарајући урбанистички планови. Техничко-економске анализе и процене еколошке прихватљивости, као и расположиви капацитети преносне и дистрибутивне мреже ће одредити приоритете у овој области са отвореним ризицима које имају инвеститори у развоју пројеката. Такође, у складу са Законом о коришћењу обновљивих извора енергије, чланом 2, коришћење енергије из обновљивих извора је у јавном интересу Републике Србије и од посебног је значаја за Републику Србију.

**Просторни план општине Димитровград („Службени лист града Ниша“, бр. 62/2012) и
Имена и допуна Просторног плана општине Димитровград („Службени лист града
Ниша“, бр. 33/22)**

Визија и дугорочни циљ развоја подручја Просторног плана, односи се на повезивање и интеграцију предметног простора у шире окружење и унапређење развоја. Општи циљ организације и уређења простора јесте коришћење простора према потенцијалима природних и антропогених вредности и дугорочним потребама интегралног економског, технолошког, социјалног и културног развоја и унапређење животне средине општине Димитровград.

У овом плану се, између осталог, наводи: „У наредном периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме би се позитивно утицало на квалитет живота, заштиту и очување природе и животне средине“.

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења на територији општине Димитровград износи више од $4,2\text{kWh/m}^2/\text{дан}$ (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу и изнад $4,8\text{kWh/m}^2$ (мерна површина под углом 30° према југу), тако да планско подручје спада у веома повољно за експлоатацију енергије сунца. На рефералној карти су приказане неке од потенцијалних зона повољних за изградњу соларних електрана. Поред ових зона, могућа је изградња и на другим локацијама у захвату плана. Неопходно је урадити студије, техноекономске анализе и мерења које ће показати исплативост великих инвестиција у овај вид обновљивих извора енергије и најповољније локације за изградњу у захвату Просторног плана. Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима један је од начина једноставног и ефикасног коришћења енергије сунца. У домену пољопривредне производње енергија сунца се може користити за грејање пластеника и стакленика путем соларних колектора.

Локације соларних електрана ће се одредити накнадно, након даљих истраживања, испитивања и утврђивања економске исплативости. Дозвољена је изградња соларних електрана на свим локацијама у захвату плана које испуњавају услове у складу са законом, осим у зонама заштите простора са режимом I степена, где је изградња забрањена и II степена, где је ограничена.

За потребе изградње објеката ветрогенератора и соларних фотонапонских постројења (соларних електрана) и постројења за биомасу предвиђена је даља разрада Просторног плана плановима детаљне регулације којим је потребно дефинисати правила уређења и грађења као и неопходне мере заштите животне средине, диспозицију објеката за производњу енергије из обновљивих извора као и место прикључка на електроенергетски систем Републике.

На основу Закона о заштити животне средине (чл. 35. и 36), Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и Закона о процени утицаја на животну средину, у току имплементације Просторног плана препоручује се израда стратешких процена утицаја на животну средину за одређене урбанистичке планове, док се за остале урбанистичке планове одлука о приступању или не приступању изради стратешке процене доноси се у складу са одредбама из чланова 5, 6. и 9. Закона о стратешкој процени утицаја. Имајући у виду величину инвестиције и специфичност интервенције у простору, могуће утицаје на окружење, донета је Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја предметног ПДР-а на животну средину.

Као неопходан предуслов изградње соларне електране, планираног капацитета треба предвидети њено прикључење на преносну мрежу, одговарајућег капацитета. Како се по правилу изградња ових објеката и мрежа одвија на територијама локалних самоуправа, за њихову реализацију је потребно да се израде одговарајући урбанистички планови.

Стратешки оквир

Стратегија заштите животне средине – Зелена агенда за Републику Србију за период 2025–2033. године, чији је нацрт објављен¹, а јавни увид и јавна расправа² успешно су окончани, те се њено усвајање очекује у наредном периоду.

Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС“, број 101/15).– Најзначајнији циљеви енергетске политике Србије усаглашавају се с праксом и регулативом ЕУ ради повећања енергетске ефикасности, интензивнијег коришћења нових обновљивих извора енергије, као основне претпоставке достизања одрживог социо-економског развоја земље и успостављања енергетско-еколошког баланса. Коришћење нових обновљивих извора енергије и нових и енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија постављено је као трећи – посебни приоритет у оквиру Стратегије.

Стратегија просторног развоја Републике Србије 2009-2013-2020 (2009)³ представља крвни документ за организацију, коришћење и заштиту простора Републике Србије.

Стратегија одрживог урбаног развоја Републике Србије до 2030. године („Службени гласник РС“, бр. 47/2019) обухвата област заштите од индустријских удеса кроз мере за постизање циљева урбаног развоја, укључујући превенцију великих хемијских удеса и ограничавање последица.

План развоја општине Димитровград за период 2023 – 2029. године⁴ (нацрт документа) који представља стратешки документ развојног планирања највишег реда и који ће у наредном периоду бити главна смерница за развој наше општине. Израђен је на начелима доброг управљања уз пуно поштовање партнерског односа са грађанима, приватним и невладиним сектором са посебним акцентом на израду реалног, остваривог и одрживог плана; одређивање приоритета за сваку област и потпуну транспарентност током целог процеса.

У оквиру дефинисаног циља Приоритетни циљ 2.3. Безбедна и здрава животна средина, дефинисана је МЕРА 2.3.5. Подстицање енергетске ефикасности породичних кућа и бизнис сектора

„Мера се односи на подршку привредним субјектима за коришћење обновљивих извора енергије и инсталирање постројења за производњу енергије коју могу користити за сопствену потрошњу, али и за пласирање вишкова у мрежу.

Ова мера је приоритизована као кључна, зато што привредни субјекти углавном користе дрво и угаљ као енергенте или су ослоњени на електро-енергетску мрежу РС.

У појединим производним процесима енергија се расипа и не користи се за рецикулацију. У оквиру ове мере спровешће се суфинансирање пројеката за коришћење обновљивих извора енергије (изградња соларних и ветро-система за производњу топлотне и електричне енергије) у привреди.

Имајући у виду да Димитровград, захваљујући свом повољном географском положају, има велики потенцијал за искоришћење и употребу соларне енергије, општина Димитровград планира да пружи подршку заинтересованим инвеститорима у наредном планском периоду, за изградњу соларних електрана. За ове намене општина Димитровград је заинтересована да обезбеди одговарајуће локације. На овај начин

¹ <https://www.ekologija.gov.rs/informacije-od-javnog-znacaja/javne-rasprave/javni-poziv-za-ucescje-javnosti-u-procesu-konsultacija-u-vezi-sa-izradom-strategije-zastite-zivotne-sredine-zelena-agenda-republike-srbije-za-period-2024-2033-godine>

² <https://www.ekologija.gov.rs/informacije-od-javnog-znacaja/izvestaji-sa-javnih-rasprava/i-z-v-e-s-t-j-o-sprovedenom-javnom-vidu-o-naertu-strategije-zastite-zivotne-sredine-zelena-agenda-za-srbiju-i-naertu-akcionog-plana>

³ 2008: Стратегија просторног развоја Републике Србије 2009-2013-2020, („Сл. гласник РС“, број 119/2008)

⁴ https://www.dimitrovgrad.rs/plan_razvoja_opstine_2028

грађани Димитровграда и околине добиће значајан извор електричне енергије произведене без емисије CO₂.“

Интегрисани национални енергетски и климатски план Републике Србије за период до 2030. године укључујући перспективу до 2050. године (ИНЕКП) поставља циљеве за здравију животну средину, сигурније снабдевање енергијом уз више зелене енергије, енергетску независност и ефикасно и економично управљање процесом декарбонизације.

Стратегија нискоугљеничног развоја Републике Србије за период од 2023. до 2030. године са пројекцијама до 2050. године,

Програм прилагођавања на измењене климатске услове за период од 2023. до 2030. године, Програм управљања отпадом у Републици Србији 2022-2031,

Програм развоја циркуларне економије у Републици Србији 2022-2024,

Програм заштите ваздуха у Републици Србији 2022-2030, Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2040. године са пројекцијама до 2050. године,

Интегрисани национални енергетски и климатски план Републике Србије за период до 2030. са визијом до 2050. године,

Стратегија индустријске политике Републике Србије за период од 2021. до 2030. и други.

1.2. Преглед постојећег стања и квалитета чинилаца животне средине на подручју на које се Извештај односи

Квалитет животне средине општине Димитровград рефлектује диверзитет природних целина и степена изграђености и урбанизације. Најшире посматрано издвајају се субурбане структуре и урбане (насеље Димитровград) са карактеристикама квалитета животне средине за ова два типа. Са друге стране, природне карактеристике подручја општине Димитровград чини брдско-планински предео издужен у правцу југозапад-североисток. Крупни облици рељефа простиру се управно на правац пружања територије. Територију чини део Горњег Понишавља, од кога се у правцу североистока наставља Забрђе, Видлич и Горњи Висок.

Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на које се Стратешка процена односи, приказан је на основу расположивих података и доступне стручне литературе, првенствено на основу података којима располаже општина Димитровград и Агенција за заштиту животне средине а на основу резултата праћењ стања животне средине.

Општина Димитровград се налази између 22°32' и 23°00' источне географске дужине, те 42°42' и 43°12' северне географске ширине. Захвата источни и југоисточни део административног Пиротског округа и налази се на самој граници са суседном Републиком Бугарском, захвата простор од 481 km², и ту површину насељава 11.748 становника (према попису из 2002. године), и то 6.968 који живе у граду Димитровграду, а 3.147 у приградским селима и 1.623 у осталим селима. Према подацима Пописа становништва из 2022. године у општини је живело 8.043 становника. Густина насељености је 16 становника на 1 km². У општини Димитровград постоји 42 села која су по броју становника веома мала и са старачким домаћинствима осим три до четири приградских сеоских насеља.

Димитровград лежи на коридору X и удаљен је од Београда 360 km, од Ниша 96 km и од Софије 60 km. Кроз град пролазе две саобраћајнице међународног значаја – међународни аутопут (некада римски друм Via militaris) и железничка пруга Ниш – Димитровград – Софија Преко њих функционише друмски и железнички саобраћај Европе са азијским континентом. На 5 km источно од Димитровграда налази се гранични прелаз Градина.

Табела 0-2. Основни подаци о Општини Димитровград

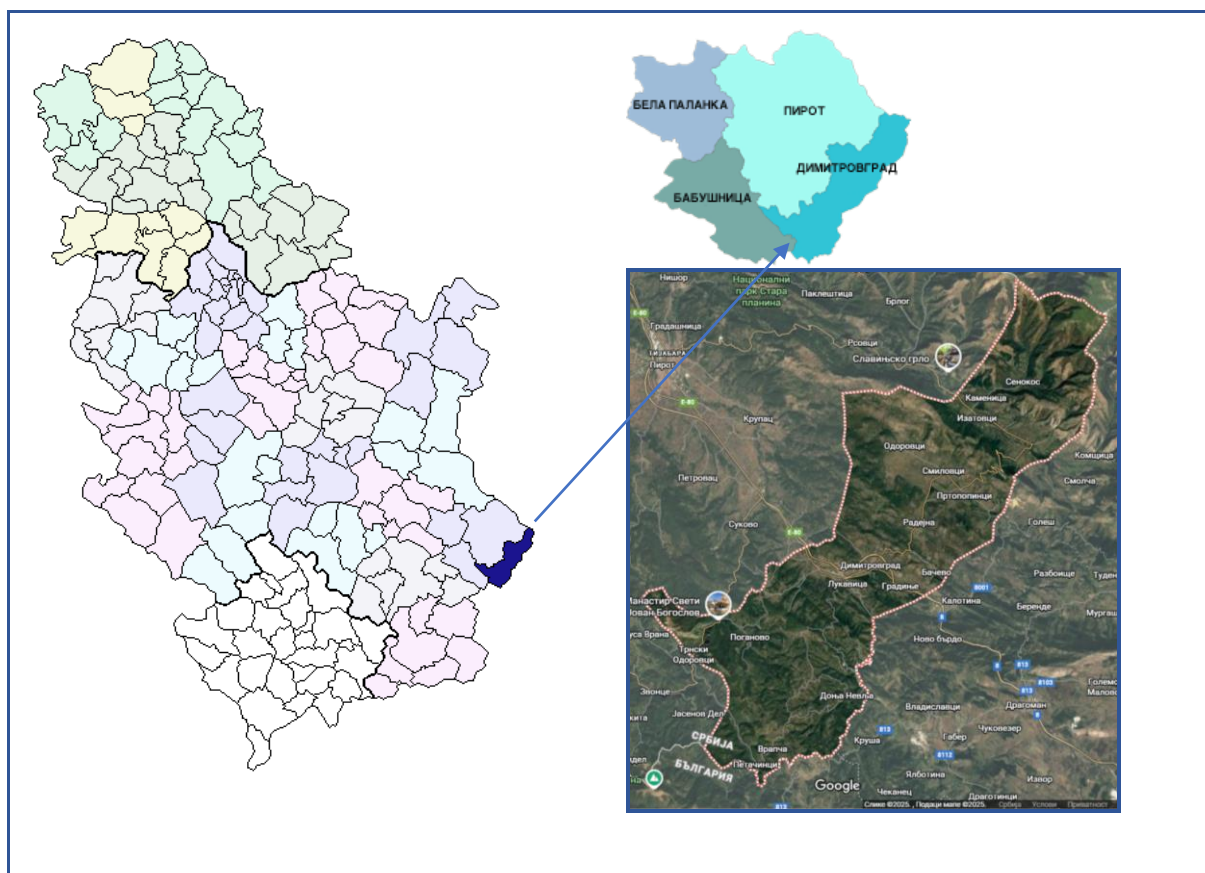
Основни подаци		година
Површина (km ²) ¹	483	(2023)
Број насеља ²	43	(2023)
Становништво – процена средином године ³	7955	(2023)
Густина насељености (број становника/km ²) ³	16	(2023)
Стопа живорођених ³	7	(2023)
Стопа умрлих ³	21	(2023)
Стопа природног прираштаја ³	-14	(2023)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	74	(2023)
Просечна старост (у годинама) ³	50	(2023)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	275	(2023)
Просечан број чланова домаћинства ⁴	2,29	(2022)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони	4407	(2052)

салдо)³

Извор: ¹ Републички геодеетски завод

² Територијални регистар, РЗС

³ Витална статистика, РЗС

⁴ Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС

Слика 0-2. Положај општине Димитровград у односу на Републику Србију (лево), у односу на Пиротски округ (десно)

Локација соларне електране Бачево припада зони Источна Србија, Планинско-котлинске макрорегије. Локација се налази североисточно од града, на крашком брдско-планинском терену Забрђа, које представља јужне обронке Видлича, најјужнијег дела Старе планине. Локација се налази у непосредној близини несанитарне депоније отпада „Козарица“ уз државни пут IIА реда: 221 (Књажевац – Кална – Темска – Пирот – Височка Ржана – Мојинци – Димитровград).

Рељеф

Територија општине Димитровград припада планинском типу рељефа. Главне црте рељефа на територији општине дала су тектонска збивања која су се дешавала у централном и западном делу Балкана. Дејством ендегених и егзогених сила створени су на територији општине Димитровград врло разноврсни и бројни тектонски, абразиони, флувијални, денудациони, крашки, па чак и глацијални облици рељефа који се могу груписати у пет одвојених и међусобно доста различитих предеоних целина:

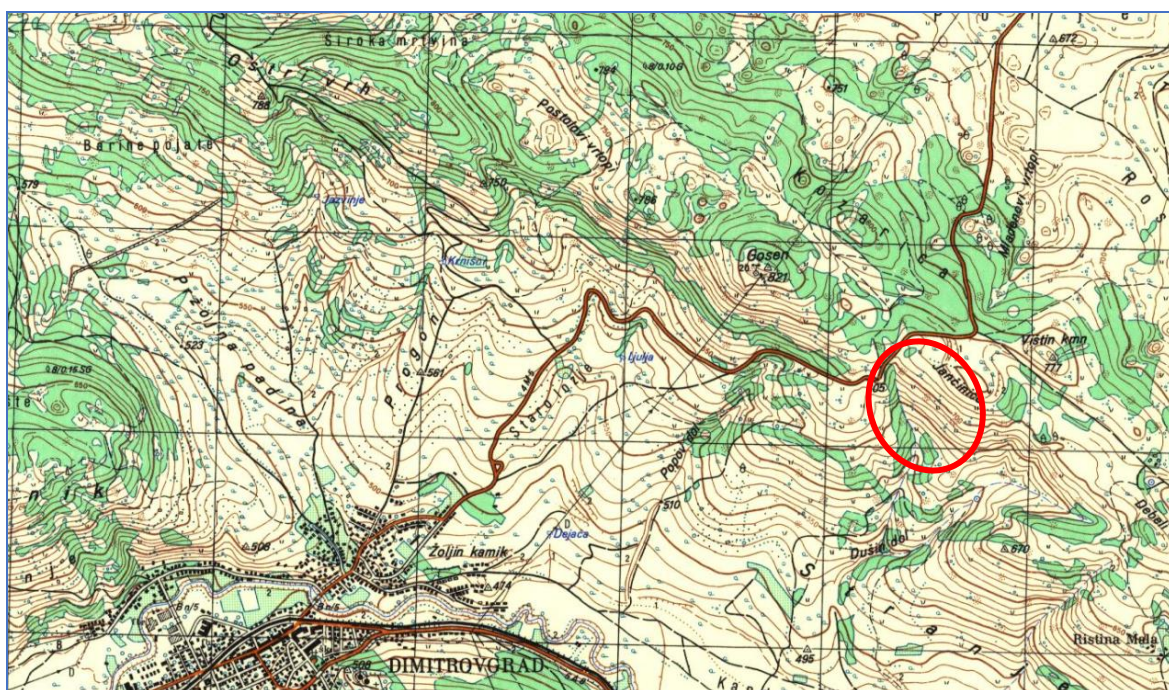
- Горњи Висок
- Забрђе
- Југоисточно Понишавље
- Бурел
- Долина реке Јерме / Дерекул

Простор плана припада целини Збрђе.

Забрђе - Предеона целина Забрђе се простире на око 168 km², правцем север-југ око 12 km и правцем исток-запад око 14 km. Разуђени брдски простор 500-900 м.н.в. који се диже од долине Нишаве до планине Видлич са гребеном између 1100-1200 м.н.в. Под падинама Видлича налази се највеће крашко поље у Србији – Одоровско поље на око 700 м.н.в.

Планина Видлич представља континуирани појас дужине 13 km и различите ширине од 250 до 1.500 метара. Укупна површина је око 1.000 ха. Око 750 ха заузимају пашњаци, а осталих 250 ха је под шумом. Планина Видлич представља природну границу између Забрђа и Висока.

На југозападном делу Одоровског поља је развијен и подземни крашки рељеф, као понорске пећине Одоровске реке. Највећи значај има Комплекс петерлашке пећина за коју је Завод за заштиту природе Србије је 2006. године урадио елаборат о заштити „Петерлашких пећина“ у коме предлажу заштиту у статусу Споменика природе I категорије, природно добро од изузетног значаја и спровођење режима II степена.

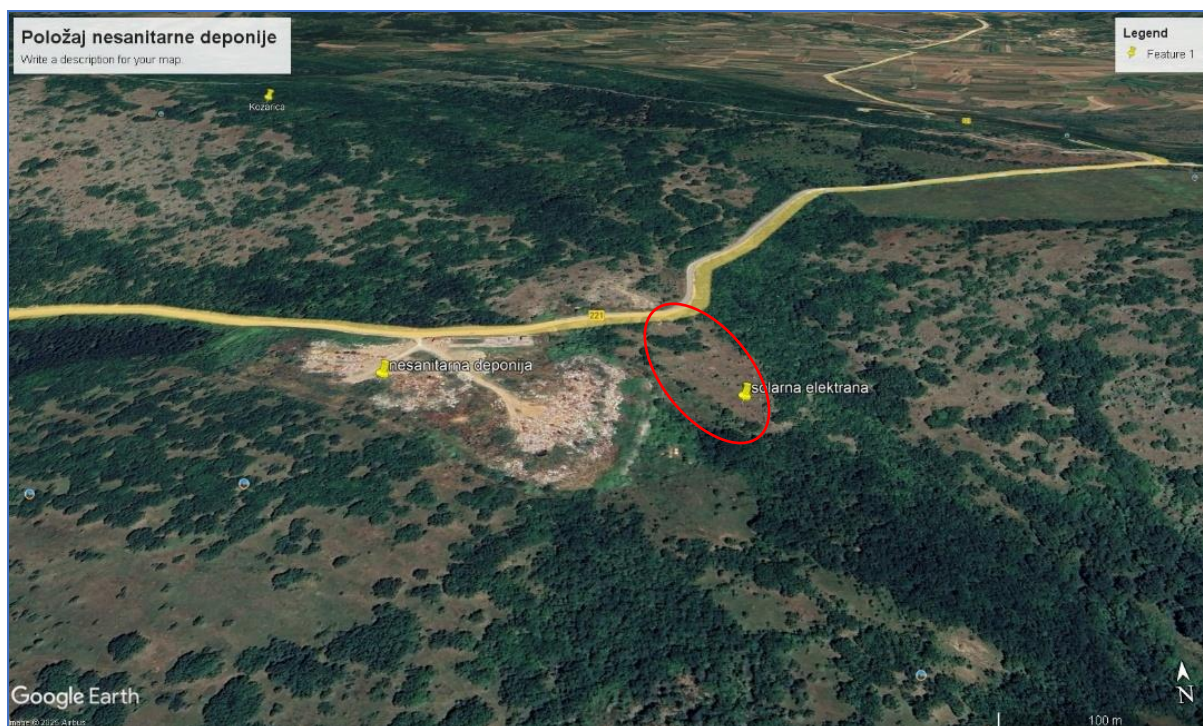

Слика 0-3. Топографија локације соларне електране Бачево – crveni krug

Микролокација соларне електране припада целини Забрђе. Оквирне коте терена у обухвату локације крећу се од 650 до 750 m/нм, са највишом котом на северном делу парцеле 759 m/нм (зараван Јанчиница).

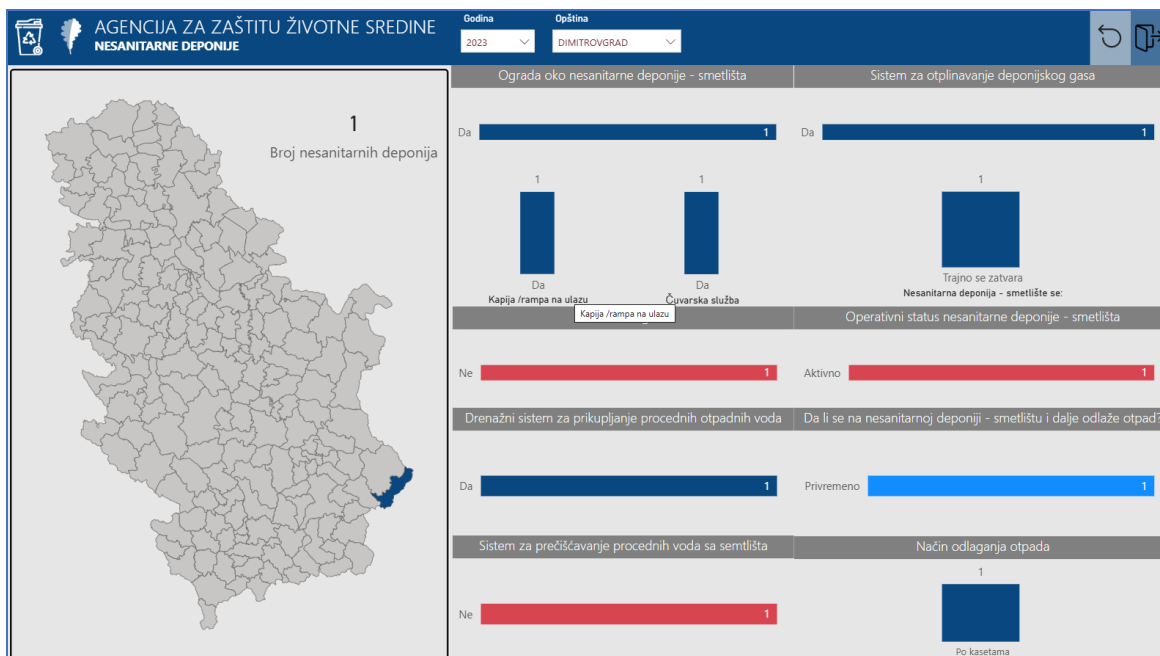
Непосредно окружење

Микролокација соларне електране Бачево налази се у близини локалне несанитарне депоније (слика 1-4.) депонија се не налази у обухвату Плана али се у контексту процене утицаја на животну средину близина не може занемарити. „Локалитет постојеће депоније налази се североисточно од града Димитровграда на око 3 км од Димитровграда, док се најближи усамљени делови заселака, односно усамљени објекти налазе на удаљености од око 2 км. Локација депоније комуналног отпада налази се недалеко од саобраћајнице Димитровград – Забрђе, што је изузетно повољно са аспекта повезаности депоније на постојећу путну мрежу.“ За приказану локацију израђен је Пројекат санације и исходована сагла Сагласност Министарства заштите животне средине на Пројекат санације и рекултивације несанитарне депоније Димитровград, број 353-02-32/2008-062 од 27.10.2008. године. До израде предметне СПУ, нису се спроводиле активности на санацији ове локације.

Слика 0-4. Локалитет постојеће несанитарне депоније

Регионалним планом управљања отпадом за град Пирот, општине Бабушница, Бела Паланка и Димитровград за период 2024.-2033. године ⁵ за подручје општине Димитровград планирана је изградња трансферстанице и одвожење отпада на регионалну депонију „Мутина падина“, Пирот. Према подацима у бази података <https://sepa.gov.rs/deponije/>, несанитарна депонија „Козарица“ је још увек у употреби.

Слика 0-5. Извод из базе података Агенције за заштиту животне средине

5

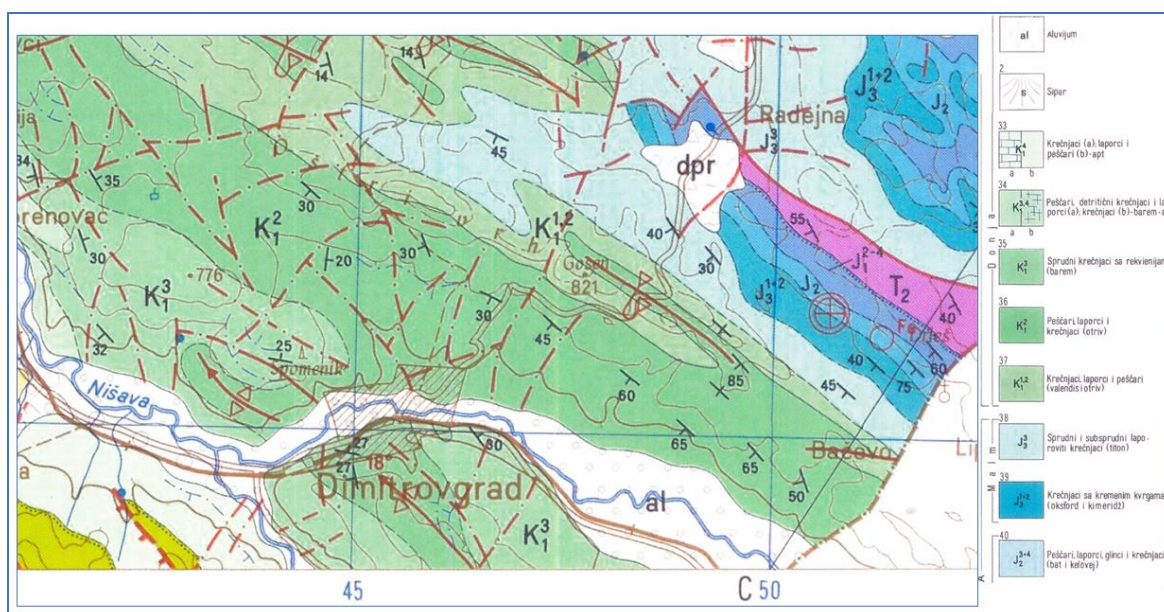
<https://www.pirrot.rs/downloads/strategije/Regionalni%20plan%20upravljanja%20otpadom%20za%20Pirotski%20region.pdf>

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

Подручје истраживања налази се унутар регионалног прекограничног крашког карбонатног подручја Западне Балканске планине, које се простире на преко 2.000 m² између Србије и Бугарске. Геологија обухвата кречњачке и доломитске стене, које су створиле подручје карактеристично по површинским карактеристикама као што су вртаче, мала крашка поља и баре.

Основна геолошка карта Србије, лист Пирот (1:100.000) показује да се локација развоја соларне електране Бачево налази на седиментним наслагама тријаског кречњака и доломита, као и пешчара, глине и конгломерата из доње до средње јуре. Кречњаци, лапорци и пешчари, K₁² преко којих леже пешчари, лапорци и кречњаци отрива (K₁²) соларне електране Бачево. У подлози се налазе фрактурирани и карстификовани кречњаци.

Зона разложености која прекрива темељну стену састоји се од елувијално-делувијалних седимената - муљевитих и песковитих глина. Дубина зоне разложености зависи од темељне стене. Изнад карбонатних стена је мања од 0,5 м или је уопште нема, а издаци кречњака су видљиви на површини терена.

Слика 0-6. Геолошка карта ширег простора

Минералне сировине

На подручју општине Димитровград, са аспекта могућности проналажења економски интересантних појава високоперспективне сировине су: кречњак као технички грађевински камен (tgk-s) у лежишту „Бачево“, кречњак као архитектонско грађевински камен (ag-s) у локалитету „Сенокос“, ватросталне (vg) и керамичке глине (kg) у лежишту „Црна Ровина“, андезит као технички грађевински камен (tgk-m) у лежишту „Врла Падина“ и угаљ-лигнит (Ugl) у лежишту „Мазгош-Ћутићи“.

У перспективне спадају: гранит као архитектонско грађевински камен (ag-m) у локалитету „Карибања“, седиментна минерализација гвожђа (Fe) у локалитету „Одоровци - Басара“, карактерише се присуством компакне хематитске минерализације, кречњак као технички грађевински камен (tgk-s) у локалитету „Кале“ Гојин Дол.

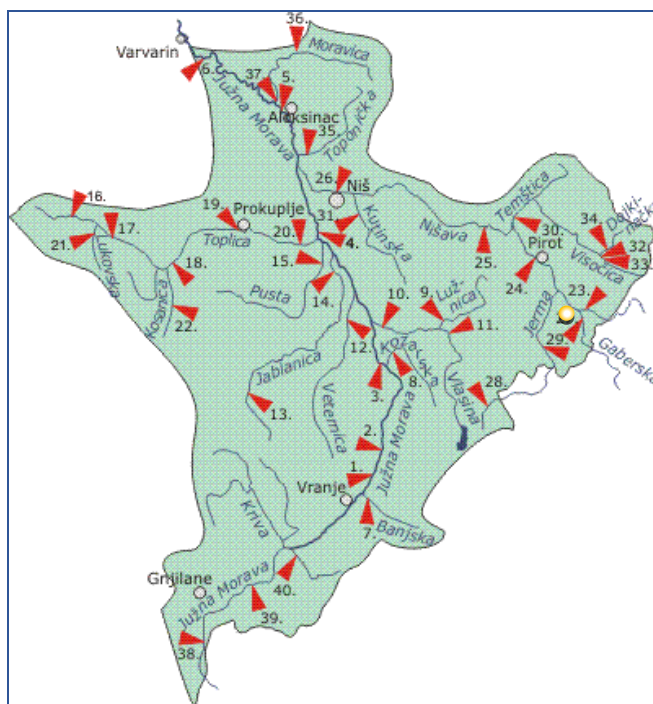
Земљиште

Педолошке карактеристике - Захваљујући сложености рељефа, геолошке грађе, климе, вегетације, хидрографских особина и утицаја других педогенетских фактора, на релативно малом простору општине Димитровград су се формирали разноврсни генетски типови земљишта. Теренским и лабораторијским испитивањима установљена су следећа земљишта: смонице, деградиране смонице, параподзол (на равном терену Одоровског

поља), ливадско земљиште (у Одоровском пољу поред водотока), минерално барске земљиште (на најнижим деловима Одоровског поља, који преко целе године пате од претераног влажења), смеђе рудо земљиште на кречњаку, смеђе земљиште на пешчарима, црвено рудо земљиште или црвеница на кречњацима (у карсту Тепоша и Видлича и у карским депресијама Радејне и Петрлаша), делувијум (подножје Видлича) и скелетоидно земљиште.

Хидролошке карактеристике

Главни водени токови на територији општине Димитровград су Нишава, Габерска (Лукавачка), Јерма, Височица и вештачке акумулације језера Сават I и Сават II. Цело подручје припада црноморском сливу.

Слика 0-7. Слив Јужне Мораве са локацијом осматрачких станица

Главни водени токови на територији општине Димитровград су Нишава, Габерска (Лукавачка), Јерма, Височица и вештачке акумулације језера Сават I и Сават II. Цело подручје припада црноморском сливу.

Нишава са дужином од 218 км најдужа је притока Јужне Мораве. Нишава извире у Бугарској испод врха Ком на Старој планини. Пролазећи 151 км углавном према западу, Нишава пролази кроз Димитровград, Пирот, Белу Паланку, Нишку Бању и кроз Ниш. Око 10 км после Ниша улива се у Јужну Мораву. Нишава припада црноморском сливу и њен слив покрива територију од 3,950 км² (1.237 км² у Бугарској, 2.713 км² у Србији). Нишава данас није пловна река. Притоке Нишаве крај Димитровграда су левообалне: Габерска (Лукавачка) река, Жељушки поток, Гоиндолска река, Габерска. Долина Нишаве је део природног пута који је од античких времена повезивао Европу.

Габерска (Лукавачка) река је највећа притока Нишаве на подручју општине Димитровград.

Јерма извире на планини Власина тачније од Колонишки рид тече у правцу СИ код села Стразимировци прелази у Бугарску и тече преко Знепоља до Трна и после тога иде у правцу СЗ Кроз Трнско ждрело и код села Петачинци поново прелази у Србију.

Височица / Комштитка река- кроз природну целину Висок протиче река Височица (Комштитка река), која извире у Бугарској испод врха Ком и Краставац, покрива преседлине ових врхова, одакле јој се формира водоток

Сават I и II - На подручју Забрђа налазе се језера Сават I и Сават II која су вештачке акумулације направљене у крашкој Одоровачко-смиловској котлини (на око 700 m надморске висине) у близини села Смиловци, па су познатија као Смиловска језера.

Подземне воде су плитке (највише до 4 m испод нивоа терена).

На простору микролокације соларне електране Бачево нема сталних ни повремених водотокова. Терен ширег окружења је безводан, нема регистрованих извора.. Терен је благо зајаружен према Нишави, те је могућа појава повремених водотока приликом екстремних падавина

Клима

По својим климатским карактеристикама Димитроград припада умерено-континенталном климатском појасу, са топлим летима и хладним зимама, као основним карактеристикама овог типа климата. Основне климатске карактеристике подручја истраживања условљене су његовим географским положајем. Приказани подаци у таблицама и графицима су на основу података Републичког Хидрометеоролошког завода Србије.

На подручју општине Димитровград углавном се испољава умерено-континентални климатски тип. Метеоролошка станица у Димитровграду је једна од најстаријих у нашој земљи, основана је далеке 1926. године и од тада се непрекидно прате климатски услови.

Табела 0-3. Екстремне вредности климатских елемената на станици Димитровград (РХМЗ)

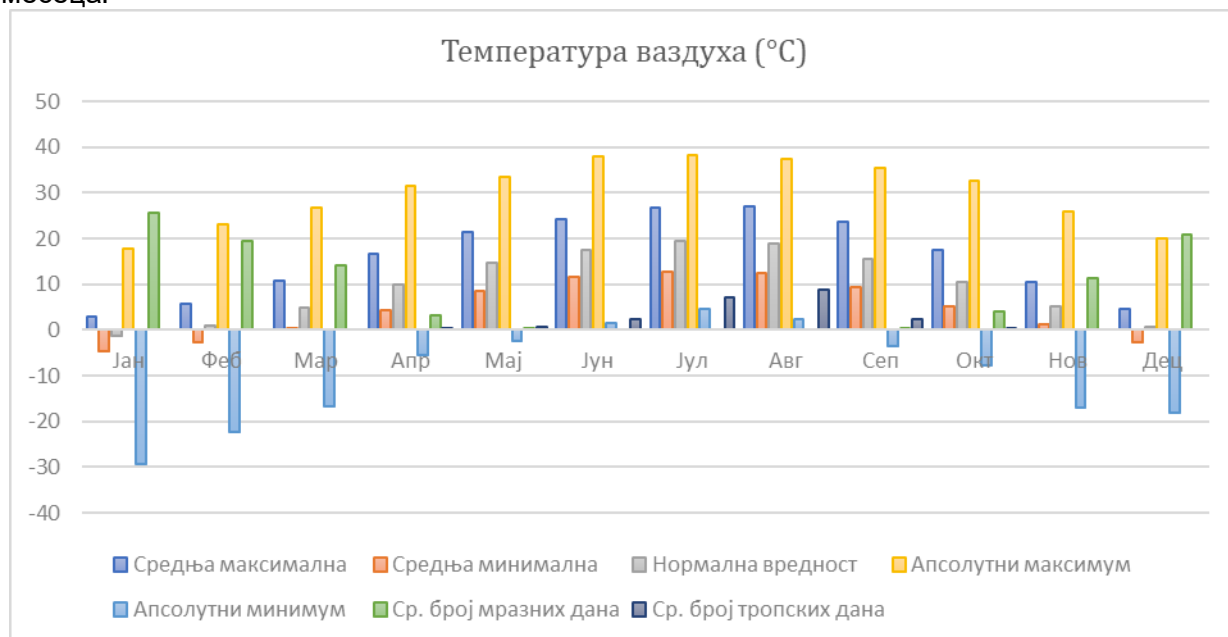
НАЗИВ СТАНИЦЕ:	Димитровград
КООРДИНАТЕ	
географска дужина:	22°45E
географска ширина:	43°01N
НАДМОРСКА ВИСИНА:	450 m
ЕКСТРЕМНЕ ВРЕДНОСТИ КЛИМАТСКИХ ЕЛЕМЕНАТА:	
Максимална температура:	42.0 °C
Датум максималне температуре:	8.09.1946
Минимална температура:	-29.3 °C
Датум минималне температуре:	25.01.1963
Максималне падавине:	123.3 mm
Датум максималних падавина:	14.07.1992
Максимални снег:	93 cm
Датум максималног снега:	23-25.02.1954

Температура ваздуха

Територија општине припада Горњем Понишављу чије су температуре на западу више у односу на њен источни део. У посматраном периоду средња минимална температура ваздуха у јануару је до -4,8°C, док је средња минимална температура априла 4,3°C, а новембра 1,2°C. У брдско-планинским пределима температуре су још ниже. Топлији период започиње нагло априла, а завршава се брзо почетком октобра месеца. Најтоплији месеци су јул и август, чије су температуре приближно уједначене (19,3°C и 19°C). Дневне температуре тих месеци су знатно више, али су ноћи јако свежје, те средње температуре нису високе. Током вечери са околних брда спуштају се расхлађене ваздушне масе, те жарке дане смењују прохладне ноћи. У долини Нишаве у просеку има 30 тропских дана током лета, док је северно од Видлича само 10. Југозападно од Нишаве подручје није ни много више нити пак знатно хладније. У том делу биљни покривач је распрострањенији и бујнији, те и он условљава климатске карактеристике.

Апсолутне минималне температуре општине Димитровград су веома ниске. Најниже су у јануару (-29,3°C) и фебруару (-22,3°C). Негативних температура нема само у јуну, јулу и августу месецу. Ниске температуре током 9 месеци годишње скраћују вегетациони период биљкама осетљивим на хладноћу. Апсолутне максималне температуре јављају се у току лета и то јуна, јула или августа месеца. Апсолутни максимум за наведени период 39,3°C

јавља се јула месеца, док је највећа измерена температура од 42°C забележена августа месеца.

Слика 0-8. Графички приказ средње максималне, минималне и нормалне вредности температуре ваздуха током године на територији општине Димитровград

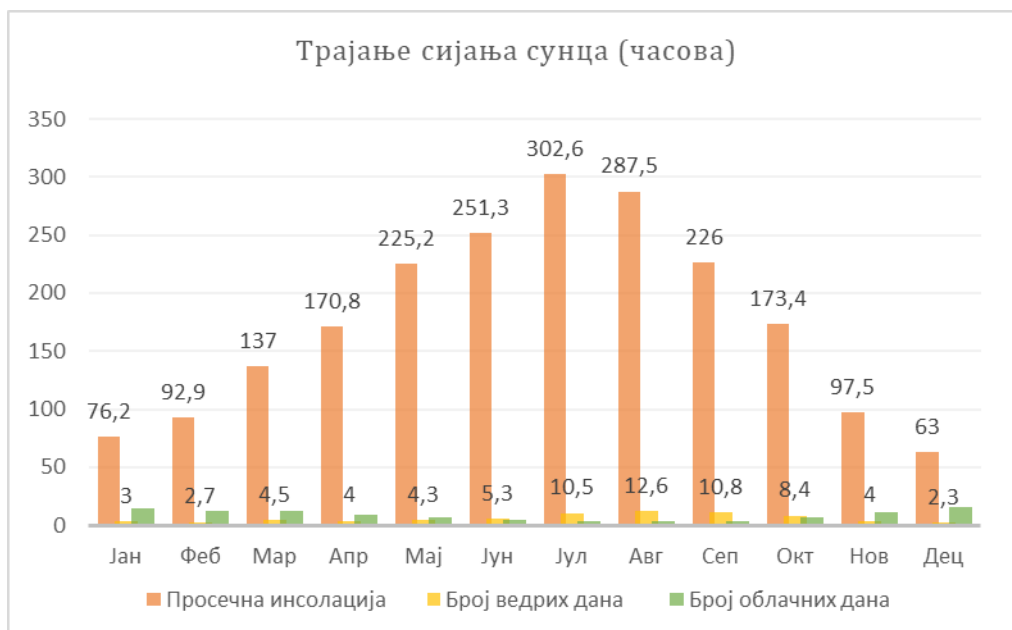
Релативна влажност ваздуха

Средње месечне вредности релативне влажности ваздуха у наведеном периоду крећу се од 65,9% до 81,5%. Највећа влажност је у зимском периоду због ниских температура ваздуха, а најмања у августу и априлу. Повећање релативне влаге у мају и јуну месецу настаје због обилнијих падавина.

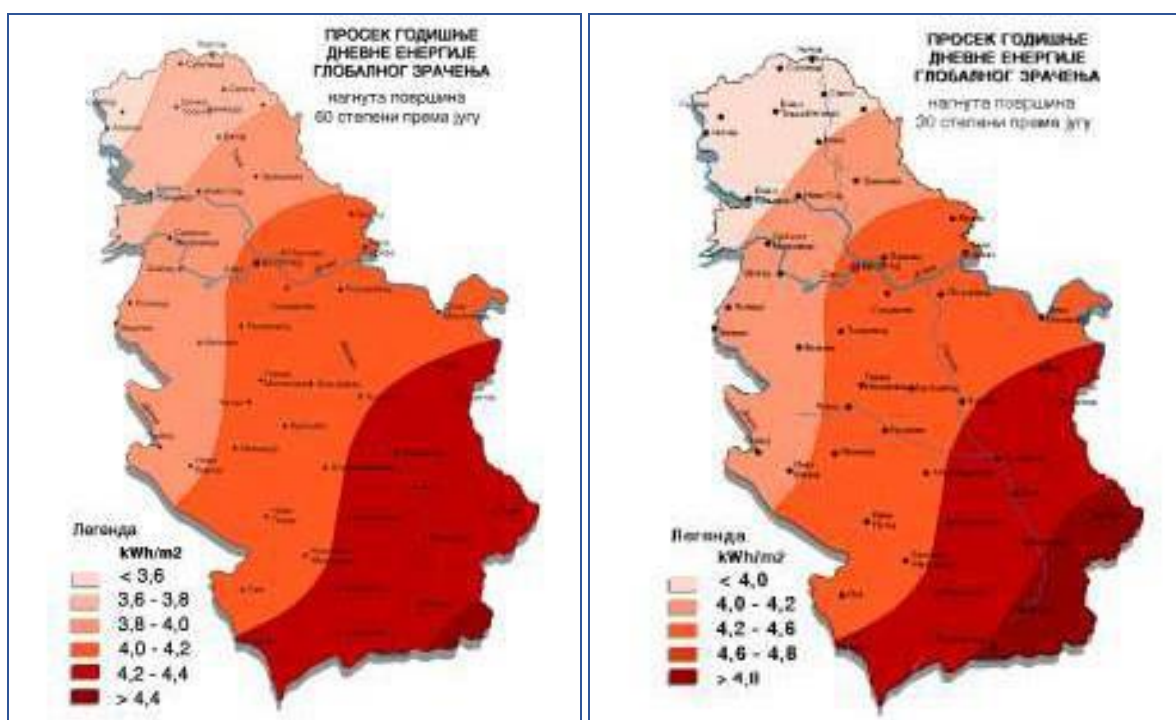
Слика 0-9. Средње месечне вредности релативне влажности ваздуха у наведеном периоду

Трајање сијања сунца Највећи број облачних дана је у децембру (15,4), затим у јануару (14,8) и фебруару (12,3). Најмање облачних дана има у јулу (3,0), августу (3,1) и септембру (3,7). Највећи бр. сати сијања сунца током године је у јулу (302,6) и августу (287,5), а најмањи у децембру (63,0) и јануару (76,2). Ако за поређење осунчаности општине Димитровград узмемо просечну осунчаност Медитеранских земаља јула месеца (преко 350 часова), онда се општина оцењује као добро осунчана и повољна за развој летњих туристичких активности али и потенцијал у коришћењу соларне енергије

Слика 0-10 Графички приказ ведрих и облачних дана током године на територији општине Димитровград

Природне погодности за коришћење соларне енергије – Могућност коришћења соларне енергије на територији општине Димитровграда је велика (просечна 4,2-6,2Wh/m²), у зависности од експозиције соларних панела и периода године (слика 1.11)

Слика 0-11. Просечна годишња дневна енергија глобалног зрачења у Србији на површину са нагибом 60° и 30° и оријентацијом према југу (kWh/m²)

Ветрови

На подручју општине доминирају ветрови из југоисточног, источног и североисточног правца, док ветрови са запада дувају углавном само јула и августа месеца.

Ветрови	N	N	NE	E	E	E	SE	S	S	S	SW	W	W	W	NW	N	C
---------	---	---	----	---	---	---	----	---	---	---	----	---	---	---	----	---	---

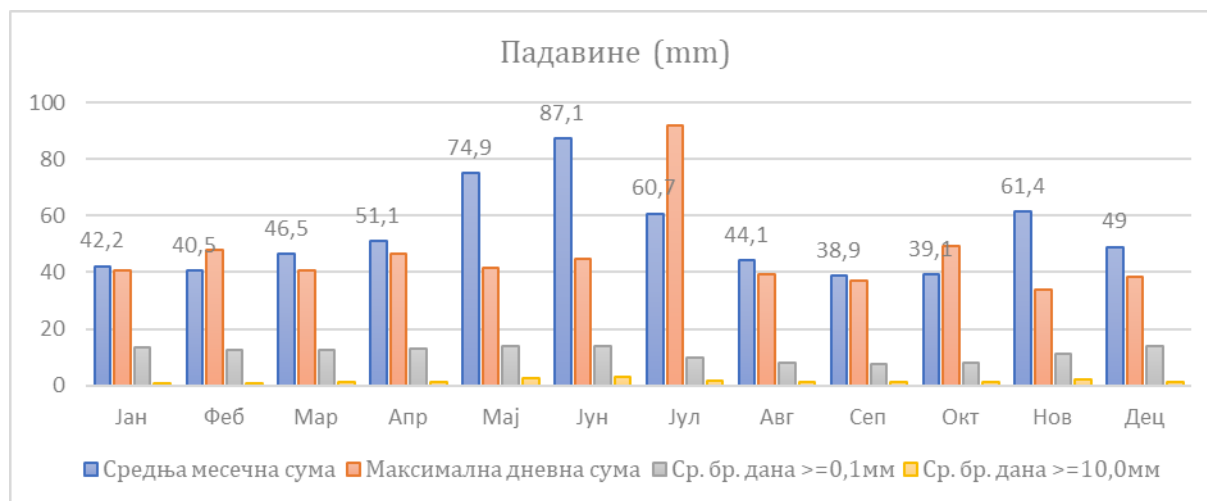
		NE		NE		SE		SE		SW		SW		NW		NW	
Честине	6	4	10	39	118	89	117	18	6	3	8	27	68	12 2	107	23	136
Брзине	2,3	2,1	2,5	2,8	2,8	3,4	3,1	3,2	2,7	1,9	2,2	2,4	2,6	3,6	3,9	3,3	

Слика 0-12. Графички приказ брзине и честине појава ветрова током године на територији општине Димитровград

Просечна вишегодишња брзине ветра у периоду 1951-2020. године износила је 2,8 m/s. Режим кретање ваздушних маса приказан у виду руже ветрова у којој је по карактеристичним правцима приказана учесталост ветра и у виду унутаргодишње расподеле брзине ветра.

Приказ падавина и појава, број дана са снегом, снежним покривачем, маглом и градом.

Слика 0-13. Графички приказ појава током године на територији општине Димитровград

Главни максимуми падавина су у мају (74,9мм) и јуну (87,1мм). То су уједно и најкишовитији месеци на том подручју. Главни минимум падавина је септембра (38,9мм) и октобра (39,1мм). Током лета кише су краткотрајне, након чега брзо опет огреје сунце, а ретка су она лета у којима сваког другог или трећег дана падне киша. Сува и топла лета јесу главне карактеристике климе Димитровграда.

Први снег падне углавном у брдско-планинском делу и то новембра месеца. Последњи снежни дани у Димитровграду су у марту, а у брдско-планинском крају априлу или мају месецу. У вишим крајевима снег се дуже задржава и веће је дебљине снежни покривач.

Снежни покривач се најдуже задржи децембра (12,9 дана) и јануара (18,2 дана). Ниске температуре ваздуха на Старој планини задржавају снег у априлу, мају и октобру месецу.

Сеизмичке одлике терена - За истражни простор, према приложеним картама сеизмичког хазарда за Србију, макросеизмички интензитет на површини локалног тла, са вероватноћом превазилажења 10% у 50 година, за повратни период 475 година, је VII - VIII степени, изражен по EMS-98. Максимално хоризонтално убрзање на тлу типа А ($V_{s30}=800\text{m/s}$), са вероватноћом превазилажења 10% у 50 година, за повратни период 475 година, изражен у јединицама гравитационог убрзања(g), $PGA(g)=0,04-0,06$.

Урбанистичке мере заштите, за врсту објеката, чија се изградња планира у обухвату овог ПДР-а, се односе на поштовање, система изградње, спратности објеката и мрежа неизграђених површина, обезбеђење слободних површина и проходности.

Техничке мере заштите огледају се у поштовању прописа за пројектовање и изградњу објеката у сеизмичким подручјима.

Биљни и животињски свет, биодиверзитет

Основне карактеристике биодиверзитета су, изузетна разноврсност флоре и фауне, богат шумски фонд, богатство и разноврсност животних заједница и значајан генетски фонд.

Стање природне вегетације уклапа се у шири ареал распрострањености појединих врста Балкана, посебно планинских масива: Старе планине, Видлича, Влашке и Гребен планине, које су се формирале утицајем тектонских активности у прошлости, чија последица су наведене формације и свакако резултат су климатских, географских, геоморфолошких, геолошких и осталих услова на овом простору.

Флора је веома разноврсна, сваки ниво надморске висине и географски положај има свој тип вегетације. Слично другим брдско-планинским крајевима Источне Србије су заступљена три основна типа вегетације: ливадско-пашњачки, пашњачки, и шумски.

Шумска вегетација на подручју је доста разноврстан, због познате чињенице да свака од шумских асоцијација има посебне захтеве у погледу надморске висине, рељефа, експозиције терена, климатских фактора и друго. Посматрано вертикално у овом крају се издвајају следећи шумски појасеви: а) појас галеријских шума, б) појас храстових шума, в) појас букових шума и г) појас четинарских шума.

Такође, у овом крају расте више стотина врста самониклог лековитог и ароматичног биља, од којих су економски најзначајније следеће: клека, шипак, слез, мрзовац, велебиље, линцура, јагорчевина, коприва, одољен, липа, смиље, бреза, глог, медвеђе грожђе, кантарион, боквица, маслчак и многе друге.

Од укупно 17 409 ха шума на територији општине 5 222 ха је букова шума што чини 30% укупне површине, 10 445 ха је храстова шума или 60% укупне површине и 741 ха или 10% шума чине граб и шикаре. Од укупно 17 409 ха шума на територији општине Димитровград 15 116 ха су приватно власништво, 2 067,3 ха државно власништво и 225,5 ха су друштвено власништво. Укупна дрвна маса је $5\,744\,977\text{ m}^3$, од тога $2\,089\,082\text{ m}^3$ је бука, $3\,655\,894,326\text{ m}^3$ храст.

Шуме овог краја су богате и са више разних врста шумског воћа - малина, купина, јагода, боровница, леска, трњине, глогиње, дивље крушке и јабуке и др. и јестивих гљива - буковача, брестовача, тополовача, јаблановача, врбовача и др.

Као свако планинско подручје, и ово је насељено дивљом фауном прилагођеном постојећим условима животне средине. У смислу привредног и спортског лова присутна је племенита корисна дивљач и штеточине. Дивљач која је интересантна за развој ловног туризма и присутна на подручју општине Димитровград је: дивљач високог лова – срна, јелен, дивља свиња; дивљач ниског лова – зец; перната дивљач – јаребица, препелица, дивљи голубови. Од остале дивљачи - предатори присутни су: вук, лисица, јазавац, куна, твор, веверица, рис, шакал, риђи мишар, ласица, пух а од пернате јастреб, орао, сива ворана, гавран, креја, сова.

У водама Нишаве, Јерме и Лукавачке најчешће рибе су кркуша, клен, мрена, скобаљ, пастрмка, док у порибљеним језерима Сават I и II има шарана, штука, сома, црвенперке, бодорком, амерички сомић, караш и друге рибе.

На подручју општине нашло је станиште и више од 100 врста птица. Најраспрострањеније птице су врабац, сеница, славуј, гугутка, сова, сојка, детлић, врана, сврака, гавран, кос, дрозд од птица грабљивица – јастреб, соко, орао а од птице селице – рода, чапља, ждралови, ласте, кукавица.

Заштићена природна добра

На основу података добијених из Централног регистра заштићених природних добара (Завод за заштиту природе Србије) на подручју општине Димитровград регистровано је укупно 3 заштићена природна добра.

Петерлашка пећина-споменик природе - На југозападном делу Одоровског поља на крашкој заравни Видлича у катастарској општини села Петрлаш, а на удаљености од Димитровграда око 12 километра је развијен и подземни крашки рељеф, као понорске пећине Одоровске реке такозване „Петерлашке пећине“ Орган надлежан за послове културе Скупштине општине Димитровград, донео је решење бр. 02-2065/1 од 19.08.1969. г. о стављању под заштитом државе „Петерлашке пећине“ као споменика природе, а на основу предлога Републичког завода за заштиту природе од 08.04.1969. г., као природне реткости и природног споменика.

Завод за заштиту природе Србије је 2006. године урадио елаборат о заштити „Петерлашких пећина“ у коме предлажу заштиту у статусу Споменика природе I категорије, природно добро од изузетног значаја и спровођење режима II степена. Предлаже се и заштита групе спелеолошких објеката у близини Петерлашке пећине (468м): Тмна дупка (170м), Оџина дупка (150м), Данчулица (108м) и Недељина дупка (69м) који обилују интересантним формама веома атрактивног пећинског накита, међу којима преовлађују сталактити, сталагмити, саливи и атрактивног пећинског накита, међу којима преовлађују сталактити, сталагмити, саливи и бигрене кадице.

Јерма - специјални резерват природе - На југоистоку општине Димитровград, у зони Влашких планина, налази се најлепши и најживописнији кањон у Републици Србији - кањон реке Јерме. Река Јерма, која извире у зони Власинског језера код села Стрезимировца, одлази у Бугарску, пролази кроз Трновско ждрело и затим се поново враћа у Србију, пробијајући најлепши кањон у нашој земљи, између Влашких планина и планине Гребен. Најлепши део кањона у дужини од неколико километара се налази од врха Асеново кале до села Власи.

Специјални резерват природе-Јерма налази се на територији општине Димитровград и обухвата масиве Влашке планине и Гребена као и већи део слива реке Јерме. На подручју Специјалног резервата природе-Јерма утврђени су режими заштите простора и то режим заштите I, II и III степена заштите. Подручје са режимом заштите I степена заузима површину од 883,15 хектара, односно 13,5% од укупне површине заштићеног природног добра. Подручје са режимом заштите II степена заузима површину од 359,03 хектара, односно 5,5% од укупне површине заштићеног природног добра. Подручје са режимом заштите III степена заузима површину од 5.320,78 хектара, односно 81% од укупне површине заштићеног природног добра.

На заштићеном подручју евидентирана је 901 биљна врста, од којих 77 ендемичних и субендемичних. Најзначајније биљне врсте су дивљи јоргован и вончић. Евидентирано је и 110 врста птица, 25 врста сисара, 11 врста водоземаца и гмизаваца, 17 врста риба, 39 врста дневних лептира. Подручје „Јерма“, као јединствени комплекс, стављен је под заштитом на основу Решења о претходној заштити Специјалног резервата природе „Јерма“ (Службени гласник РС, бр. 55/08).

Стара планина - Парк природе - Подручје Старе планине проглашено је за Парк природе "Стара планина" 1997. године, односно на предлог Завода за заштиту природе Србије, Влада Републике Србије донела је Уредбу о заштити Парка природе "Стара планина" ("Службени гласник РС ", број 23/09), којом је Стара планина стављена под заштиту као природно добро од изузетног значаја, сврстано у I категорију. Парк природе "Стара планина" стављен је под заштиту као подручје изузетно вредно са становишта разноврсности биљног и животињског света и њихових заједница, геоморфолошких, геолошких, хидролошких и хидрогеолошких особености и појава са присуством традиционалног облика живота и културних добара. Укупна заштићена површина ПП "Стара планина" износи 142.219,64 ха.

Парк природе "Стара планина" регионално припада источној Србији и административно се простире на територији четири општине: Зајечар (6.295 ха), Књажевац (42.293 ха), Пирот (54.376 ха) и Димитровград (11.368 ха)

Утврђено је да флористички, Стара планина, спада у богатија подручја Србије, где се налази 1.195. таксона васкуларне флоре, као и 51 врста маховина, што у односу на националну флору чини 34% од утврђеног броја, односно на Старој планини расте 24,5% биљних врста од укупног фонда флоре Србије. Стара планина је значајнији центар терцијалних и ендемо-реликтних биљних врста, које су се задржале у клисурама, као и глацијалних реликта и ендема на високим деловима планине. На подручју Старе планине утврђено је 116 врста дневних лептира од којих су 22 новоутврђене, а 6 врста представља глацијалне реликте; херпетофауне, јер од укупно 46 врста колико се претпоставља да насељава подручје Србије, установљено је 18 врста херпетофауне, од чега 6 врста припада класи водоземаца, а 12 врста класи гмизаваца; ихтиофауне, представљене са 26 врста, а посебно читаво подручје Старе планине представља салмоидни регион; фауне птица, представљене са 203 врсте, што је највећи диверзитет фауне птица на било којој планини Србије. Фауне сисара заступљене су са 30 врста. Према макрорејонизацији у Просторном плану Републике Србије (1996) простор Старе планине је класификован као изузетно вредно природно подручје од националног, међудржавног значаја (погранично подручје), међународног (резерват биосфере) и са изразитим геоморфолошким и биогеографским карактеристикама, на којем су се очували карактеристични представници појединих примарних и секундарних, за заштиту значајних екосистема ретких и угрожених врста.

На планском подручју *нема заштићених подручја*, укључујући и она за које је покренут поступак заштите што је констатовано и у Решењу о условима заштите природе (Решење завода за заштиту природе Србије 03 бр. 021-2510/4 од 05.08.2025.године).

У најближој тачки, граница ПБА подручја Димитровград - Големи врх налази се на око 10 km западно од обухвата Плана, а националног парка (и EMERALD подручја) на око 8 km североисточно, а сви остали елементи еколошких мрежа Старе планине су на већим удаљеностима, па се сматра да не постоји могућност да буду изложени утицајима предметне соларне електране. У кругу од око 10-20 km од локације СЕ Бачево налази се и још неколико елемената различитих еколошких мрежа, за које се такође сматра да не постоји могућност да буду изложени утицајима предметне соларне електране

Будући да се северни део шире локације Плана једним делом налази у оквиру Еколошке мреже Србије и ИБА подручја, као и у окружењу заштићених подручја и елемената и других еколошких мрежа, могуће је присуство за заштиту приоритетних типова станишта („Службени гласник РС“, бр. 35/2010) и заштићених и строго заштићених дивљих врста флоре и фауне („Службени гласник РС“, бр. 5/2010, 32/2016, 98/2016). На ове чињенице указују и Услови заштите природе којима је надлежни Завод за заштиту природе Србије прописао конкретне мера заштите и

очувања биодиверзитета али и обавезу разматрања могућих утицаја на биодиверзитет на стратешком нивоу.

Просторна ограниченост плана, стање на терену и близина несанитарне депоније дају претпоставку да је вероватноћа присуства заштићених станишта у обухвату плана минимална.

Прелиминарна кабинетска истраживања показала су да су актуелни и релевантни јавно доступни подаци о чиниоцима биодиверзитета са предметног подручја и из непосредне околине веома оскудни, тако да на основу њих није могуће утврдити стање биодиверзитета. Ова кабинетска истраживања укључивала су претрагу релевантних јавно доступних извора и база података, као и база података и библиотека (конвенционалних и електронских) стручног тима.

Посебно отежавајућу околност ствара чињеница непосредне близине градске несанитарне депоније, односно претпоставка поткрепљена теренским обилазцима, да постојеће сметлиште већ урушава природно станиште и евентуалне коридоре за живи свет.

Слика 0-13. Приказ положаја СЕ Бачево и градске депоније Димитрограда

У складу са Условима заштите природе и важећом законском регулативом, као и актуелним научним знањем и најбољом међународном праксом у релевантним областима, за потребе превентивне и активне заштите биодиверзитета на подручју планиране соларне електране, спроводиће се опсервација биодиверзитета, флоре и фауне. Узимајући у обзир непосредну близину активне несанитарне депоније претпоставља се да ће иста имати већи негативан утицај на биодиверзитет околине него планирана СЕ Бачево.

Културно историјско наслеђе

Културна баштина општине Димитровград представља велики потенцијал који пружамогућност интеграције заштите са очуваном природом и трансграничне сарадње са Републиком Бугарском. На подручју општине постоји шест непокретних културних добара - пет споменика културе: Манастир Св. Јована у Поганову (велики значај); црква Светих Арханђела у Бољевом Долу; црква Светог Ђорђа у Жељуши, манастир са црквом Светог Кирика и Јулите у Смиловцу и Кућа у улици Моше Пијаде бр.14, једно археолошко налазиште - Гојиндолско Кале у Гојином Долу, 29 непокретности под предходном заштитом а слику о културно-историјској баштини употпуњује и већи број евидентираних археолошких локалитета и објеката са споменичким својствима (3.1.6. Објекти за које се пре обнове и реконструкције морају изградити конзерваторски и други услови).

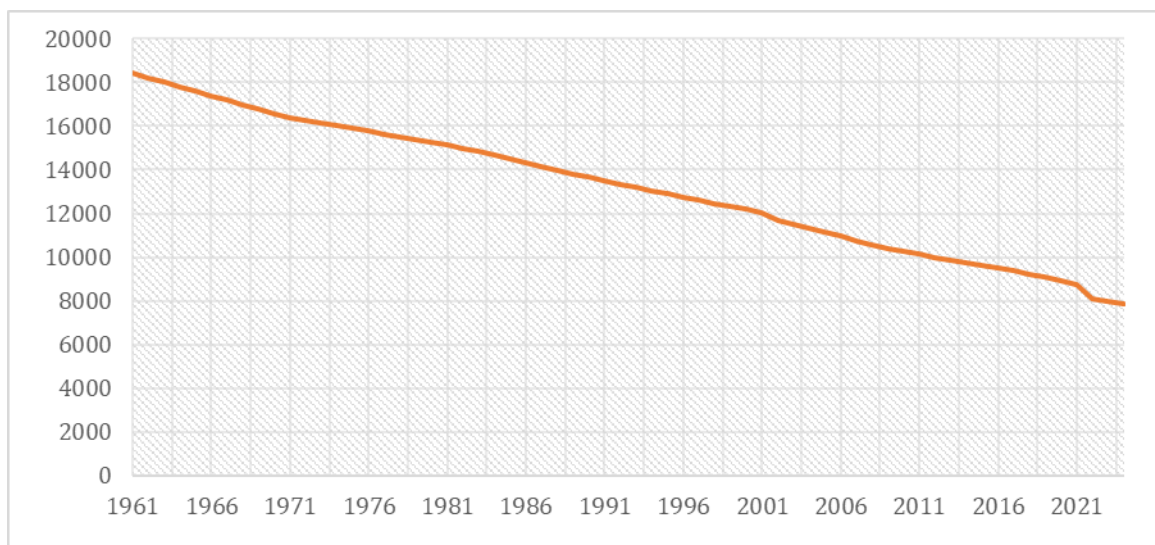
Највећи потенцијал представљају манастир Св. Јована Богослова у Поганову смештен у очуваној и заштићеној природој средини кањона реке Јерме (СПЦ Јерма) и атрактивни археолошки локалитети екадашњег римског пута Via Militaris и околини Димитровграда који су од недавно предмет систематичних археолошких истраживања. Евидентне су активности предузимане од стране више различитих институција на обнови сакралног наслеђа (које представља и доминантну групацију непокретних културних добара) и варошке архитектуре, док је заштита објеката народног градитељства била запостављена па се срећу ретко и само фрагментално у насељима (планинска села Каменица и Сенокос).

На подручју Плана за који се израђује СПУ није евидентиран ниједан споменик културно историјског наслеђа.

Демографске карактеристике Димитровграда

Према подацима Пописа становништва из 2022. године у општини живи 8.043 становника. Ова општина је једна од две општине у Србији, заједно с општином Босилеград где већинско становништво чине Бугари (према последњем попису становништва чине највећу етничку групу у општини). Број становника се из године у годину смањује с обзиром да је природни прираштај негативан у последњих 30 година.

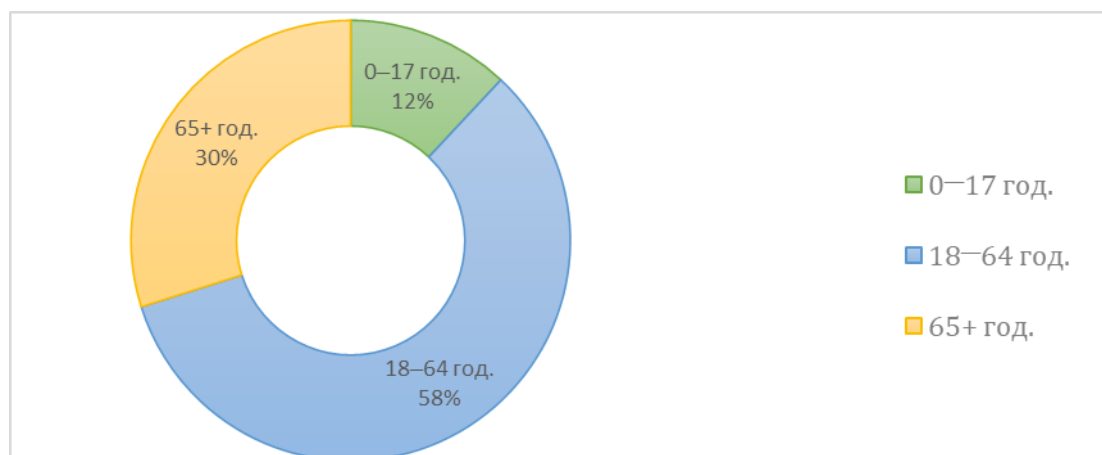
На наредним сликама је приказано кретање броја становника и однос природног и механичког прираштаја у периоду од 1991. до 2022. године. Просечна старост становништва Републике Србије износи 43,8 година.

Слика 0-14. Кретање броја становника у периоду 1961-2022. године (Извор: Процене становништва, РЗС)

Општина Димитровград, попут већине локалних самоуправа у Србији има негативан природни прираштај, са значајно вишим нивоом морталитета од наталитета. На негативан природни прираштај утиче смањење стопе укупног фертилитета.

У насељу Бачево живи 6 становника, према подацима Пописа становништва из 2022. године.

Слика 0-15. Становништво према старосним групама, 2023.

Најгушће су насељени град Димитровград и приградска насеља.

Карактеристична инфраструктура на територији општине Димитровград

Табела 0-4. Основни подаци о животној средини и инфраструктури

Основни подаци		
Дужина водоводне мреже (km) ¹	55	(2023)
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу ¹	3326	(2023)
Дужина канализационе мреже (km) ¹	45	(2023)
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу ¹	2826	(2023)
Територија под шумом (ha) ²	21944	(2023)
Пропорција територије под шумом* (%) ²	45	(2023)

Извор:

1 Статистика и рачуни животне средине, РЗС

2 Статистика шумарства, РЗС

Општина Димитровград се налази у III групи локалних самоуправа, што значи да је њен степен развијености у распону од 60-80% републичког просека.

Табела 0-5. Основни подаци о запослености и зарадама на територији општине

Запосленост и зараде		
Регистровани запослени* ¹		
<i>према општини рада</i>	2153	(2023)
<i>према општини пребивалишта</i>	2255	(2023)
Регистровани запослени* према општини пребивалишта у односу на број становника (%) ²	28	(2023)
Просечне зараде без пореза и доприноса (РСД) ¹	73054	(2024)
Регистровани незапослени** ³	729	(2024)

Регистровани незапослени на 1 000 становника ⁴	99	(2023)
<p>* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници</p> <p>** стање на дан 31.12.</p> <p>Извор:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Статистика запослености и зарада, РЗС 2 Статистика запослености и зарада и процене становништва, РЗС 3 Национална служба за запошљавање 4 Национална служба за запошљавање и Процене становништва, РЗС 		

1.3. Карактеристике животне средине у областима које постоји могућност да буду изложене значајном утицају

Опис чинилаца животне средине (површинска и подземна вода, ваздух, земљиште и бука) дат је на основу мониторинга који се спроводи на државном или локалном нивоу, односно према подацима који су од раније доступни. Оцена стања животне средине на подручју Плана дата је као процена, на основу постојеће документације, природних карактеристика просторних целина и информационе основе о стању и квалитету животне средине и других докумената. Важно је истаћи да се одређени тренд стања квалитета одређених чинилаца животне средине задржава више година, односно да су трендови промена јако спори и нису видљиви у кратким временским интервалима.

Стање свих параметара животне средине на подручју Плана условљени су природним и антропогеним факторима. Природни фактори су геолошка грађа, хидрогеолошке, сеизмичке, морфолошке, климатске, хидролошке (ерозија, бујице) и биолошке особености, док су антропогени фактори активности у саобраћају, индустрији, пољопривреди, туризму, управљању отпадом и другим привредним гранама које могу имати негативних ефеката на животну средину. Квалитет животне средине на подручју Стратегије директно је условљен активностима у индустрији и туризму, али и развијеношћу инфраструктуре (саобраћајне, водоводне и канализационе, енергетске, комуналне).

Квалитет ваздуха

Оцена квалитета ваздуха, по зонама и агломерацијама, за 2023. годину, приказана је графички (Табела 0-6. и Слика 0-16.). Тако извршена категоризација представља званичну оцену квалитета ваздуха за 2023. годину и она гласи:

Тако извршена категоризација представља званичну оцену квалитета ваздуха за 2023. годину и она гласи:

У зони „Србија“ током 2023. године ваздух је био I категорије тј. чист или незнатно загађен ваздух, осим у градовима Крушевац, Шабац, Крагујевац, Пирот, Лозница, Чачак, Параћин (Поповац), Зајечар, Краљево, Нови Пазар и Ваљево.

У зони „Војводина“ током 2023. године ваздух је био I категорије тј. чист или незнатно загађен ваздух, осим у градовима Суботица и Сомбор.

У 2023. години ваздух је био III категорије у агломерацијама: Београд, Нови Сад, Ниш, Панчево, Смедерево, Бор, Косјерић и Ужице.

- I категорија, чист ваздух или незнатно загађен ваздух (где нису прекорачене граничне вредности нивоа ни за једну загађујућу материју);
- II категорија, умерено загађен ваздух у 2023. години није био ни у једној агломерацији;
- III категорија, прекомерно загађен ваздух (где су прекорачене граничне вредности, ГВЕ, за једну или више загађујућих материја).

Током 2023. године квалитет ваздуха је био треће категорије, прекомерно загађен у аломерацији Београду услед прекорачења граничних вредности азот-диоксида и суспендованих честица PM10 и PM2.5, а у агломерацији Бор услед прекорачења граничних вредности суспендованих честица PM10 и олова у суспендованим честицама PM10.

Квалитет и степен загађења ваздуха се не прати на територији општине Димитровград, у току поступка стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације нису вршена мерења и мониторинг квалитета ваздуха на предметном простору. Сви извори загађења су сврстани према физичким и просторним карактеристикама у три

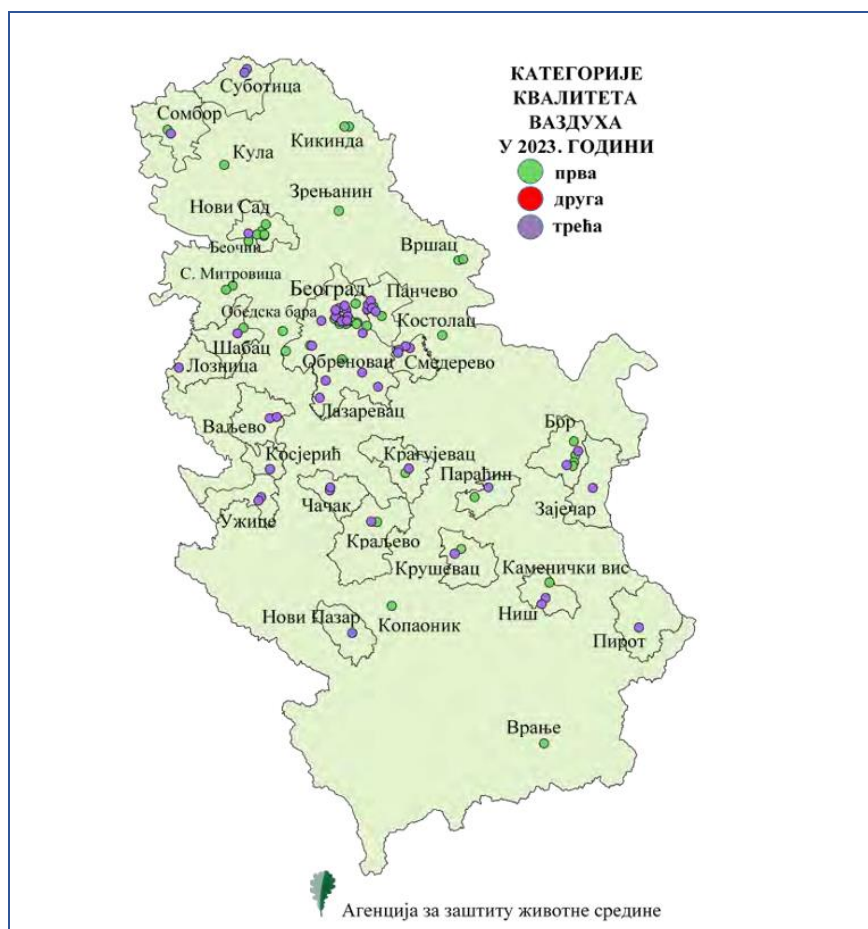
основне категорије извора (тачкасти, површински и линијски), а према врсти загађујућих материја на изворе са продуктима сагоревања фосилних горива и индустријске изворе. Тачкасти извори представљају изоловане тачке са великом емисијом загађујућих материја (индустријски погони, топлане, котларнице) или индустријске погоне са одређеним специфичним технологијама производње. Површински извори представљају групу одређеног броја малих извора, распоређених по одређеним зонама. То су простори са ложиштима за загревање стамбених објеката или подручја на којима је заступљен аутомобилски саобраћај са малом густином. Линијски извори загађења представљају друмски, железнички и авио саобраћај.

Оцена стања животне средине подразумева идентификовање постојећих извора загађивања који утичу на промену квалитета стања појединих елемената (вода, ваздух, земљиште), као и на животну средину у целини.

Табела 0-6. Оцена квалитета ваздуха за 2023. годину

	2023	SO ₂			NO ₂			PM ₁₀		PM _{2,5}	C ₆ H ₆	CO	O ₃		
		µg/m ³	Број дана са >125 µg/m ³	Број сати са >350 µg/m ³	µg/m ³	Број дана са >85 µg/m ³	Број сати са >150 µg/m ³	µg/m ³	Број дана са >50 µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	mg/m ³	Број дана са >5 mg/m ³	µg/m ³	Број дана са >125 µg/m ³
мерно место															
Каменички Вис - ЕМЕП	I	13	0	0	3	0	0	14	0					90	24
Врање	I	11	0	0	23	0	0					0,87	2		
Копаоник	I	8	0	0										98	27
Крушевац	III	8	0	0	16	0	0					0,7	0		
Крушевац Трг Костурница	III							38	66	26					
Шабац	III	13	0	0	25	0	0					0,64	0		
Шабац Геронтолошки центар	III							44	106						
Крагујевац	III	12	0	0	22	0	0	30	48	23		0,53	0	70	12
Крагујевац О.Ш. "Мирко Јовановић"	III							26	27						
Костолац	I	12	1	12	14	0	0	28	26			0,33	0		
Пирот	III	15	0	0				33	57	27					
Лозница	III	13	0	0	20	0	0	40	70					59	1
Чачак	III	9	0	0	14	0	0	30	48	24		0,48	0	72	19
Чачак Коста Новаковић	III							32	46						
Параћин	III	12	0	0	18	0	0					0,53	0		
Поповац	III	8	0	0	8	0	0	49	137	21		0,52	0	72	1
Зајечар I	III	19	0	0	18	0	1	52	117			0,83	0		
Краљево Полицијска управа	III							37	65						
Краљево	III	9	0	0	19	0	0			24		0,59	0	69	1
Нови Пазар	III	8	0	0	22	0	0	45	117	37				58	0
Ваљево	III	17	0	0	27	0	0	48	122	32		0,73	0		
Ваљево ЗЗЈЗ	III							60	149						
Кикинда Центар	I	9	0	0	10	0	0					0,37	0	76	9
Вршац 1	I	11	0	0	14	0	0							72	4
Вршац Војнички трг	I							24	13						
Беочин Центар	I	13	0	0	15	0	0	22	10	16					
Сремска Митровица 1	I	12	0	0	26	0	0					0,53	0		
Сремска Митровица ЗЗЈЗ	I							27	26						
Суботица АПВ 1	III	18	0	0	15	0	10	35	50	25	2				
Суботица О.Ш. "Соња Маринковић"	III							35	53	22					
Сомбор АПВ	III				13	0	0	25	17		0,2	0,27	0	79	34
Сомбор Дунав и Тиса	III							31	52						
Зрењанин АПВ	I	18	0	0	23	0	0	30	28		0,2				
Обедска бара	I	10	0	0							0,3			82	11
Кула Дечиј вртић "Колибри"	I							25	22						
Београд Стари град	III	10	0	0	25	0	0	30	40	21		0,38	0	52	0
Београд Нови Београд	III	14	0	0	24	0	0	27	30	20	2	0,42	0	72	20
Београд Мостар	III	9	0	0	37	0	0	23	28	18	2	0,47	0		
Београд Врачар	III	13	0	0	29	0	1	29	25	21				65	11
Београд Зелено брдо	III	10	0	0	20	0	0	26	24	20		0,28	0	68	23
Обреновац Центар	III	23	0	0	32	0	7	30	49	20		0,42	0		
Београд Д. Стефана ГЗЗЈЗ	III	10	0	0	49	0	0	32	49	22		0,7	0		
Београд Обреновац ГЗЗЈЗ	III	15	0	0	12	0	0	27	35						
Београд Нови Београд ГЗЗЈЗ	III	11	0	0	28	0	1	31	45	23				64	2
Београд Овча	III	14	0	0	12	0	0	28	35	23	2	0,47	0	68	4
Београд Велики Црљени	III	19	0	0	10	0	0	35	65	28	1	0,5	0		
Београд Обреновац Ушће	III	9	0	0	9	0	0	26	18	22					
Београд Земун ТБ	III	14	0	0	28	0	0	36	66	26					
Београд КБЦ "Драгиша Мишовић "	III				21	0	0	23	15	18				77	13
Београд Лазаревац	III	17	0	0	12	0	0	34	65	27				74	5
Београд Винча	III	15	0	0	14	0	0	28	28	23		0,43	0	75	9
Београд Бежанијска коса	III	9	0	0	25	0	0	29	37	22				72	20
Београд Ада петља	III	12	0	0	34	0	0	30	45	22		0,85	0	46	0
Београд Баново брдо	III	11	0	0	24	0	0	26	29	21		0,32	0	74	21
Београд Врачар Дом здравља	III	10	0	0	25	0	0	26	24	19		0,65	0	74	21
Београд Топчидерска звезда	III	11	0	0	25	0	0	25	16	18		0,45	0	66	7
Београд Резервоар БВК,	III				15	0	0	27	21	20					
Београд ЈКП Младеновац	III				21	0	2	43	88	26					
Београд Земун ЈП „Пошта Србије“	III	12	0	0	29	0	1	38	73	27		0,54	0	49	0
Београд КЦС Борча	III	9	0	0	17	0	0	39	83	28		1,01	0	78	24
Београд ЈП „Ада Циганлија“	III				23	0	0	23	20	17		0,17	0	80	22
Београд КЦС Сурчин	III				20	0	0	31	51	23				75	21
Београд КЦС Врачар	III				42	4	4	34	55	23					
Београд Лештане	III				28	0	0	43	100	28					
Београд ДЗ Сопот	III				11	0	0	29	37	23					
Београд Барајево	III				6	0	0	22	5	17					

	2023	SO ₂			NO ₂			PM ₁₀		PM _{2,5}	C ₆ H ₆	CO	O ₃		
		µg/m ³	Број дана са >125 µg/m ³	Број сати са >350 µg/m ³	µg/m ³	Број дана са >85 µg/m ³	Број сати са >150 µg/m ³	µg/m ³	Број дана са >50 µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	mg/m ³	Број дана са >5 mg/m ³	µg/m ³	Број дана са >125 µg/m ³
мерно место															
Нови Сад Лиман	III	8	0	0	18	0	0	25	7			0,31	0	78	16
Нови Сад Руменачка	III	11	0	0	28	0	0	29	23	16	1				
Нови Сад Неопланта	III							30	29	20					
Нови Сад О.Ш. "Ђура Јакшић"	III							34	59	26	1				
Нови Сад ЈКП "Водовод и канализација"	III							23	4	15					
Нови Сад Дечеје село	III	15	0	0	17	0	0	19	3			0,41	2	66	0
Ниш О.Ш. "Свети Сава"	III	12	0	0	20	0	0	37	68	26		0,53	0	70	1
Ниш ИЗЈЗ Ниш	III	7	0	0	22	0	0	31	58	26		0,6	0		
Бор Градски парк	III	16	0	5				28	13	13					
Бор Брезоник	III	12	0	1				34	48						
Бор Институт	III	12	0	0	24	0	0						0,46	0	
Бор Оштрељ	III							29	31						
Бор Кривељ	III							28	15						
Бор Југопетрол	III							35	52						
Панчево Содара	III	14	0	1	15	0	0					0,46	0		
Панчево Народна башта	III							27	36	21	1				
Панчево Нова Миса	III							31	40						
Панчево Стрелиште	III							30	39						
Панчево Цара Душана	III	7	0	2	27	0	0				2	0,72	0	60	3
Панчево Ватрогасни дом	III				16	0	0	30	43	23	2			73	7
Панчево Војловица	III	6	0	1	13	0	0	34	63	27	3				
Панчево Старчево	III	11	0	0	12	0	0					0,71	0	60	3
Смедерево Царина	III	15	0	0	12	0	0		46			0,43	0		
Смедерево Центар	III	24	0	0	30	0	0	28	37	21					
Смедерево Радицац	III	10	0	0	15	0	0	37	64	28		0,34	0	75	21
Смедерево Раља	III		0					35	49						
Косјерић	III	7	0		14	0	0	36	75	26		0,54	0	67	1
Ужице	III	10	0		38	0	0	41	67	31		0,74	0		
Ужице Библиотека	III							33	58						

Слика 0-16. Оцена квалитета ваздуха у 2023. години (Агенција за заштиту животне средине)

Важна карактеристика соларне електране је да нема емисија у ваздух, а њихов рад ће знатно допринети смањењу коришћења необновљивих извора енергије, пре свега,

фосилних горива што доприноси снижавању емисија загађујућих материја у атмосферу, између осталих и „гасова стаклене баште“.

На основу овако извршене категоризације може се закључити да општина Димитровград и подручје Плана детаљне регулације подручја соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, припада I категорији квалитета ваздуха.

Квалитет вода

Квалитет површинских и подземних вода је битан параметар у оцени стања животне средине.

На подручју Плана детаљне регулације подручја соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, нема површинских водотокова. Најближи површински ток је Нишава, удаљена од локације будуће соларне електране око 3 km.

Повремени површински водотоци и подземне воде отичу према Нишави.

Загађене воде вишеструко угрожавају животну средину, акватичне екосистеме и повећавају ризик по здравље људи. Генерално, на квалитет површинских и подземних вода, посебно утичу као извори загађивања, следећи фактори:

- непречишћене комуналне отпадне воде из насељених подручја, ако се без одговарајућег третмана упуштају у природне реципијенте;
- недостатак, односно неизграђеност канализационе инфраструктуре у деловима насеља, односно непрописно изграђене септичке јаме;
- неконтролисано одлагање отпада;
- употреба агрохемијских средстава (минерална ђубрива, пестициди) у пољопривредној производњи;
- неадекватан начин одлагања чврстог и течног отпада из пољопривредних објеката;
- саобраћајне површине (атмосферским падавинама запрљане честице са коловоза доспевају у околне површинске токове, уз могућност загађења водоносних издани).

Заштита квалитета површинских и подземних вода заснива се на мерама и активности којима се њихов квалитет штити преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, спречавање загађења, површинских вода, подземних вода и обезбеђење несметаног коришћења вода за различите намене.

Квалитет земљишта

Земљиште, као важан ресурс и медијум животне средине представља важан индикатор стања животне средине.

У границама планског документа и Стратешке процене утицаја заступљено је пољопривредно земљиште, и то њиве, ливаде или пашњаци 5. и 6. класе. У мањој мери, местимично се налазе катастарске парцеле које према евиденцији у РГЗ-у представљају шумско земљиште, док су према фактичком стању, шуме изузетно ретке. Циљ процене утицаја је вредновање варијанти и избора најприхватљивијег решења планског документа са аспекта заштите, рационалног коришћења и управљања земљиштем као тешко обновљивог природног ресурса.

У обухвату Плана детаљне регулације подручја соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, за потребе Стратешке процене утицаја на животну средину није вршено испитивање квалитета земљишта и не постоје подаци о „нултном“ стању.

Бука

На подручју у обухвату Плана нису вршена мерења нивоа буке и резултати за то подручје не постоје.

Бука је један од значајних фактора утицаја и угрожавања животне средине и здравља становништва, пре свега у градској зони, зонама утицаја радних комплекса и фреквентних саобраћајница. Бука је најизраженија у радним зонама и дуж значајних саобраћајница. Најзначајнији извори буке су интензиван саобраћај, индустријски процеси, грађевинске и

друге машине и технички уређаји. У зонама утицаја саобраћајних активности, примењују се мере за спречавање емисије буке, посебно импулсне, очувањем постојећег зеленила, планирањем заштитних зона и појасева и применом техничких мера заштите (звучне баријере, заштитни панои). Утицаји буке морају бити сведени у границе еколошке прихватљивости, односно у прописане границе за сваку зону посебно. У циљу заштите од појаве прекомерне буке, у фази извођења пројекта у обухвату Плана, обавезне су мере превенције, мере за спречавање и мере заштите од штетних ефеката буке на подручју Плана детаљне регулације подручја соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима методама за оцењивње индикатора буке, узнемиравање и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. Према наведеној Уредби допуштени ниво буке по зонама намене дат је у Табели бр. 1-7.

Табела 0-7. Граничне вредности индикатора буке на отвореном простору

Зона	Намена простора	Дозвољени ниво буке dB(A)	
		За дани и вече	За ноћ
1.	Подручје за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
2.	Туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
3.	Чисто стамбена подручја	55	45
4.	Пословно-стамбена подручја, трговачко стамбена подручја и дечија игралишта	60	50
5.	Градски цетар, занатско, трговачко, административно управна зона са становима, зона дужа аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
6.	Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи	

Повећан интензитет буке могућ је само током изградње која је временски ограничена и без значајних утицаја на живи свет, генерално соларне електране током рада не производе нежељан и штетан звук на људско здравље и околину, тако да се током њиховог рада не очекује емисија буке.

1.4. Разматрање питања и проблема заштите животне средине у областима Програма са АП и разлози за изостављање појединих питања из процедуре СПУ

Решења која су предвиђена у Плану не индикују неповољан утицај на главне елементе и показатеље стања животне средине. Циљ израде Плана је обезбеђење планског основа за организовање производње и коришћење електричне енергије добијене коришћењем енергије сунца, уз обезбеђење неопходне инфраструктуре и служи као основ за издавање информације о локацији и локацијских услова за грађење свих потребних објеката у саставу предметне соларне електране.

Критеријуми за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину планова и програма садржани су у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја. Ови критеријуми заснивају се на: карактеристикама плана/програма и карактеристикама утицаја.

У конкретном случају, поред наведених критеријума, посебно је важна идентификација проблема заштите животне средине на простору који је под директним утицајем објеката и активности у сектору управљања шумама и анализа могућих импликација наведених активности на квалитет животне средине, а посебно на:

- квалитет основних чинилаца животне средине: ваздух, воду, земљиште,
- природне вредности,
- културно-историјску баштину,
- стварање отпада и његов третман,
- здравље становништва,
- социјални и економски развој.

Извештај о стратешкој процени може се изјаснити о томе зашто поједина питања из области заштите животне средине нису била меродавна за разматрање.

Критеријуми за утврђивање могућности значајних утицаја на животну средину планова и програма садржани су у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја. Заснивају се на: карактеристикама плана/програма и карактеристикама утицаја.

У конкретном случају, поред наведених критеријума, посебно је важна идентификација проблема заштите животне средине на простору који је под директним утицајем планираних активности анализа могућих импликација наведених активности на квалитет животне средине, а посебно на основне чиниоце животне средине, биодиверзитет и предео.

Извештај о стратешкој процени може се изјаснити о томе зашто поједина питања из области заштите животне средине нису била меродавна за разматрање. Стратешка процена се доминантно базирала на процени очекиваних трендова у животној средини насталих као резултат и/или последица планираних активности.

1.5. Приказ и оцена варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Програму

Варијантна решења Стратегије представљају различите рационалне начине средства и мере реализације посебних циљева Стратегије у појединим секторима развоја, кроз разматрање могућности коришћења одређеног простора за специфичне намене и активности. Укупни ефекти Стратегије, па и утицаји на животну средину, могу се ефикасно утврдити поређењем са различитим варијантним решењима Стратегије. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења плана која подлежу стратешкој процени утицаја, али у пракси се морају разматрати најмање две варијанте:

- варијанта примене Плана,
- варијанта да се План не имплементира.

Претходне консултације са заинтересованим странама и организацијама

У поступку израде Програма и спровођења Стратешке процене, обављене су консултације са представницима заинтересованих органа и организација, у складу са одредбама члана 12 Закона о стратешкој процени утицаја. Такође, у поступку израде Плана и Стратешке процене, прибављени су подаци, услови и мишљења надлежних органа и организација који су узети у обзир приликом конципирања решења приказаних у Плану.

Све консултације су биле релевантне за процес стратешке процене и израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину, а услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су процесом стратешке процене вредновани и имплементирани у планска решења.

Након доношења Одлуке о изради Плана, приступило се изради Материјала за рани јавни увид.

Рани јавни увид у План обављен је у периоду од 30.06.2025. године до 14.07.2025. године у општини Димитровград Током раног јавног увида, на основу Извештаја о обављеном раном јавном увиду, број 350-23/2023 од 29.11.2023. године, нје пристигла ниједна примедба

У поступку израде Плана и Извештаја о стратешкој процени прибављени су услови и подаци од стране надлежних органа, организација, институција и предузећа, приказаних у наредној табели.

Табела 0-8. Списак институција од којих су прибављени услови и подаци од значаја за израду Плана

	Назив институције	датум упућивања захтева	датум / број издатих услова/мишљења
1	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ СЕКТОР ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ И УСЛУГЕ СТАНДАРДА Управа за инфраструктуру	25.06.2025.	21.07.2025. 8867-2
2	МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ	25.06.2025.	
3	МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ	25.06.2025.	28.07.2025. 002985752 2025 14840 007 000 000 001
4	МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ	25.06.2025.	31.07.2025 002988416/2025
5	МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	25.06.2025.	27.06.2025. 002403559 2025 14850 004 005 501 100
6	РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД	25.06.2025.	29.07.2025. 003313355 2025 40800 000 000 240 003 40 002
7	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ	25.06.2025.	1221/2-02 01.08.2025
8	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ	25.06.2025.	05.08.2025. 03 број: 021-2510/4

9	ЈП „СРБИЈАШУМЕ“	25.06.2025.	22.07.2025. 11659
10	ЈП „СРБИЈАГАС“	25.06.2025.	
11	„ЈУГОРОСГАЗ“ А.Д.	25.06.2025.	09.07.2025. Н/И-341 29.07.2025. Н/И-354
12	АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“	25.06.2025.	21.07.2025. 130-00-UTD-003-786/2025-002
13	ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА СРБИЈЕ Д.О.О. БЕОГРАД – Огранак Електродистрибуција Пирот -	03.07.2025.	22.07.2025. Д10.25-271803/2-25
14	„ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ А. Д. Дирекција за технику	25.06.2025.	28.07.2025. Д211-311028/2-2025 СЈ
15	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације Одељење за ванредне ситуације у Пироту	25.06.2025.	16.07.2025. 07.23.1 бр.217-5315/25-1
16	ЈП КОМУНАЛАЦ, Димитровград	25.06.2025.	08.07.2025. 1210-2/25
17	ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ПУТЕВИ СРБИЈЕ	25.06.2025.	10.07.2025. 953-14622/25-1

2.0. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Према члану 16. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на националном и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у предметном Плану.

Стратешка процена утицаја Плана интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја постављају оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење Програма уз поштовање принципа одрживог развоја.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја чине методолошко мерило којим се проверавају ефекти спровођења Програма, односно очекивани трендови у животној средини који се очекују као резултат (позитивни утицаји) и/или последица (негативни утицаји) примене мера Програма.

На основу дефинисаних општих и посебних циљева врши се избор одговарајућих индикатора. Индикатори као саставни део информационог система управљања животном средином су веома важан сегмент стратешког и оперативног планирања и један од нивоа сложеног система просторних информација. Користе се за усмеравање решења ка остварењу постављених циљева. Погодни су за мониторинг и евалуацију мера, политика и решења датих у предметној СПУ из перспективе потенцијалне штете по животну средину. Такође, могу се користити и за идентификацију штетних утицаја које је потребно превенирати или свести на најмању могућу меру. Они су један од инструмената који се користе за систематско идентификовање, процену и праћење стања, развоја и услова животне средине и идентификовање последица. Индикатори осликавају и законска начела стратешке процене.

Општи и посебни циљеви СПУ

Општи циљеви СПУ дефинисани су тако да дају позитиван, значајан и мерљив допринос повећању отпорности одређених референтних области од значаја за заштиту животне средине и одрживи развој, а у остварењу циљева и мера дефинисаних у Програму.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и циљева у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. На основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине наведених у плановима и стратегијама дефинисани су општи циљеви СПУ који се доминантно односе на превенцију, смањење и/или компензацију негативних утицаја активности које произилазе из примене мера планираних предметним Планом. са циљем смањивања притисака од наведених активности у простору:

Општио циљ стратешке процене утицаја је интегрална заштита и развој уз поштовање еколошких принципа и принципа одрживости у границама Плана, избегавање конфликта, постизања компромиса и компензације у простору.

За реализацију општих циљева СПУ утврђени су посебни циљеви стратешке процене који представљају конкретан, делом квантификован приказ општег циља у односу на који се врши евалуација мера Програма.

Посебни циљеви стратешке процене утицаја на животну средину:

Посебни циљеви стратешке процене представљају конкретан, делом квантификован исказ општих циљева дат у облику смерница за промену и акција (мере, радови, активности) уз помоћ којих ће се те промене извести. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја чине, најпре, методолошко мерило кроз које се третирају/проверавају ефекти Стратегије на животну средину. Они треба да обезбеде субјектима одлучивања јасну слику о суштинским утицајима Стратегије на животну средину, на основу које је могуће донети одлуке које су у функцији заштите животне средине и реализације основних циљева одрживог развоја

Посебни циљеви стратешке процене утицаја су:

- ПЦ 1: Заштита квалитета ваздуха
- ПЦ 2: Заштита земљишта
- ПЦ 3: Заштита површинских и подземних вода
- ПЦ 4: Смањење нивоа (интензитета) буке
- ПЦ 5: Смањење изложености електромагнетном зрачењу
- ПЦ 6: Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)
- ПЦ 7: Заштита биодиверзитета
- ПЦ 8: Минимизација негативних утицаја планираних намена на визуелну перцепцију и изглед предела
- ПЦ 9: Инфраструктурно опремање планског подручја (у складу са планираном наменом)
- ПЦ 10: Успостављање система управљања отпадом
- ПЦ 11: Заштита од удеса
- ПЦ 12: Подстицај економског развоја локалне самоуправе и коришћење ОИЕ

Избор индикатора

Планирање је кључна карика у систему управљања променама у животној средини, а почетни и најважнији корак у процесу планирања је формирање базе података (информационе основе) ради идентификације те исте средине.

На основу идентификованог стања у могућности смо да предузмемо адекватне мере у планском процесу у циљу ефикасне заштите животне средине. Саставни део информационог система представљају показатељи (индикатори). Показатељи управљања животном средином представљају веома битан сегмент у оквиру израде просторног или урбанистичког плана и један ниво у оквиру комплексног просторног информационог система. Сврха њиховог коришћења је у усмеравању планских решења ка остварењу циљева који се постављају.

За успешну израду Стратешке процене утицаја изузетно је важно квалитетно дефинисати циљеве и индикаторе животне средине, односно одрживог развоја. У оквиру Стратешке процене утицаја избор индикатора ће се извршити из «Основног сета УН индикатора одрживог развоја», у складу са Упутством које је издало Министарство науке и заштите животне средине у фебруару 2007. год. и Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 37/2011). Овај сет индикатора заснован је на концепту «узрок-последица-одговор». Индикатори “узрока” означавају људске активности, процесе и односе који утичу на животну средину, индикатори “последица” означавају стање животне средине, док индикатори “одговора” дефинишу политичке опције и остале реакције у циљу промена “последица” по животну средину. Сет индикатора у потпуности одражава принципе и циљеве одрживог развоја. Избор индикатора наведени у табели 2.1. у складу је са планираним активностима на подручју плана и њиховим могућим утицајима на квалитет животне средине и послужиће за евалуацију планских решења.

Изабрани индикатори СПУ приказани су у Табели 2.1.

Табела 0-1 Општи и специфични циљеви СПУ и избор индикатора у односу чиниоце животне средине и области СПУ

Област СПУ	Посебни циљеви СПУ	Индикатори
ЗАШТИТА ОСНОВНИХ ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	ПЦ 1: Заштита квалитета ваздуха	- Број дана када је прекорачена гранична вредност емисије за РМ честица, CO, SO2 и NO2 као последица изградње соларне електране*
	ПЦ 2: Заштита земљишта	- % контаминираних површина - Промена начина коришћења земљишта
	ПЦ 3: Заштита површинских и подземних вода	- Serbian Water Quality Index (SWQI)* - Емисије загађујућих материја у водна тела* - Квалитет воде за пиће*
	ПЦ 4: Смањење нивоа (интензитета) буке	- Број објеката у зони са повећаним нивоом буке и ризиком од удеса - Укупни индикатор буке *
	ПЦ 5: Смањење изложености нејонизујућем зрачењу зрачењу	- Извори нејонизујућег зрачења од посебног интереса * - Број објеката које могу бити под утицајем нејонизујућег зрачења као последица реализације пројекта соларне електране
	ПЦ 6: Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)	- Потрошња примарне енергије из обновљивих извора *
ЗАШТИТА БИОДИВЕРЗИТЕТА	ПЦ 7: Заштита биодиверзитета	-Број и статус потенцијално угрожених врста
ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА	ПЦ 8: Минимизација негативних утицаја планираних намена на визуелну перцепцију и изглед предела	- Број и просторна диспозиција планираних соларних панела - Изложеност/видљивост локације
ОПРЕМАЊЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА	ПЦ 9: Инфраструктурно опремање планског подручја (у складу са планираном наменом)	-Број реализованих пројеката
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ЗАШТИТА ОД УДЕСА	ПЦ 10: Успостављање система управљања отпадом	- Успостављен адекватан систем управљања отпадом на простору плана Приходи ЈЛС из сектора управљања отпадом
	ПЦ 11: Заштита од удеса	-Број удеса и хазардних ситуација
СТАНОВНИШТВО И СОЦИО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	ПЦ 12: Подстицај економског развоја локалне самоуправе	- Број запослених на изградњи и у експлоатацији соларне електране - Приход локалне заједнице, фирми и појединца од реализације пројекта

* Индикатори одрживог развоја (Уједињених нација и Републике Србије) дефинисани Националном стратегијом одрживог развоја и Агендом 2030

** Секторски индикатори

Многи међународни документи упућују на важност односа процеса планирања и процеса израде стратешке процене утицаја и на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања. Истиче се и то да је Стратешка процена делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама. Да би била потпуно интегрисана процедура израде Стратешке процене треба да се преплиће са процедуром израде планова или програма. Наредна табела приказује принцип по којем се стручни тим за израду Стратешке руководио при изради Стратешке процене.

Табела 0-1. Веза између фаза израде Плана и Стратешке процене утицаја

ИЗРАДА ПЛАНА		ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА (СПУ)
Одлучивање о изради планског документа по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно комисије за планове	Узајамни утицај ових фаза – пре доношења Одлуке о изради планског документа прибавља се мишљење о предлогу одлуке да се (не)израђује СПУ	Одлучивање о изради СПУ према претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Доношење Одлуке о изради Плана	Узајамни утицај ових фаза	Доношење Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Израда материјала за рани јавни увид Плана	Узајамни утицај ових фаза	СПУ планског документа на животну средину (анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама...) – формулисање Извештаја о стратешкој процени
Израда Нацрта Плана		
Стручна контрола Нацрта Плана	Узајамни утицај ових фаза	Мишљење заинтересованих органа и организација
Јавни увид у Нацрт Плана	Узајамни утицај ове две фазе – у пракси се оба елабората истовремено излажу на јавни увид	Јавни увид у Извештај о СПУ
Доношење Плана	Орган надлежан за израду планског документа не може исти упутити у процедуру усвајања без Сагласности на Извештај о СПУ	Оцена и сагласност на Извештај од стране надлежног органа
Спровођење Плана	Узајамни утицај ових фаза	Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ

Разматрајући компатибилност циљева плана и стратешке процене стручни тим за израду Стратешке установио је да су сви циљеви у потпуности усаглашени и да циљеви плана имају позитивне или неутралне утицаје у односу на посебне циљеве стратешке процене што је у потпуности у складу са основним принципима одрживог развоја.

3.0. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Основни циљ израде Стратешке процене утицаја на животну средину Плана је идентификација ових утицаја у односу на дефинисане циљеве Стратешке процене. При томе у том процесу стратешке процене утицаја мора се указати на могућа конфликтна решења у смислу да нека активност која генерише позитивне утицаје у било којој области на наноси штету по заштиту животне средине у другим областима. Поред тога, задатак Стратешке процене је и идентификација позитивних утицаја стратешких решења на животну средину.

Основна улога Стратешке процене је да створи представу доносиоцима одлука о очекиваним трендовима у простору и животној средини који могу настати у току примене Плана.

Предметни План ће представљати полазну основу за одобравање изградње соларне електране. Могући су утицаји који по својим карактеристикама, интензитету и просторном распрострањању остварују негативан ефекат на квалитет животне средине, па их је у том контексту неопходно анализирати.

Стратешка процена се бави генералном и општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења на квалитет животне средине у ширем контексту, али се третирају и појединачни објекти, према потреби.

Као кључни критеријуми за вредновање утицаја истичу се значај и величина утицаја. Значај утицаја представља размере физичког простора који може бити изложен деловању промена у средини, док величина утицаја представља приказ штете или користи од процењеног деловања на животну средину. Развијен је знатан број методологија које се базирају на квалитативним и квантитативним елементима, као и на њиховој комбинацији. Једна од шире прихваћених методологија процене величине утицаја планираних активности на животну средину јесте метод по коме су утицаји вредновани од веома негативног до позитивног, како је приказано у табели 3-1.

Табела 0-1. Вредновања кључних критеријума

ОЦЕНА	ЗНАЧЕЊЕ
-	УКУПНО НЕГАТИВАН УТИЦАЈ
0/-	НЕЈАСАН УТИЦАЈ/МОГУЋ МАЊИ НЕГАТИВАН УТИЦАЈ
0	НЕМА УТИЦАЈА
0/+	НЕЈАСАН УТИЦАЈ/МОГУЋ МАЊИ ПОЗИТИВАН УТИЦАЈ
+	УКУПНО ПОЗИТИВАН УТИЦАЈ

Овакав метод се примењује у ситуацијама када одређене утицаје није могуће квантификовати, као и онда када није потребно и/или практично давати квантитативне податке. Квалитативни подаци морају бити поткрепљени чињеницама и истраживањима, која су довела мултидисциплинарни тим до одређених закључака.

Иако Стратешка процена није инструмент за директно спровођење, већ инструмент за доношење одлука о будућем развоју, њена улога може се остварити и кроз одустајање од оних стратешких опредељења која могу имплицирати изразите проблеме у животној средини, што је, ипак, ван домашаја самог документа и представља питање националне политике будућег друштвеног и економског развоја у контексту заштите животне средине.

3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења Програма повољних са становишта заштите животне средине

Главна методолошка смерница за израду стратешких процене утицаја на животну средину представља анализу прихватљивости програмских решења (мера) које предлага План у односу на изабране релевантне циљеве СПУ.

Стратешка процена се бави искључиво питањем да ли је, са становишта заштите животне средине, прихватљивија опција које подразумева примену Плана или опција без примене Плана.

Предложена варијантна решења су вреднована са аспекта могућих негативних утицаја и ефеката у простору и капацитета за њихово спречавање и ограничавање. У Нацрту Плана дефинисана је намена и организација простора, просторни капацитети и услови за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране смернице, мере и услови заштите животне средине.

При процени могућих утицаја вредновани су негативни утицаји и негативни ефекти због:

- ризика од загађивања животне средине услед неадекватног (неконтролисаног) управљања простором и могућих емисија у ваздух, подземне воде, земљиште;
- ризика од загађивања животне средине услед неадекватне инфраструктурне и комуналне опремљености простора (генерисање отпада и отпадних вода, појаве буке, загађења ваздуха, земљишта, подземних вода);
- губитак могућности за реализацију пројекта соларна електрана и коришћења Сунчеве енергије подручја, као обновљив извор енергије.

При процени могућих утицаја вредновани су позитивни ефекти и разматрани су са аспекта:

- остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљив извор енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчање) подручја, као и укупно и дифузно озрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике;
- контроле емисија у ваздух;
- унапређења животне средине, са аспекта управљања отпадним водама (комуналне, атмосферске и зауљене), заштите подземних вода и земљишта од загађивања директно и заштите здравља становништва директно и индиректно;
- реализације планиране комуналне инфраструктуре на подручју Плана;
- заштита од појаве прекомерне буке и нејонизујућег зрачења, посебно у зонама осетљивих рецептора;
- бавезног контролисаног управљања отпадом;
- обавезног мониторинга животне средине.

3.1.1. Процена утицаја варијантних решења

Планом су дате мере и активности, у оквиру којих нису предвиђена варијантна решења, али се у изради стратешке процене разматрају две варијанте:

- 1) варијанта да се План усвоји и имплементира и
- 2) варијанта да се План не усвоји и не имплементира.

У табелама су вредновани утицаји у складу са табелом вредновања кључних критеријума и у односу на варијантна решења.

3.1.2. Варијантно решење у случају реализовања Плана

У случају реализовања активности везаних за изградњу соларне електране, постојећи степен деградираности медијума животне средине ће се умањити.

Табела 0-2. Процена утицаја планских активности у односу на циљеве стратешке процене у варијанти да се План реализује

ОБЛАСТ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	Циљеви стратешке процене утицаја											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Простор за изградњу соларне електране Бачево	0/-	0/-	0	+	+	+	+	0	+	+	+	+

Инфраструктурна опремљеност	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+	+
Биодиверзитет	0	0	0	0	0	0	+	0	+	+	+	+
Предео и визуелна перцепција	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+	+
Заштита животне средине и управљање отпадом	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+

3.1.3. Варијантно решење у случају нереализовања Плана

У случају нереализовања активности везаних за изградњу соларне електране, постојећи степен деградираности медијума животне средине ће се задржати.

Табела 0-3. Процена утицаја планских активности у односу на циљеве стратешке процене у варијанти да се План не реализује

ОБЛАСТ РЕШЕЊА	ПЛАНСКИХ	Циљеви стратешке процене утицаја											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Простор за изградњу соларне електране Бачево		0	0	0/-	-	-	-	0	0	0	-	0	-
Инфраструктурна опремљеност		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Биодиверзитет		0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0
Предео и визуелна перцепција		0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Заштита животне средине и управљање отпадом		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3.1.4. Карактер наведених утицаја на животну средину

Проценом утицаја Планом предвиђених активности на животну средину уочава се усклађивање урбанистичког развоја са условима природног окружења. Еколошки фактори у простору чине веома сложен систем јер се узајамно условљавају и мењају, а њихова интеракција готово увек има реверзибилни карактер.

Предвиђене мере и активности, које ће обезбедити одрживи развој овог подручја, имаће кумулативно дејство у погледу заштите природних ресурса.

Инфраструктурно опремање предметног комплекса истовремено ће бити у функцији заштите вода и земљишта, а индиректно ће утицати и на унапређење квалитета простора

Приказ процењених утицаја плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећавање позитивних утицаја

Утицаји Плана, анализирани су на релацији: **извори утицаја - утицаји - ефекти и последице**. Извори утицаја на квалитет животне средине могу бити планска решења Плана, у позитивном и негативном смислу.

Вредновањем планских решења могуће је извршити вредновање утицаја Плана на животну средину и дати процену ефеката у простору и животној средини.

Од значаја за животну средину су решења која се односе на просторни положај планиране намене простора и планиране инфраструктуре.

Кључни извори позитивних и потенцијално негативних утицаја су планска решења реализацију простора у коме ће бити распоређени соларни панели за соларну електрану.

3.1.5.1. „Бачево“

- инфраструктурно и комунално опремање подручја;
- плана управљања отпадом и отпадним водама на подручју Плана;
- заштита од удеса и акцидената у границама Плана.

Утицаји на животну средину, генерално, могу бити механички, физички, хемијски, а објекат утицаја су медијуми животне средине преко којих се утицаји преносе или на која се одражавају. У Стратешкој процени утицаја на животну средину анализирани су следећи чиниоци животне средине:

- биодиверзитет планског подручја,
- природне вредности животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште, предеоно-пејзажне вредности),
- карактеристике планиране соларне електране „Бачево“.

Последице утицаја у простору и животној средини су промене особина, изгледа или функције, а ефекти могу бити позитивни или негативни или стање без промена, што представља карактеристике утицаја.

Процена утицаја на животну средину извршена је у односу на карактеристике утицаја које планска решења могу имати на животну средину, у односу на: **врсту утицаја, дужину трајања, извор и развој утицаја, реверзибилност, могућност анулирања утицаја, трајност, континуитет, важност (значај) утицаја и степен и карактер потребних интервенција.**

У односу на време трајања утицаја, дефинисани су: привремени - повремени, дуготрајни ефекти и последице.

Ефекти односно последице, сагласно наведеној категоризацији, могу бити:

- у односу на врсту утицаја - позитивни (повољан, врло повољан), негативни (врло негативан, већи, мањи), нулти/без утицаја;
- у односу на време (дужину) трајања- привремени/повремени, дуготрајни/дугорочни;
- у односу на развој утицаја - једноставни, кумулативни, синергетски;
- у односу на извор утицаја - директни, индиректни;
- у односу на реверзибилно - реверзибилни, иреверзибилни;
- у односу на трајност утицаја - дуготрајан, инцидентан;
- у односу на континуитет - континуалан, дисконтинуалан;
- у односу на значај - изразито мали значај, мали значај, средњи значај, врло велики значај.

Поступак оцењивања квалитета животне средине и очекиваних ефеката Плана, вршен је на основу вредновања могућих еколошких утицаја (позитивних и негативних). Величина утицаја представља приказ штете или користи од процењеног деловања на квалитет ваздуха, квалитет површинских и подземних вода, земљишта, пејзажне карактеристике просторне целине, природна и културна добра и квалитет животне средине.

Значај утицаја представља размере физичког простора који може бити изложен деловању промена у средини. Утицаји, односно последице, према карактеристикама оцењени су негативним или позитивним предзнаком.

Утицаји, односно последице, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус на позитивне промене.

Табела 0-4. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	Значење симбола
критичан, врло негативан	-3	онемогућавање функције у датом простору
већи	-2	у већој мери нарушава стање животне средине
мањи	-1	у мањој мери нарушава животну средину

нема утицаја		0	нема промена у животној средини
позитиван		+1	мање позитивне промене и утицаји у животној средини
повољан		+2	повољне промене и утицаји на квалитет животне средине
врло повољан		+3	промене битно побољшавају квалитет животне средине

Значај утицаја процењен је у односу на просторне размере на којима се може остварити утицај планираних намена и очекиваних активности у простору Плана, али и непосредног и ширег окружења. Критеријуми за оцењивање размера утицаја Плана, су:

- локални – утицаји на нивоу П;
- насељски - утицаји од значаја за подручје општине Димитровград;
- регионални – утицаји од значаја за ширу просторну целину – Пиротског округа;
- национални – утицаји од значаја за ниво Републике Србије.

Табела 0-5. Критеријуми за вредновање просторних размера утицаја

Значај утицаја	Ознака	Опис
национални	IV	могући утицаји на нивоу Републике Србије
регионални	III	могући утицаји на АПВ
општински	II	могући утицаји на нивоу насеља Бачево
локални	I	могући утицаји на нивоу Плана

Табела 0-6. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа %	Ознака	Опис
100	И	утицај врло извесан
више од 50	В	утицај вероватан
мање од 50	М	утицај могућ
мање од 1	Н	утицај није вероватан

Табела 0-7. Додатни/допунски критеријуми према времену трајања и типу утицаја

Трајање утицаја	Ознака	Опис
Привремени-Повремени	По/Пр	време трајања утицаја
Дуготрајни - Дугорочни	Дт/Др	
Директни	Ди	
Индиректни	Ид	

На основу свих наведених критеријума извршено је вредновање значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева Стратешке процене утицаја. Процена могућих утицаја Плана детаљне регулације соларне електране у насељу Бачево на животну средину, обухвата:

- вредновање чинилаца животне средине у поступку процене утицаја стратешког карактера (укључујући податке о стању и квалитету површинских и подземних вода, стању и квалитету земљишта, стању буке и нејонизујућег зрачења, стању осталих природних ресурса, микроклиматских карактеристика, биодиверзитета);
- смернице и мере за превентивно деловање, спречавање и ограничавање негативних и потенцијално негативних утицаја, спречавање просторних конфликта (конфликти планираних намена, функција, садржаја) и увођење еколошке компензације за увећање позитивних ефеката Плана на животну средину;

- начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја Плана (вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија, локација, просторно-географска област, природна добра, број изложених становника, кумулативна и синергетска природа утицаја).

Циљ еколошког вредновања простора у обухвату планског документа, предмета Стратешке процене утицаја је:

- процена могућих утицаја стратешког карактера у обухвату Плана;
- процена могућих процена могућих директних утицаја на ваздух, површинске и подземне воде, земљиште;
- процена могућих утицаја на биодиверзитет;
- процена директних утицаја на визуелне перцепције становништва границама планског документа и окружења;
- утврђивање општих и специфичних утицаја, дугорочних, директних и индиректних на квалитет живота локалног становништва;
- процена позитивних утицаја у простору и животној средини,
- процена могућих негативних ефеката у животној средини, који постоје или могу настати због карактеристика постојећег стања и планираних соларних електрана, постојећих конфликта и ограничења у простору и карактеристике планиране промене.

Стратешка процена Плана са аспекта еколошке прихватљивости и одрживости, представља важан корак у поступку доношења одлуке за усвајање:

- планиране намене, правила грађења и уређења;
- планиране инфраструктурне опремљености;
- начина коришћења и уређења простора, посебно зелених површина;
- дозвољеног степена утицаја на природу, животну и друштвену средину.

Стратешка процена Плана детаљне регулације представља вредновање са аспекта:

- планираних мера превенције на планском нивоу за спречавање, ублажавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја на стање биодиверзитета (орнитофауне и хироптерофауне), квалитет ваздуха, вода и земљишта, утицаја од нејонизујућих зрачења, појаву буке, на нарушавање предеоних вредности, неконтролисано генерисање отпадних вода и отпада;
- квалитета живота и традиционалних навика локалног становништва;
- рационалног, еколошког прихватљивог управљања отпадом и отпадним водама на подручју Плана;
- обавезног предузимања мера за спречавање и отклањање могућих значајних утицаја и негативних последица стратешког карактера у простору и животној средини, мера заштите и мониторинга животне средине.

За потребе процене утицаја, као оквир граничних капацитета животне средине подручја Плана, коришћени су услови и подаци надлежних институција, Нацрт Плана детаљне регулације соларне електране „Бачево“, а постојеће стање је дато као процена на основу доступних података.

Табела 0-8. Области планских решења вреднована са аспекта процене утицаја

Области планских решења	Планско решење
Простор за изградњу соларне електране Бачево	Изградња соларне електране
Простор за изградњу соларне електране Бачево	Изградња комплекса трафостанице
Инфраструктурна опремљеност	Опремање локације електроенергетском мрежом
Инфраструктурна опремљеност	Изградња саобраћајне инфраструктуре

Инфраструктурна опремљеност	Опремање локације локалном водоводном мрежом
Инфраструктурна опремљеност	Опремање локације локалном канализационом мрежом
Инфраструктурна опремљеност	Опремање локације телекомуникационом мрежом
Биодиверзитет	Заштита биодиверзитета
Предео и визуелна перцепција	Очување и унапређење композиције и конфигурације структуре предела и заштита вредности преде оних елемената
Заштита животне средине и управљање отпадом	Програм уређења простора од интереса заштиту од елементарних непогода и других већих опасности
Заштита животне средине и управљање отпадом	Дефинисање програма заштите животне средине
Заштита животне средине и управљање отпадом	Одлагање комуналног и других врста отпада у складу са Регионалним планом управљања отпадом за Пиротски регион

Циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину

- ПЦ 1: Заштита квалитета ваздуха
- ПЦ 2: Заштита земљишта
- ПЦ 3: Заштита површинских и подземних вода
- ПЦ 4: Смањење нивоа (интензитета) буке
- ПЦ 5: Смањење изложености електромагнетном зрачењу
- ПЦ 6: Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)
- ПЦ 7: Заштита биодиверзитета
- ПЦ 8: Минимизација негативних утицаја планираних намена на визуелну перцепцију и изглед предела
- ПЦ 9: Инфраструктурно опремање планског подручја (у складу са планираном наменом)
- ПЦ 10: Успостављање система управљања отпадом
- ПЦ 11: Заштита од удеса
- ПЦ 12: Подстицај економског развоја локалне самоуправе и коришћење ОИЕ

Табела 0-9. Вредновање карактеристика значаја утицаја планских решења (процена величине утицаја планских решења на животну средину и процена утицаја просторних размера, вероватноће и дужине трајања утицаја планских решења)

ОБЛАСТ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	Посебни циљеви Стратешке процене утицаја											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ПРОСТОР ЗА ИГРАДЊУ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ БАЧЕВО	0	-1	-1	-1	-1	+3	-1	-1	+2	+2	+1	+3
	М	М	М	М	В	И	М	М	В	В	В	И
	I	I	I	I	I	I/II	I/II	I	I/II	I/II	I/II	I/II/III
	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	Дт/Др	Дт/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
ИНФРАСТРУКТУРНА ОПРЕМЉЕНОСТ	0	-1	-1	-1	-1	+3	0	-1	+2	+2	+1	+3
	М	В	М	М	В	И	Н	В	В	В	В	И
	I	I	I	I	I	I/II	I	I	I/II	I/II	I/II	I/II
	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	По/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
БИОДИВЕРЗИТЕТ	0	0	0	0	0	0	-1	0	-1	+1	0	0
	Н	Н	Н	Н	Н	М	В	М	В	В	Н	Н
	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
	Др	Др	Др	Др	Др	Др	Дт/Др	Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
ПРЕДЕО И ВИЗУЕЛНА ПЕРЦЕПЦИЈА	0	0	0	0	0	0	-1	+1	+1	+1	0	0
	Н	Н	Н	Н	Н	Н	М	М	М	М	Н	Н
	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	+1	+2	+2	0	0	+1	+2	+3	+2	+3	+2	+2
	В	И	В	Н	Н	М	В	И	В	И	В	В
	I	I	I	I	I	I/II	I/II	I/II	I/II	I/II	I/II	I/II
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид

Као најзначајнији могући утицај на планском подручју издваја се утицај на биодиверзитет, због чега се предлаже циљани стручни мониторинг који би се заснивао на резултатима истраживања вегетације, флоре и фауне. Обавити детаљна истраживања биодиверзитета, доминантно на пролеће. Истраживања би требало да обухвате флору, фауну и станишта.

3.1.6. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја плана на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину

На планском и ширем подручју, Стратешком проценом утицаја на животну средину су дефинисане мере за ограничење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину. Смернице и мере су дефинисане на основу процене постојећег стања природних и створених вредности, капацитета животне средине, планираних садржаја и идентификације могућих извора загађења на подручју обухваћеном Планом.

Приликом дефинисања мера заштите животне средине узета је у обзир хијерархијска условљеност Плана и Стратешке процене утицаја, па су у мере заштите уграђене смернице докумената вишег хијерархијског нивоа које се односе на предметно подручје. Умере су интегрисани услови и мере заштите ималаца јавних овлашћења прибављених за потребе израде Плана и Стратешке процене утицаја.

Реализацијом планиране соларне електране „Бачево“, обезбеђују се услови за експлоатацију сунчеве енергије, односно коришћење обновљивих извора енергије, са свим бенефитима које она остварује у ширем контексту заштите животне средине. У том смислу, може се говорити о позитивним ефектима Плана на аспект коришћења и примене обновљивих извора енергије. У контексту сагледавања могућих кумулативних и синергетских ефеката, може се говорити о утицајима на предеоне карактеристике као последица изградње соларне електране.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у оквире и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање животне средине и квалитет живота становништва и свих корисника простора.

Смернице и мере за изградњу соларне електране „Бачево“, заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планиране намене у границама Плана детаљне регулације.

3.1.6.1. Заштита ваздуха

На подручју Плана, заштита ваздуха обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих потенцијалних извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио и умањено њихов утицај на квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину и здравље људи.

Главни извори утицаја су емисије у ваздух из грађевинске и остале механизације, путничких и теретних возила, као и других машина ангажованих за допремање материјала и опреме. Због честе манипулације и кретања возила и машина, очекују се повремено са вероватноћом понављања, емисије прашине у ваздух. Овакви утицаји неће бити значајни, због њиховог интензитета, временске и просторне ограничености, а могуће их је ограничити одговарајућим мерама заштите и добром организацијом током реализације и изградње соларних електрана.

Карактеристика соларне електране је да нема емисија у ваздух, а њихов рад ће знатно допринети смањењу коришћења необновљивих извора енергије, пре свега, фосилних горива што доприноси снижавању емисија загађујућих материја у атмосферу, између осталих и „гасова стаклене баште“.

Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са позитивним прописима у области заштите ваздуха које су набројане у делу ове СПУ (попоглавље 1.1 Правни основ), мерама и условима које су дефинисане у Условима надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења за потребе израде Плана (попоглавље 1.1.3.) и другим релевантним за област заштите ваздуха.

Смернице и мере заштите ваздуха:

- заштиту ваздуха од загађивања спроводити као интегрални део мониторинга квалитета ваздуха на подручју општине Димитровград;
- у поступку припреме терена и извођења радова ангажовати исправну механизацију, а микролокације планираних соларних електрана обезбедити сагласно условима надлежног органа;
- заштита квалитета ваздуха током изградње соларних електрана се пре свега односи на спречавање емисије прашине и издувних гасова, те је потребно спречити излагање и исушивање земљишта (односно емисију прашине), када је то могуће;
- вршити редовно орошавање и квашење запрашених површина и транспортних рута у циљу спречавања развејавања и растурања ситних честица;
- потребно је спровести мере за смањење загађивања ваздуха у поступку пројектовања, градње и редовног рада и морају се одржавати и спровести мере тако да се не испуштају загађујуће материје у ваздух у количини већих од граничних вредности емисије;
- на приступном путу ограничити брзину кретања транспортних и осталих возила.
- Подизање дрвореда или вертикалног биолошког склопа у зони разграничења електране са суседним парцелама
- Прскање приступних путева водом током сувих периода.
- Забрана спаљивања било ког отпада на лицу места

3.1.6.2. Заштита вода

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активностима којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезујућих мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања квалитета живота, живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

Квалитет површинских и подземних вода може бити угрожен највише у току изградње соларне електране „Бачево“, пре свега у случају ванредног, удесног, односно хаваријског изливања горива, уља и расхладне течности (антифриза) из грађевинских машина, теретних и путничких возила на градилишту и у транспорту. Обавеза Носиоца Пројекта, односно извођача радова је да одмах, без одлагања, изврши санацију терена, а у случају продора штетних материја у дубље слојеве подземља, неопходна је извршити и ремедијацију земљишта и загађених подземних вода.

У циљу спречавања, ограничења и компензације негативних утицаја Плана на подземне воде, неопходно је спроводити строге мера заштите приликом планирања и реализације соларне електране „Бачево“.

Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са позитивним прописима у области заштите вода које су набројане у делу ове СПУ (поглавље 1.1 Правни основ), мерама и условима које су дефинисане у Условима надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења за потребе израде Плана (поглавље 1.1.3.) и другим релевантним за област заштите вода.

Смернице и мере за заштиту вода:

- све активности на планском подручју: радови на истраживању, уређењу, земљани и остали радови, изградња, експлоатација, одржавање и остале активности на планском подручју, морају се спроводити искључиво према условима и мерама које обезбеђују заштиту вода;
- забрањено је испуштање, просипање и изливање свих потенцијалних отпадних вода, опасних и штетних материја;
- у циљу превенције, спречавања и ублажавања настанка и утицаја отпадних вода током извођења радова и изградње, потребно је обезбедити контролисано прикупљање површинских отицаја са површина на којима се изводе радови преко привремено изграђених одводних канала и таложница, ради спречавања директног

упуштања у природни реципијент (околно земљиште), посебно током периода са падавинама;

- у зонама радова није дозвољено (забрањено је) сервисирање, поправка, одржавање допуна горива ангажоване механизације и машина; У случају изузетне потребе, обавезне су мере заштите и коришћење заштитне опреме и посуда;
- приликом реализације-изградње соларне електране Бачево градилишта обезбедити тако да се искључи могућност хаварија и удесних ситуација на механизацији, уређајима и пратећим садржајима;
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја, обавезан је одговор на удес, односно хитна санација угрожене локације;
- управљање фекалним отпадним водама на градилиштима мора бити организовано као привремено санитарно решење преко мобилног тоалета, као самосталне санитарно-хигијенске јединице, без потребе прикључивања на водоводну и канализациону мрежу; Број самосталних санитарно-хигијенске јединица (мобилних тоалета) мора бити усаглашен са бројем ангажованих радника на градилишту;
- одржавање (редовно чишћење, прање и дезинфекција тоалета еколошким биоразградивим дезифицијенсима) мора бити поверено надлежном комуналном предузећу или оператеру који управља мобилним тоалетима.

3.1.6.3. Заштита земљишта и шумског земљишта

Заштита земљишта од деградације и загађивања обавезна је приликом извођења припремних радова и изградње соларне електране „Бачево“. Велики део земљишта је већ захваћен ерозијом те је неопходно приликом изградње спроводити антиерозионе мере.

Загађивање земљишта може настати, пре свега у току изградње соларне електране или при ремонту или другим интервенцијама на соларним панелима. Квалитет земљишта у границама Плана али и пољопривредног земљишта непосредног окружења, може бити нарушен хазардним, неконтролисаним изливањем горива, уља и антифриза из грађевинских машина, осталих возила и коришћене опреме, развејавањем прашкастих материја и прашине као и таложењем загађујућих материја, продуката сагоревања из мотора са унутрашњим сагоревањем.

Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење, које се остварује применом мера системског праћења квалитета земљишта:

- праћење индикатора за оцену ризика од деградације земљишта;
- спровођење ремедијационих програма за отклањање последица деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима.

Мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта и његово одрживо коришћење које се спроводи кроз:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- обавезно управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима;

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са позитивним прописима у области заштите земљишта и адекватног управљања отпадом које су набројане у делу ове СПУ (поглавље 1.1 Правни основ), мерама и условима које су дефинисане у Условима надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења за потребе израде Плана (поглавље 1.1.3.) и другим релевантним за ове области.

Смернице и мере заштите земљишта:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све радове и активности при реализацији соларне

електране, а за које се очекује или се може очекивати да ће знатно оштетити функције земљишта;

- у циљу очувања и заштите продуктивног земљишта, обезбедити да заузимање обрадивог пољопривредног земљишта буде вршено у најмањој могућој мери;
- планирани радови на реализацији соларне електране се морају спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима у планском документу;
- обавеза извођача радова је да педолошки вредан површински, хумусни слој земљишта посебно одложи, заштити од атмосферских утицаја и употреби за завршну прекривку ископа, односно за санацију и ревитализацију деградираних површина;
- земљиште око соларних панела и на траси каблова санирати по завршетку радова и вратити првобитној намени;
- на градилиштима није дозвољена поправка нити било каква сервисирања механизације и возила, како би се спречило евентуално цурење или просипање уља и мазива у зони извођења радова;
- уколико током грађевинских радова на постављању соларних панела дође до хаварије на грађевинским машинама или транспортним средствима, инвеститор/носилац пројекта, односно извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, изврши санацију терена. Санацију (по потреби и ремедијацију) загађеног земљишта може да обавља само овлашћена организација или лабораторија; Управљање са насталим опасним отпадом мора бити поверено оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- по завршетку земљаних и осталих грађевинских радова, извршити нивелацију земљишта и прикупити и уклонити сав комунални, грађевински, инертни и амбалажни отпад, у складу са условима надлежног комуналног предузећа;
- У случају појаве опасног отпада извођач радова је дужан да исти преда оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- прописан начин управљања опасним отпадом и отпадним уљима обезбеђује спречавање утицаја на земљиште, површинске и подземне воде;
- Истих процедура, оператер се мора придржавати и при редовном, односно ванредном ремонту соларних панела, када могу настати различите категорије и количине отпада (металних делова, каблова, пластике, зауљеног отпада и крпа, амбалажног отпада) који се предаје оператеру који поседује дозволу за управљање отпадом, уз документ о кретању отпада;
- Ивеститор/носилац пројекта је у обавези да дефинише сва радна упутства за адекватно руковање опасним материјама; Опасан отпад (отпадна уља) складиштити у непропусним, херметички затвореним посудама у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21), а потом их предати овлашћеном Оператеру на даљи третман;
- у случају да се планираним активностима у границама Плана, утиче на загађивање земљишта, инвеститор/носилац пројекта је у обавези да изради извештај о стању земљишта који мора бити израђен од стране стручне организације, акредитоване за узорковање и испитивање земљишта и воде према SRPS, ISO/IEC 17025 стандарду;
- носилац пројекта који деградира животну средину дужан је да изврши ремедијацију или санацију деградиране животне средине, у складу са пројектима санације и ремедијације на које ресорно Министарство даје сагласност;
- инвеститор/носилац пројекта, потенцијални загађивач или његов правни следбеник, обавезан је да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине и сноси укупне трошкове, који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животnoj средини;
- Спречавање и успоравање процеса ерозије забраном радњи којима се поспешује ерозија и стварање бујица (неконтролисано копање и орање ливада, пашњака и необрађених површина);
- Примену антиерозионих радова ради спречавања спирања земљишта применом биолошких и биотехничких мера за заштиту од ерозије и бујица (у оквиру зелених и слободних површина планирати узгој и одржавање заштитне вегетације

брзорастућим и отпорним дрвећем на сушу и хладноћу са разгранатим кореновим системом, која својом формом неће угрозити процес претварања соларне енергије у електричну, затрављивање, подизање вештачких ливада, терасирање, копање канала за одливање вишка воде – дренажних канала, изградња насипа, изградња потпорних зидова и други слични радови).

- Стабилизација косина – по завршетку радова обавезно пошумљавање или травњаци за спречавање клизишта.

3.1.6.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела

- активности на изградњи соларне електране и њених садржаја ограничити на уски појас за њихову реализацију;
- максимално сачувати постојеће природне и блиско-природне елементе у обухвату ПДР-а; у зони соларних панела и коридорима далековода уредити простор према важећим правилницима и у складу са посебним правилима коришћења и уређења и техничком документацијом предвидети извођачки појас како би се у потпуности обезбедила функција објекта соларне електране, а истовремено и заштитио остатак простора од негативних утицаја;
- градилиште организовати на минималној површини потребној за његово функционисање, а манипулативне површине просторно ограничити. Забрана коришћења пестицида за контролу вегетације (уместо тога – кошење или еколошко одржавање).
- Заштита птица – постављање визуелних одвраћивача на конструкције како би се смањио ризик од судара.
- забранити третирање предметних парцела хемијским препаратима за сузбијање раста биљака и инсеката;
- предвидети све радове ван вегетативног и репродуктивног периода биљака и животиња;
- забрањено је хватање, убијање и/или сакупљање строго заштићених и заштићених дивљих врста на предметном простору;
- објекте конструисати тако да се онемогући насељавање птица и слепих мишева у њих, а њихово осветљавање треба бити сведено на минимуми усмерено ка тлу;
- инсталације морају бити уземљене, обезбеђење и одговарајуће изоловане како би се спречило страдање дивљих врста животиња
- Уколико се нађу заштићене врсте – мере премештања или заштите станишта активности на изградњи соларне електране и њених садржаја ограничити на уски појас за њихову реализацију;
- максимално сачувати постојеће природне и блиско-природне елементе у обухвату ПДР-а; у зони соларних панела и коридорима далековода уредити простор према важећим правилницима и у складу са посебним правилима коришћења и уређења и техничком документацијом предвидети извођачки појас како би се у потпуности обезбедила функција објекта соларне електране, а истовремено и заштитио остатак простора од негативних утицаја
- у зони разграничења са постојећом несанитарном депонијом обезбедити зону визуелне заштите у виду дрвореда или вертикалног вегетацијског склопа.

3.1.6.5. Заштита културних добара

Условима Завода за заштиту споменика културе у Нишу (у даљем тексту: Завод) констатовано је да се у обухвату Плана не налазе зоне археолошких локалитета.

У складу са условима Завода, радови на изградњи су могући је под следећим условима:

- ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и о томе обавести Завод за заштиту споменика културе у Нишу, као и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.

Мере културних добара ће се спроводити у складу са Законом о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23-др. закон);

Мере заштите културног наслеђа у поступку усвајања планске документације:

- није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
- како би се дефинисао утицај Плана на културно и археолошко наслеђе односно умањила опасност од оштећења или уништења археолошких налаза приликом реализације Плана и умањила могућност случајног открића археолошког наслеђа у току извођења радова планирана су превентивна археолошка истраживања ради утврђивања постојања археолошког наслеђа и дефинисања мера заштите, као и смерница за даља истраживања;
- истраживања треба спроводити у више фаза, где свака наредна зависи од резултата претходне фазе:
 - прва фаза обухвата анализу Лидар снимака и документације, теренске проспекције и сондажна ископавања. На основу резултата утврђује се потреба за даљим истраживањима и заштитом угрожених локалитета;
- извештаји о свакој фази достављају се Заводу за заштиту споменика културе Ниш на одобрење;
- истраживања могу спроводити само овлашћене установе заштите културних добара и научне институције чији је оснивач Република Србија или јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и свим прописима који регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања;
- уколико се приликом радова открију налази у току извођења радова, носилац пројекта је у обавези да обезбедити археолошки надзор, одмах прекинути радове, обавестити Завода за заштиту споменика културе Ниш ради предузимања мера заштите;
- у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова, носилац пројекта је дужан да обезбеди средства за заштитна истраживања, очување, публикавање и презентацију налаза у зони угроженој планираном изградњом;
- Након спроведених истраживања, носилац пројекта је у обавези да прибавља нове услове и мере заштите од надлежног Завода, дефинисане на основу њихових резултата.

У нацрт плана уносе се услови надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш. Нацрт плана се доставља Заводу за заштиту споменика културе Ниш, чије се мишљење обавезно прилаже приликом разматрања и усвајања плана.

3.1.6.6. Бука и вибрација

У границама Плана, бука се може јавити у току изградње соларне електране „Бачево“ и пратеће инфраструктуре коју изазива рад грађевинских машина.

Током изградње планиране соларне електране „Бачево“ у инфраструктурном комплексу за обновљиве изворе енергије доћи ће до привременог подизања нивоа буке, са вероватноћом понављања и повременим појавом импулсне буке од грађевинских машина и тешких теретних возила за превоз грађевинског материјала и опреме. Повећање нивоа буке је неминовно, али је привременог карактера, а утицај је краткотрајан, просторно ограничен и доминантан на непосредном месту извођења.

Током редовног рада соларне електране, не очекује се прекорачење нивоа буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не производе и не стварају буку.

Све смернице и мере заштите од буке и вибрација морају се спроводити у складу са позитивним прописима у области заштите од буке које су набројане у делу ове СПУ (попоглавље 1.1 Правни основ), мерама и условима које су дефинисане у Условима

надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења за потребе израде Плана (подпоглавље 1.1.3.) и другим релевантним за ову област.

Смернице и мере заштите од буке и вибрација

- у циљу смањења утицаја буке у току извођења грађевинских радова и активности на локацијама градилишта, приступне путеве за грађевинску механизацију одредити на начин да се избегну зоне са осетљивим рецепторима;
- дефинисати радно време градилишта за редовне грађевинске активности; радове који директно утичу на емисију буке у животној средини обављати током дана, у дефинисаном радном времену;
- планирати радове на начин да потреба за радовима ван дефинисаног радног времена буде сведена на минимум;
- у току извођења грађевинских радова, користити редовно одржавану опрему и механизацију која не генерише повишени ниво буке;
- омогућити исправан рад опреме и уређаја, спровођењем превентивног одржавања у складу са препорукама произвођача, и на тај начин обезбедити да ниво буке буде у складу са пројектованим вредностима.

3.1.6.7. Нејонизујуће зрачење

За рад соларне електране „Бачево“ биће постављени соларни панели који користе Сунчеву енергију подручја, као обновљив извор енергије, за добијање електричне енергије.

У околини сваког проводника кроз који тече наизменична струја постоји електромагнетно поље. Интензитет електромагнетног поља опада са квадратом растојања од проводника. На већим удаљеностима ефекат нејонизујућег зрачења које потиче од таквог поља постаје безначајан. Изградњом соларне електране „Бачево“, доћи ће до повећања нивоа електромагнетног зрачења, у односу на ниво пре изградње истих. Електромагнетно зрачење, односно поље ће у највећој мери емитовати инвертори и трансформатори, а затим и електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протицања струје). Ради се о електромагнетном пољу, фреквенције 50 Hz. Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простире се ван граница Плана). Електромагнетско поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизирајућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инциденције није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву.

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, односно електромагнетног зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора. Заштита од нејонизујућег зрачења спроводиће се у складу са одредбама:

- Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09),
- Правилника о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09),
- Правилника о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).

Смернице и мере заштите од нејонизујућег зрачења:

- при изградњи и коришћењу извора нејонизујућег зрачења придржавати се одредби Закона о заштити од нејонизујућих зрачења и Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања;
- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини;
- обавезно је вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса;

- обавезно је означавање извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса и зоне опасног зрачења;
- обавезно је информисање становништва о мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животној средини;
- у циљу контроле животне средине, контроле и заштите здравља становништва од извора нејонизујућег зрачења, прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине и здравља становништва, за реализацију објеката/уређаја извора нејонизујућег зрачења, потребно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изradi/не изradi Студије о процени утицаја на животну средину за планиране пројекте потенцијалне изворе нејонизујућег зрачења у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна роена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

3.1.6.8. Управљање отпадом

Мере управљања отпадом дефинисане су на основу смерница из докумената вишег реда као и на основу процене количине и карактера отпада који ће настајати на подручју Плана. Концепт управљања отпадом на подручју Плана мора бити заснован на укључивање у систем Регионалног плана управљања отпадом за Пиротски, као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се спречили потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Управљање отпадом на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „Бачево“, мора бити део интегралног управљања отпадом на локалном и регионалном нивоу и спроводиће се у складу са:

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са позитивним прописима у области адекватног управљања отпадом које су набројане у делу ове СПУ (подпоглавље 1.1 Правни основ), мерама и условима које су дефинисане у Условима надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења за потребе израде Плана (подпоглавље 1.1.3.) и другим релевантним за област управљања отпадом.

У складу са планираним садржајима и активностим, на планском подручју се може очекивати настајање следећих врста и категорија отпада:

- грађевински отпад и шут,
- комунални отпад,
- опасан и неопасан отпад.

Смернице и мере управљања отпадом:

- произвођач отпада, односно инвеститор/извођач радова је у обавези да, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом, у току извођења радова на изградњи соларне електране „Бачево“, предвиди и обезбеди:
 - одговарајући начин управљања/поступања са насталим отпадом у складу са законом и прописима донетим на основу закона којима се утврђује поступање са секундарним сировинама, опасним отпадом, посебним токовима отпада;
 - грађевински и остали отпадни материјал, који настане у току извођења радова, сакупи, разврста и привремено складишти у складу са извршеном класификацијом на одговарајућим одвојеним местима предвиђеним за ову намену, искључиво у оквиру градилишта;
 - спроведе поступке за смањење количине отпада за одлагање (посебни услови складиштења отпада – 17 спречавање мешања различитих врста отпада, расипања и мешања са водом и сл.) и примену начела хијерархије управљања отпадом (превенција и смањење, припрема за поновну употребу, рециклажа и остале операције поновног искоришћења, одлагање отпада), односно одваја отпад чије се искоришћење може вршити у оквиру градилишта или у постројењима за управљање отпадом; приликом складиштења насталог отпада приметни мере заштите од пожара;
 - извештај о испитивању насталог неопасног и опасног отпада којим се на градилишту управља, у складу са Законом о управљању отпадом и Правилником о

категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС“, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);

- Води евиденцију о: - о врсти, класификацији и количини грађевинског отпада који настаје на градилишту; - издвајању, поступању и предаји грађевинског отпада (неопасног, интерног, опасног отпада, посебних токова отпада);

- преузимање и даље управљање отпадом који се уклања, обавља искључиво преко лица које има дозволу да врши његово сакупљање и/или транспорт до одређеног одредишта, односно до постројења које има дозволу за управљање овом врстом отпада (третман, односно складиштење, поновно искоришћење, одлагање);

- попуњавање докумената о кретању отпада за сваку предају отпада правном лицу, у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 114/13) и Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 17/17); комплетно попуњен Документ о кретању неопасног отпада чува најмање две године, а трајно чува Документ о кретању опасног отпада, у складу са законом;

- инвеститор/носилац пројекта је у обавези да управља отпадом у складу са одредбама Закона о управљању отпадом, Закона о амбалажи и амбалажном отпаду, Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада, Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада, Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање) и Правилника о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије;

- у случају кvara соларних панела или замене истих, на локацији није дозвољено складиштење. Обавеза инвеститора/носиоца пројекта је да са локације уклони настали отпад у складу са одредбама Закона о управљању отпадом, тиме што ће да врати произвођачу соларних панела или да преда оператеру који поседује дозволу за управљање овом врстом отпада уз документ о кретању отпада;

- иневеститор/носилац пројекта/извођач радова је у обавези да у складу са Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења и Законом о управљању отпадом, у поступку исходавања грађевинске дозволе добије сагласност на План управљања отпадом од грађења и рушења;

- санирати све локације на којима је неконтролисано депонован отпад на планском подручју, у контактним зонама и непосредном окружењу;

- поступање и управљање неопасним отпадом вршиће се преко оператера који поседује дозволу за управљање неопасним отпадом, у складу са законском регулативом;

- за управљање комуналним отпадом који настаје у обухвату Плана, реализацијом и имплементацијом планских решења, обезбедити адекватне судове за прикупљање отпада, потребан простор, услове за приступ возилу комуналног предузећа, у складу са условима надлежног Јавног комуналног предузећа;

- опасан отпад, машинска, хидраулична - отпадна уља која настају на локацији повремено, приликом одржавања опреме, сакупљати одвојено у непропусне судове са затварачем који их херметички затвара, а са тако насталим отпадом поступати у складу са одредбама Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада, до предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом;

- забрањено је одлагање, депоновање свих врста отпада ван простора опредељених за ту намену, на подручју Плана детаљне регулације;

- на планском подручју није дозвољена прерада, рециклажа ни складиштење отпадних материја, нити спаљивање било каквих отпадних материја.

3.1.6.9. Мере заштите животне средине, живота и здравља људи

Мере заштите животне средине

- ангажовати исправну механизацију при извођењу радова у планском обухвату;

- обавеза Носиоца Пројекта је да изради План поступања у удесним ситуацијама који треба да садржи:
 - шему одговора на удес,
 - програм обуке и тренинга,
 - програм контроле,
 - остала упутства и обавештења;
- за спровођење Плана поступања у удесним ситуацијама потребно је ангажовање свих радника који су задужени за управљање радом соларних електрана и локалне надлежне ватрогасне јединице;
- у случају просипања, процуривања нафте, нафтних деривата, уља и осталих хазардних материја, потребно је одмах приступити санацији терена на локацији, а отпад настао санацијом паковати у непропусне посуде са поклопцем и поступати према одредбама Закона о управљању отпадом; тако настали отпад се предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом на даљи третман, уз обавезну евиденцију и Документ о кретању опасног отпада; применом превентивних мера заштите, ризик од потенцијалног просипања или процуривања нафте, нафтних деривата, уља и осталих хазардних материја и потенцијална контаминација земљишта се своди на малу вероватноћу појаве таквог догађаја;
- обезбедити контролисано складиштење свих потенцијално загађујућих материја
- (гориво, уља) у за то наменски опремљеним просторима, опремљеним прихватима за случај изливања;
- у случају акцидентног загађења земљишта (просипање горива, цурење уља) Носилац Пројекта је у обавези да изврши хитну ремедијацију загађене локације и мора предузети све неопходне мере за заустављање ширења загађења и даље деградације животне средине; контаминирано земљиште мора бити уклоњено и одложено у складу са прописима о управљању опасним отпадом;
- гашење пожара на објектима са ФН панелима се у тактичком сагледавању опасности на интервенцији много не разликује од гашења класичних пожара на објектима. Применити процедуру за гашење пожара на објекту са захватима гашења на отвореном простору и процедуру за гашење у срединама где се очекује присуство електричног напона. У суштини треба водити рачуна о неколико важних чињеница пре отпочињања гашења пожара на ФН панелима, као што су:
 - треба узети у обзир доба дана када се интервенција дешава, јер преко дана када су ФН панели изложени сунцу они производе струју и стварају опасан једносмерни напон присутан у панелима, проводницима, инверторима и осталој пратећој инсталацији до прикључка на ЕД мрежу;
 - обзиром да приликом излагања сунцу ФН панели производе струју, а не могу бити искључени, интервенција усред летњег дана је опаснија него интервенција ноћу;
 - пре интервенције проверити да ли је на прикључном ормару или у ТС искључена градска мрежа, а потом искључити и склопку на инвертору, чиме се елиминише присуство наизменичног напона из ЕД мреже и оптерећење ФН склопа;
 - са циљем да се инвертор у потпуности одвоји од ФН панела треба одвојити и све ДЦ конекторе са ФН панела, чиме се битно смањује напон јер присутан практично само напон једног ФН панела;
 - поред свих напред предузетих радњи пожар гасити у условима да је ФН панел под напоном, са посебном пажњом на гашење у близини оштећених проводника и панела, јер постоји могућност да они и даље производе повишени напон и опасности од директних и индиректних додир са њима;
 - екстремне температуре као последица пожара могу оштетити конструкцију и подконструкцију ФН панела што може довести до урушавања ових конструкција, тако да треба водити рачуна и о томе да се избегне кретање кроз зону где су ФН панели монтирани;
 - повишена температура може изавати палење појединих компоненти панела, пре свега алуминијума, који сагоревају на температурама преко 1375°C, када

деловање водом може условити термичку дисоцијацију воде, која се манифестује експлозијом водоника који се издваја из воде, што узрокује експлозију целог панела;

- прилазити објекту увек са стране где не прети рушење конструкције и где нема усмереног деловања крхотина панела које би настале услед експлозије;
- пожари на ФН панелима не шире великом брзином, те да је гашење овх пожара могуће и апаратима за почетно гашење пожара, пре свега апаратима за гашење уз присуство електричног напона (суви прах, CO₂, хемијска средства);
- користити распршену воду са опреме за високи притисак и водену маглу, а код употребе класичних метода гашења водом водити рачуна да притисак на млазници није нижи од 5 бара и да сте од панела у пожару удаљени најмање 4 m;
- потребно је да планирана соларна електрана буду опремљене громобранском заштитом и уземљењем;
- обавеза носиоца пројеката/оператера је да стриктно спроводи мере заштите од пожара и мере заштите и безбедности здравља на раду, у складу са важећом законском регулативом и подзаконским актима;
- примену мера заштите и превенцију и отклањање последица у случају удесних ситуација у току извођења радова (опрема за гашење пожара, абсорбенти за сакупљање изливених и просутих материја);
- према одредбама Закона о заштити од пожара, и прописаним условима надлежног одељења противпожарне полиције, прибавити сагласност противпожарне полиције на техничку документацију, извести и спроводити прописане мере противпожарне заштите;
- приступне путеве и пролазе планирати за ватрогасна возила до објекта, са ширином путева који омогућава приступ ватрогасног возила до сваког објекта а према чл. 4, 6 и 7 Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платое у близини објекта повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 8/95);
- објекти морају бити изведени у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Сл. лист СФР“, бр. 74/90) и Правилником о техничким нормативима за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова („Сл. лист СРЈ“, бр. 41/93);
- у циљу контроле животне средине и прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објекта, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

3.1.6.10. Мере заштите живота и здравља људи

Производња електричне енергије у соларним електранама се заснива на обновљивом извору енергије и чистим технологијама, са минималним ефектима на постојеће стање и ограничене капацитете животне средине на простору на ком се он гради: нема значајних негативних утицаја на животну средину, нити у току извођења радова, нити током експлоатације.

Основни циљ заштите животне средине на простору обухваћеном Планом је смањење вероватноће излагања становништва које повремено борави на овом простору евентуалним акцидентима и утицајима који настају током нормалног функционисања пројекта.

У оквиру границе Плана не планирати садржаје који негативно утичу на квалитет воде, ваздуха и тла, као и прекомерне буке. При изградњи објекта обавезна је примена свих

прописа, смерница и стручних искустава за заштиту људи, и природних ресурса на простору обухвата Плана.

Изградња објеката, извођење радова, односно обављање технолошког процеса, може се вршити под условом да се не изазову трајна оштећења, загађивање или на други начин деградирање животне средине. Заштита животне средине обухвата мере којима ће се заштитити вода, ваздух и земљиште од деградације.

3.1.6.11. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода, акцидентних ситуација и услови и захтеви за прилагођавање потребама одбране земље

3.1.6.12. Заштита од елементарних непогода

Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама утврђују се конкретне мере и активности у циљу спречавања и ублажавања последица од катастрофа, кроз План смањења ризика катастрофа и План заштите и спасавања.

Подручје обухваћено Планом може бити угрожено од: земљотреса, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град), ветрова и пожара.

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, у обухвату Плана је утврђен VII-VIII степен макросеизмичког интензитета према MCS скали. У односу на структуру тј. тип објекта дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације. Тако би се у смислу интензитета и очекиваних последица на посматраном подручју за VII степен макросеизмичког интензитета манифестовао „силан земљотрес“, а за VIII степен „штетан земљотрес“.

Мере заштите од земљотреса подразумевају правилан избор локације за градњу објеката, примену одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примену важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју (за земљотрес јачине VII-VIII степени). Мере заштите од земљотреса обезбедиће се и поштовањем регулационих и грађевинских линија, односно, прописане минималне ширине саобраћајних коридора и минималне међусобне удаљености објеката, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбедиће се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

Преовлађујући ветар на овом простору југоисточног, источног и североисточног правца, док ветрови са запада дувају углавном само јула и августа месеца Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају формирање одговарајућих зелених (ветрозаштитних) појасева одређених ширина, густина и врста дрвећа уз саобраћајнице и на местима где за то постоје услови.

Настајање пожара, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите.

Већ поменута близина несанитарне депоније може додатно повећати опасност од пожара, обзиром да се пожари на неуређеним депонијама могу јавити као спонтани, нарочито у летњем периоду.

У погледу мера заштите од пожара, у фази пројектовања и изградње објеката са свим припадајућим инсталацијама, опремом и уређајима, потребно је применити мере заштите од пожара утврђене важећим законима, техничким прописима, стандардима и другим актима којима је уређена област заштите од пожара.

3.1.6.13. Заштита од пожара обезбеђује се:

- поштовањем задатих регулационих и грађевинских линија;

- дефинисањем изворишта за снабдевање водом и обезбеђивањем капацитета насељске водоводне мреже, односно довољне количине воде за ефикасно гашење пожара;
- градњом саобраћајница према датим правилима (потребне минималне ширине, минимални радијуси кривина и сл.);
- обезбеђивањем услова за рад ватрогасне службе (приступних путева и пролаза за ватрогасна возила);
- поштовањем прописа при пројектовању и градњи објеката (зоне међусобне удаљености за предвиђене спортско-рекреативне, смештајно-угоститаљске капацитете, пословне, производне, помоћне објекте и сл.).

Такође, неопходно је да надлежни орган у процедури издавања локацијских услова, за објекте који су обухваћени Планом прибави посебне услове у погледу мера заштите од пожара и експлозија од Министарства унутрашњих послова (Управе и Одељења у саставу Сектора за ванредне ситуације).

Соларне електране спадају у категорију објеката који као последицу директног удара грома могу имати оштећења на месту удара или на путу струја атмосферског пражњења. С тим у вези се у складу са ПТН за заштиту објеката од атмосферског пражњења и захтева у складу са стандардом СРПС ЕН 62305-1:2013 – Заштита од атмосферског пражњења – Део 1: Општи принципи (раније СРПС ИЕЦ 1024-1), као за електроенергетска постројења, без прорачуна примењује I ниво заштите.

Потенцијални акцидент је и екстремни град, који може да изазове оштећења на соларним панелима. Редовном контролом и сервисирањем соларних панела, неће доћи до загађења животне средине.

Заштита од удеса и удесних ситуација на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- Законом о заштити од пожара („Сл. Гласник РС“, бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18 (др. закон));
- Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/18);
- Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС“, бр. 3/18);
- Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 8/95);
- Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл. лист СФРЈ“, бр. 53/88 и 54/88, „Сл. лист СРЈ“, број 28/95);
- Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС“, 3/18);
- Правилником о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 87/93);
- Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ“, бр. 11/96).

Заштита од акцидентних ситуација

На планском подручју постоји вероватноћа појаве удесних ситуација. У свим фазама имплементације Плана обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација, у циљу заштите живота и здравља и људи и животне средине.

Акциденти и удесне ситуације нису честе појаве за комплексе соларних електрана и најчешће су последица техничких неисправности, организационо-технолошких пропуста или екстремних метеоролошких услова.

Потенцијалне удесне ситуације са вероватноћом јављања су:

- у случају просипања или случајног процуривања нафтних деривата и осталих флуида из ангажоване грађевинске и друге механизације током реализације,

односно приликом довожења соларних панела на локацију и изливања уља током редовног рада (ремонт или редовно одржавање соларних панела);

- пожар;
- природне катастрофе (земљотреси, гром, екстремни град).

У случају просипања или случајног процуривања нафтних деривата и осталих флуида из ангажоване грађевинске и друге механизације током реализације, односно приликом довожења соларних панела на локацију и изливања уља током редовног рада (ремонт или редовно одржавање соларних панела), је акцидент је мале вероватноће. Уколико дође до просипања нафтних деривата и уља потребно је санирати земљиште, односно посути место песком, зеолитом или другим сорбентом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21).

Као последица постојања напона унутар елемената соларних електрана, главна опасност од појаве пожара је кратки спој изазван дотрајалошћу и лошим одржавањем инсталација, који за последицу може имати паљење горивих компоненти ФН панела, као и паљење инсталација и елемената конструкције објекта са којима та инсталација долази у додир, од ФН панела до ЕД мреже.

У случају пожара, у простору соларне електране се као укупно пожарно оптерећење у односу на количину и врсту горивих материја оно може усвојити као 419 MJ/m², класа опасности III – као за електро уређаје и постројења, што је у складу са СРПС У.Ј1.030 ниско специфично пожарно оптерећење, $P_i < 1 \text{ GJ/m}^2$. Обзиром на процес рада, елементе конструкције и материја које се по било ком основу могу срести у овом објекту, у складу са СРПС ЕН 2:2011 на оваквим објектима су могући пожари у класи

„А“, пожари који обухватају чврсте материје, органске природе, при чијем горењу се нормално формира жар, као и пожари уз присуство електро инсталација и уређаја под напоном.

Из свега напред наведеног се може закључити да су пожари на ФН панелима идентични пожарима чврстих горивих материја, а да је главна опасност у случају пожара садржана у чињеници да панел може да настави да производи опасни напон чак иако су инвертори искључени и ако су систем и инсталације делимично или потпуно уништени.

ФН панели се на подконструкције постављају у складу са подацима о сунчевом зрачењу на конкретној локацији, а угао постављања је изабран на основу статичког прорачуна потконструкције и климатских услова за локацију.

Обзиром на елементе конструкције, процес рада и и материја које се по било ком основу могу срести у оваквим комплексима, углавном су могући пожари у класи „А“, пожари који обухватају чврсте материје, органске природе, при чијем горењу се нормално формира жар, као и пожари уз присуство електро инсталација и уређаја под напоном те стим у вези као мобилну опрему треба планирати и одговарајуће апарате за гашење почетних пожара.

3.1.6.14. Акцидентне ситуације/техничко технолошки удеси

Према подацима Министарства заштите животне средине на простору Плана нема евидентираних севесо постројења/комплекса.

У случају изградње нових севесо постројења, а у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини методологије израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10), као полазни основ за идентификацију повредивих објеката разматра се удаљеност од минимум 1000 m од границе севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне-зоне опасности, одређује на основу резултата моделовања ефеката удеса.

3.1.6.15. Ратна дејства/одбрана

За простор који је предмет израде Плана детаљне регулације нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље коју прописује надлежни орган.

У складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18) ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, органи локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, односно запослени, склоне у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

Према условима Центра за разминирање, у границама Плана не искључује се могућност присуства експлозивних остатака рата. Скреће се пажња на опрезност приликом извођења земљаних радова, полазећи од чињенице да су се на територији РС током два Светска рата одвијали оружани сукоби различитих интензитета.

Центар за разминирање израђује пројекте за разминирање и издаје уверења да је одређена површина очишћена и безбедна за даљу употребу у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљањем ванредним ситуацијама, Уредбом о заштити од неексплодираних убојних средстава и Међународним стандардима за противминско деловање. Стога, Центра за разминирање врши израду пројекта за разминирање/очишћење одређене локације и врши послове контроле квалитета радова које спроводи извођач радова, а кога изабере наручилац, односно инвеститор радова разминирања. Након реализације пројекта за разминирање, Центра издаје Уверење о очишћености и предаје очишћену површину кориснику на даљу употребу.

Посебно указујемо на одредбу из Правилника о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Сл. гласник РС“, број 53/97), према којој: када се земљани радови изводе на старим ратним поприштима, пре почетка радова проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.

Члановима 113. и 114. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама дефинисан је појам прекршаја за физичко и правно лице, као и прекршајне казне, односно предвиђена је обавеза да се казни лице које о откривеном ЕОР не обавести најближу полицијску станицу или оперативни центар 112, не обележи видљивим знаком или не обезбеди место где се налазе ЕОР док не дођу овлашћена лица.

3.1.6.16. Мере енергетске ефикасности

Енергетска ефикасност изградње за крајњи циљ има смањење потрошње свих врста енергије, уз обезбеђење истих или бољих услова коришћења и функционисања објекта. Смањење потрошње необновљивих извора енергије (фосилних горива) и коришћење обновљивих извора енергије доприноси заштити животне средине и климатских услова.

Основне мере за унапређење енергетске ефикасности односе се на смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производњу енергије.

Неопходно је радити на развоју и коришћењу нових и обновљивих облика енергије и на подстицању примене енергетски ефикасна решења и технологије.

Ради повећања енергетске ефикасности, приликом пројектовања, изградње и касније експлоатације објеката, као и приликом опремања енергетском инфраструктуром, применити следеће мере:

- максимално користити нова техничка и технолошка решења;
- користити потенцијал обновљивих извора енергије локације - енергију сунца, подземних вода и сл.;
- оријентацијом и функционалним концептом комплекса максимално искористити сунчеву енергију за загревање модула;
- употребљавати енергетски ефикасна расветна тела.

Нова постројења за производњу електричне енергије, системи за пренос електричне енергије, дистрибуцију електричне енергије, морају да испуњавају минималне захтеве у погледу њихове енергетске ефикасности, а у зависности од врсте и снаге тих постројења, односно величине система.

Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика објекта не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност, намеравамо коришћење простора и заштита природе.

3.2. Кумулативни и синергетски утицаји

У складу са чланом 14 Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, стратешка процена обухвата и процену кумулативних и синергетских ефеката. Ови ефекти могу настати као резултат интеракције између утицаја више прогамских мера/решења.

Кумулативни ефекти настају када појединачна програмска решења немају значајан утицај, а неколико појединачних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат. Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

Када је реч о негативним кумулативним ефектима мора се нагласити потенцијални постојећи негативни ефекат који настаје од несанитарне депоније у непосредној близини и СЕ Бачево на биодиверзитет и предео. У контексту несанитарне депоније кумулативно се повећава ризик од пожара који могу бити изазвани несанираном депонијом.

Ефекти несанитарне депоније су затечено стање које је већ створило измењене параметре чиниоца животне средине. Узимајући у обзир да је рок ове депоније ограничен, да се планира санација и ремедијација и да ће се по већ поменутом Регионалним планом управљања отпадом за град Пирот, општине Бабушница, Бела Паланка и Димитровград за период 2024.-2033. године за подручје општине Димитровград изградити трансфер станица и спроводити одвожење отпада на регионалну депонију „Мутина падина“ Пирот, као и да ће постојећа несанитарна депонија бити затворена може се очекивати постепен престанак овог негативног кумулативног ефекта.

На планском подручју нису идентификовани други значајни кумулативни и синергетски утицаји који могу настати у интеракцији планираних и постојећих активности.

3.3. Прекогранични утицаји

Не очекују се прекогранични утицаји Плана на животну средину.

4.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ТОКОМ СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА РАЗВОЈА

Успостављање ефикасног система мониторинга представља основни предуслов за остваривање циљева у области заштите природе и животне средине, у складу са циљевима дефинисаним у оквиру СПУ. Мониторинг омогућава благовремено препознавање и реаговање на потенцијалне ризике, као и континуирано праћење ефеката мера спроведених у циљу очувања и унапређења стања животне средине.

У складу са чланом 70. Закона о заштити животне средине⁶, мониторинг се спроводи систематским праћењем индикатора, односно негативних утицаја, стања животне средине, као и мера и активности које имају за циљ смањење негативних утицаја и побољшање квалитета животне средине.

⁶ Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон, 95/2018 - др. закон и 94/2024 - др. закон)

Програм праћења стања животне средине на територији Републике Србије доноси Влада, у складу са посебним прописима, на период од две године. Јединице локалне самоуправе, у оквиру својих надлежности, доносе сопствене програме мониторинга за своју територију.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, постоји обавеза дефинисања програма мониторинга у оквиру реализације сваког програма за који се спроводи СПУ.

Програм праћења стања животне средине може бити саставни део постојећег програма мониторинга који обезбеђује орган надлежан за заштиту животне средине.

Континуирани мониторинг квалитета животне средине, који даје смернице за праћење промена параметара животне средине превасходно се односи на смернице за праћење на нивоу целокупне територије јединице локалне самоуправе.

Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана садржи, према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину, следеће:

1. опис циљева Плана;
2. индикаторе за праћење стања животне средине;
3. права и обавезе надлежних органа;
4. поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја.

Имајући у виду обухват Плана, постојеће стање и будуће садржаје, као и могуће утицаје на животну средину мониторинг се односи на:

1. контролу квалитета ваздуха;
2. контролу и праћење квалитета вода;
3. праћење квалитета земљишта контролом концентрација загађујућих супстанци;
4. контролу нивоа буке;
5. сталну урбанистичко-грађевинску контролу лоцирања и изградње објеката.

4.1. Циљеви Програма мониторинга

Циљ израде Плана је стварање просторних услова за обављање производње енергије из обновљивих извора, односно изградњу соларне електране. У складу са плановима вишег реда на планском подручју постоје повољни услови за планирану изградњу.

Да би се постигао општи циљ, потребно је:

- утврдити намене површина, односно дефинисати површине јавне и остале намене;
- утврдити услове за инфраструктурно опремање простора и прикључење на саобраћајну мрежу и повезивање соларне електране на дистрибутивни систем електричне енергије;
- утврдити мере заштите животне средине.

4.2. Индикатори за праћење стања животне средине

Мониторинг се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине које обухвата праћење природних фактора, односно промена стања и карактеристика животне средине, укључујући и прекогранични мониторинг, и то: ваздуха, воде, земљишта, шума, биодиверзитета, флоре и фауне, елемената климе, озонског омотача, јонизујућег и нејонизујућег зрачења, буке, отпада, рану најаву удеса са праћењем и проценом развоја загађења животне средине, као и преузетих обавеза из међународних уговора.

У Табели 4-1. приказани су индикатори који пружају информације или описују промене стања и карактеристике животне средине. За сваки индикатор дата је надлежност (извор и доступност података) и периодичност сакупљања података.

Мониторинг стања животне средине врши се систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

На подручју обухвата Плана није успостављен континуални мониторинг квалитета ваздуха, воде, земљишта, буке и нејонизујућег зрачења.

Имајући у виду дефинисане посебне циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, на основу којих се врши оцењивање планских решења са становишта могућих негативних утицаја на животну средину, утврђивање неповољних утицаја и даје се предлог мера за спречавање или смањење идентификованих утицаја.

Имајући у виду обухват Плана, планиране садржаје, природне вредности и постојеће стање животне средине, као и дефинисане посебне циљеве стратешке процене утицаја, извршен је избор индикатора животне средине предметног простора дат у наредној табели.

Мониторинг животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране у насељу Бачево на животну средину обухвата Програм мониторинга (праћења стања) животне средине:

- праћење стања земљишта,
- праћење нивоа нејонизујућег зрачења,
- мониторинг отпада.

Табела 0-1. Избор индикатора за потребе мониторинга

	Индикатор	Периодичност прикупљања података	Извор података	Вредност параметра када је потребно спровести акцију
Земљиште	Садржај органског угљеника у земљишту Индикатор прати садржај органског угљеника у појединим слојевима земљишта у циљу утврђивања степена деградације земљишта	Једном годишње	Овлашћена акредитована лабораторија	Праћење граничних максималних и ремедијационих вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту
Нејонизујуће зрачење	Ниво нејонизујућег зрачења узони осетљивих рецептора (у зони стамбених објеката)	Једном годишње	Овлашћена акредитована лабораторија	Уколико су прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр.104/09).

Резултати мониторинга су основ за оцену стања природне и животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране у насељу Бачево на животну средину. Програм праћења стања животне средине, мониторинг, дефинисан је Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - УС, 14/16 и 95/18) и реализује преко акредитованих лабораторија, а извештаји о

результатима мониторинга морају бити доступни надлежној еколошкој инспекцији и јавности.

Мониторинг земљишта вршити у складу са Уредбом о системском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл. гласник РС“, број 73/19), Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19), Прилог 1, Граничне максималне и ремедијационе вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту и Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, бр. 88/20), Прилог 1, Методологија за систематско праћење квалитета и стања земљишта и критеријуми за одређивање броја и распореда мерних места и Прилог 2, Листа параметара, метода и стандарда за мониторинг земљишта.

Мониторинг нејонизујућег зрачења

Мерење ће се вршити у складу са Законом о заштити од нејонизујућих зрачења и Правилником о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања.

Нарочито је важно обавити проверу могућег прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа ($E=2 \text{ kV/m}$, $B=40 \text{ }\mu\text{T}$) код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).

Обавеза инвеститора/носиоца пројекта/извођача радова је да врши мерења интензитета електричног поља ради верификације пројектоване јачине поља и то: након пуштања соларне електране у рад и при битним променама стања (реконструкције, замене опреме или материјала).

Мерење је обавезно у зони најближих објеката становања. Мерења обавља акредитована лабораторија, а извештаји о резултатима мерења морају бити доступни еколошкој инспекцији и заинтересованој јавности.

4.2.1. Законски и стратешки оквир СПУ

4.2.1.1. Законски оквир

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“ бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 95/18-др. закон);
- Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др. закон);
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 111/15 и 83/21);
- Законом о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Законом о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/14);
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12);

- Законом о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19);
- Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/21);
- Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС“, број 74/11);
- Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, број 18/24);
- Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС“, број 114/13);
- Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину њиховог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени гласник РС“, број 17/17) и др.

4.3. Надлежности и обавезе

У складу са Законом о заштити животне средине, мониторинг представља саставни део јединственог информационог система животне средине и служи као инструмент за континуирано праћење и оцењивање утицаја на животну средину.

Мониторинг се спроводи систематским праћењем индикатора стања и притисака на животну средину, као и мера које се предузимају ради унапређења њеног квалитета. Основна права и обавезе у овом процесу утврђене су законом и односе се на различите нивое управљања:

- Република Србија, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе обавезне су да у оквиру својих надлежности обезбеде континуирану контролу и праћење стања животне средине, као и неопходна финансијска средства;
- Влада Републике Србије доноси националне програме мониторинга и утврђује критеријуме и методологије за спровођење мониторинга, укључујући распоред и обим мерења, класификацију појава и индикаторе загађења;
- Јединице локалне самоуправе и аутономна покрајина усвајају програме мониторинга у складу са републичким програмом;
- Овлашћене организације могу вршити мониторинг уколико испуњавају законом прописане техничке и кадровске услове, као и стандарде акредитације;
- Сви надлежни органи и загађивачи имају обавезу да прикупљене податке достављају Агенцији за заштиту животне средине, у прописаном облику и у утврђеним роковима.

Поред тога, сви релевантни актери, укључујући државне органе, јавне службе, овлашћене институције и привредне субјекте, имају обавезу да јавност редовно, благовремено и објективно обавештавају о стању животне средине, нивоу загађења и ризицима по здравље људи, у складу са прописима о приступу информацијама од јавног значаја.

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона. Аутономна покрајина,

односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисија и загађивања животне средине да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

- 1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења;
- 2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

4.4. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја

У случају неочекиваних негативних утицаја у поступку имплементације Плана и у фази реализације планираних намена, потребно је, у складу са важећом законском регулативом, спровести надзор и контролу и применити мере отклањања и минимизирања потенцијално настале штете, извршити санацију простора и применити мере ревитализације (ремедијације) и заштите животне средине.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката – објеката, постројења, радова) се морају спречити доследним

спровођењем урбанистичких и техничких мера заштите, мера за спречавање и отклањање насталих узрока, санације последица и успостављање мониторинга животне средине.

За предметни План, од фазе припреме до коначног усвајања, укључен је процес процене утицаја стратешког карактера, у коначном циљу реализације планираних намена простора у оквирима прихватљивим са аспекта заштите животне средине. Обзиром да није могуће у потпуности искључити вероватноћу појаве неочекиваних негативних утицаја са негативним ефектима и последицама по животну средину, прописан је начин поступања у случају таквих појава.

5.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ТОКОМ СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА РАЗВОЈА

Успостављање ефикасног система мониторинга представља основни предуслов за остваривање циљева у области заштите природе и животне средине, у складу са циљевима дефинисаним у оквиру СПУ. Мониторинг омогућава благовремено препознавање и реаговање на потенцијалне ризике, као и континуирано праћење ефеката мера спроведених у циљу очувања и унапређења стања животне средине.

У складу са чланом 70. Закона о заштити животне средине⁷, мониторинг се спроводи систематским праћењем индикатора, односно негативних утицаја, стања животне средине, као и мера и активности које имају за циљ смањење негативних утицаја и побољшање квалитета животне средине.

Програм праћења стања животне средине на територији Републике Србије доноси Влада, у складу са посебним прописима, на период од две године. Јединице локалне самоуправе, у оквиру својих надлежности, доносе сопствене програме мониторинга за своју територију.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, постоји обавеза дефинисања програма мониторинга у оквиру реализације сваког програма за који се спроводи СПУ.

Програм праћења стања животне средине може бити саставни део постојећег програма мониторинга који обезбеђује орган надлежан за заштиту животне средине.

Континуирани мониторинг квалитета животне средине, који даје смернице за праћење промена параметара животне средине превасходно се односи на смернице за праћење на нивоу целокупне територије јединице локалне самоуправе.

Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана садржи, према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину, следеће:

5. опис циљева Плана;
6. индикаторе за праћење стања животне средине;
7. права и обавезе надлежних органа;
8. поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја.

Имајући у виду обухват Плана, постојеће стање и будуће садржаје, као и могуће утицаје на животну средину мониторинг се односи на:

6. контролу квалитета ваздуха;
7. контролу и праћење квалитета вода;
8. праћење квалитета земљишта контролом концентрација загађујућих супстанци;
9. контролу нивоа буке;
10. сталну урбанистичко-грађевинску контролу лоцирања и изградње објеката.

5.1. Циљеви Програма мониторинга

Циљ израде Плана је стварање просторних услова за обављање производње енергије из обновљивих извора, односно изградњу соларне електране. У складу са плановима вишег реда на планском подручју постоје повољни услови за планирану изградњу.

Да би се постигао општи циљ, потребно је:

- утврдити намене површина, односно дефинисати површине јавне и остале намене;

⁷ Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон, 95/2018 - др. закон и 94/2024 - др. закон)

- утврдити услове за инфраструктурно опремање простора и прикључење на саобраћајну мрежу и повезивање соларне електране на дистрибутивни систем електричне енергије;
- утврдити мере заштите животне средине.

5.2. Индикатори за праћење стања животне средине

Мониторинг се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине које обухвата праћење природних фактора, односно промена стања и карактеристика животне средине, укључујући и прекогранични мониторинг, и то: ваздуха, воде, земљишта, шума, биодиверзитета, флоре и фауне, елемената климе, озонског омотача, јонизујућег и нејонизујућег зрачења, буке, отпада, рану најаву удеса са праћењем и проценом развоја загађења животне средине, као и преузетих обавеза из међународних уговора.

У Табели 4-1. приказани су индикатори који пружају информације или описују промене стања и карактеристике животне средине. За сваки индикатор дата је надлежност (извор и доступност података) и периодичност сакупљања података.

Мониторинг стања животне средине врши се систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

На подручју обухвата Плана није успостављен континуални мониторинг квалитета ваздуха, воде, земљишта, буке и нејонизујућег зрачења.

Имајући у виду дефинисане посебне циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, на основу којих се врши оцењивање планских решења са становишта могућих негативних утицаја на животну средину, утврђивање неповољних утицаја и даје се предлог мера за спречавање или смањење идентификованих утицаја.

Имајући у виду обухват Плана, планиране садржаје, природне вредности и постојеће стање животне средине, као и дефинисане посебне циљеве стратешке процене утицаја, извршен је избор индикатора животне средине предметног простора дат у наредној табели.

Мониторинг животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране у насељу Бачево на животну средину обухвата Програм мониторинга (праћења стања) животне средине:

- праћење стања земљишта,
- праћење нивоа нејонизујућег зрачења,
- мониторинг отпада.

Табела 0-1. Избор индикатора за потребе мониторинга

	Индикатор	Периодичност прикупљања података	Извор података	Вредност параметра када је потребно спровести акцију
Земљиште	Садржај органског угљеника уземљишту Индикатор прати садржај органског угљеника у појединим слојевима земљишта у циљу утврђивања степена деградације земљишта	Једном годишње	Овлашћена акредитована лабораторија	Праћење граничних максималних и ремедијационих вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту

Нејонизујуће зрачење	Ниво нејонизујућег зрачења узони осетљивих рецептора (у зони стамбених објеката)	Једном годишње	Овлашћена акредитована лабораторија	Уколико су прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл.гласник РС“, бр.104/09).
----------------------	--	----------------	-------------------------------------	---

Резултати мониторинга су основ за оцену стања природне и животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране у насељу Бачево на животну средину. Програм праћења стања животне средине, мониторинг, дефинисан је Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - УС, 14/16 и 95/18) и реализује преко акредитованих лабораторија, а извештаји о резултатима мониторинга морају бити доступни надлежној еколошкој инспекцији и јавности.

Мониторинг земљишта вршити у складу са Уредбом о системском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл. гласник РС“, број 73/19), Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19), Прилог 1, Граничне максималне и ремедијационе вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту и Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, бр. 88/20), Прилог 1, Методологија за систематско праћење квалитета и стања земљишта и критеријуми за одређивање броја и распореда мерних места и Прилог 2, Листа параметара, метода и стандарда за мониторинг земљишта.

Мониторинг нејонизујућег зрачења

Мерење ће се вршити у складу са Законом о заштити од нејонизујућих зрачења и Правилником о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања.

Нарочито је важно обавити проверу могућег прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа ($E=2 \text{ kV/m}$, $B=40 \text{ } \mu\text{T}$) код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).

Обавеза инвеститора/носиоца пројекта/извођача радова је да врши мерења интензитета електричног поља ради верификације пројектоване јачине поља и то: након пуштања соларне електране у рад и при битним променама стања (реконструкције, замене опреме или материјала).

Мерење је обавезно у зони најближих објеката становања. Мерења обавља акредитована лабораторија, а извештаји о резултатима мерења морају бити доступни еколошкој инспекцији и заинтересованој јавности.

5.2.1. Законски и стратешки оквир СПУ

5.2.1.1. Законски оквир

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“ бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 95/18-др. закон);

- Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др. закон);
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 111/15 и 83/21);
- Законом о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Законом о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/14);
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12);
- Законом о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19);
- Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/21);
- Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС“, број 74/11);
- Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, број 18/24);
- Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС“, број 114/13);
- Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину њиховог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени гласник РС“, број 17/17) и др.

5.3. Надлежности и обавезе

У складу са Законом о заштити животне средине, мониторинг представља саставни део јединственог информационог система животне средине и служи као инструмент за континуирано праћење и оцењивање утицаја на животну средину.

Мониторинг се спроводи систематским праћењем индикатора стања и притисака на животну средину, као и мера које се предузимају ради унапређења њеног квалитета. Основна права и обавезе у овом процесу утврђене су законом и односе се на различите нивое управљања:

- Република Србија, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе обавезне су да у оквиру својих надлежности обезбеде континуирану контролу и праћење стања животне средине, као и неопходна финансијска средства;
- Влада Републике Србије доноси националне програме мониторинга и утврђује критеријуме и методологије за спровођење мониторинга, укључујући распоред и обим мерења, класификацију појава и индикаторе загађења;
- Јединице локалне самоуправе и аутономна покрајина усвајају програме мониторинга у складу са републичким програмом;

- Овлашћене организације могу вршити мониторинг уколико испуњавају законом прописане техничке и кадровске услове, као и стандарде акредитације;
- Сви надлежни органи и загађивачи имају обавезу да прикупљене податке достављају Агенцији за заштиту животне средине, у прописаном облику и у утврђеним роковима.

Поред тога, сви релевантни актери, укључујући државне органе, јавне службе, овлашћене институције и привредне субјекте, имају обавезу да јавност редовно, благовремено и објективно обавештавају о стању животне средине, нивоу загађења и ризицима по здравље људи, у складу са прописима о приступу информацијама од јавног значаја.

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона. Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисија и загађивања животне средине да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

- 1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења;
- 2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

5.4. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја

У случају неочекиваних негативних утицаја у поступку имплементације Плана и у фази реализације планираних намена, потребно је, у складу са важећом законском регулативом, спровести надзор и контролу и применити мере отклањања и минимизирања потенцијално настале штете, извршити санацију простора и применити мере ревитализације (ремедијације) и заштите животне средине.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката – објеката, постројења, радова) се морају спречити доследним спровођењем урбанистичких и техничких мера заштите, мера за спречавање и отклањање насталих узрока, санације последица и успостављање мониторинга животне средине.

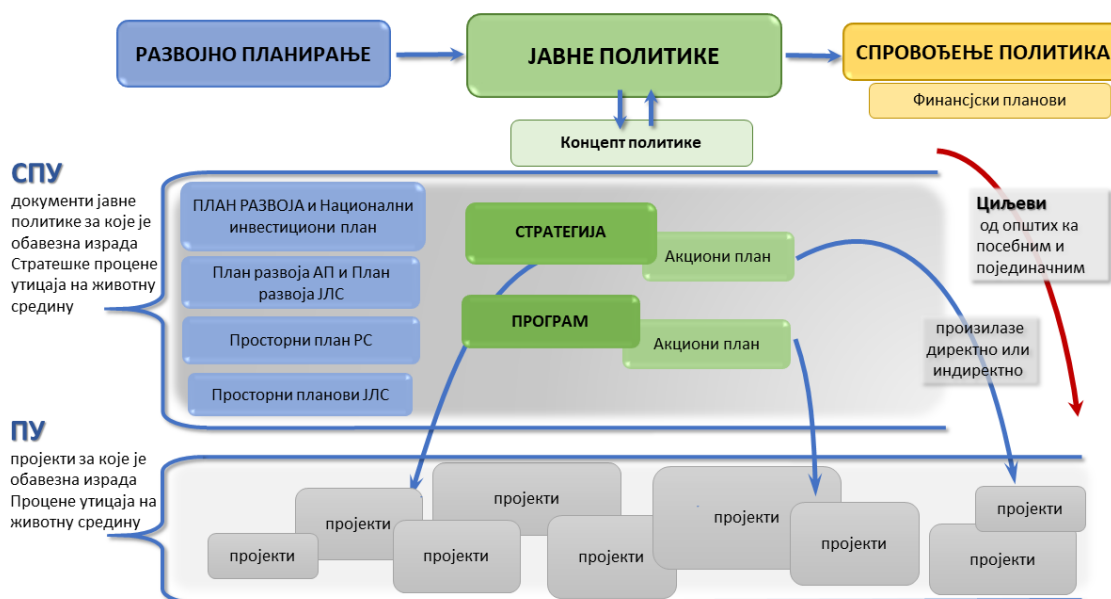
За предметни План, од фазе припреме до коначног усвајања, укључен је процес процене утицаја стратешког карактера, у коначном циљу реализације планираних намена простора у оквирима прихватљивим са аспекта заштите животне средине. Обзиром да није могуће у потпуности искључити вероватноћу појаве неочекиваних негативних утицаја са негативним ефектима и последицама по животну средину, прописан је начин поступања у случају таквих појава. Законом о стратешкој процени утицаја на животну⁸ средину уређени су услови, начин и поступак вршења процене утицаја на животну средину (у даљем тексту: стратешка процена) одређених стратегија, планова и програма који се доносе у складу са законом којим се уређује плански систем.

Израда стратешке процене утицаја на животну средину за наведена планска документа је обавезна ради свеобухватне анализе могућих утицаја на квалитет животне средине, укључујући кумулативне и синергетске ефекте, као и ради утврђивања адекватних мера заштите у циљу ублажавања потенцијалних негативних последица. Имајући у виду просторне последице различитих активности, орган надлежан за припрему планова и програма доноси одлуку о спровођењу стратешке процене за све документе из наведених области.

У складу са чланом 19. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, извештај о СПУ садржи детаљно разрађене смернице за планска и програмска документа нижег хијерархијског нивоа, које укључују дефинисање потребе за изградом СПУ, идентификацију релевантних аспеката заштите животне средине, као и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину на тим нивоима планирања.

Хијерархијски однос између различитих нивоа процене утицаја на животну средину приказан је на слици 5.1.

⁸ Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“, бр. 94/2024)

Слика 5-1 Хијерархијски однос између различитих нивоа процене утицаја на животну средину

Слика 5-1. илуструје хијерархијски однос између различитих нивоа процене утицаја на животну средину, где виши нивои процене дају смернице наредним нижим нивоима. Иако ова шема представља поједностављен приказ реалности, вертикална повезаност између фаза процене игра важну улогу у оквиру процеса спровођења стратешке процене утицаја на животну средину. СПУ омогућава рано разматрање ширег спектра алтернативних решења, што доприноси превазилажењу одређених ограничења која постоје у поступку процене утицаја на животну средину на нивоу конкретних пројеката (ПУ).

Поред тога, слика 6.1. пружа преглед законских захтева за процену у различитим фазама процеса планирања. СПУ доприноси припреми поступка ПУ, али не укида потребу за његовим спровођењем.

У оквиру стратешке процене анализирају се утицаји кључних стратешких решења и концепата на животну средину, у складу са нивоом разрађености и врстом предметног документа. На тај начин се успоставља основ за касније одлучивање о развојним пројектима у складу са регулативом која уређује поступак процене утицаја на животну средину.

У пракси то значи да уколико се, током спровођења Плана, појави потреба за реализацијом конкретног пројекта, његова припрема може бити праћена поступком ПУ, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину⁹.

Инвеститори, односно носиоци пројеката за појединачне објекте, у обавези су да, у складу са Законом о заштити животне средине¹⁰, Законом о процени утицаја на животну средину, као и Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину¹¹, поднесу надлежном органу заштите животне средине захтев за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину.

Ова обавеза се односи на све пројекте који се налазе на Листи I (за које је процена утицаја обавезна) или Листи II (за које се процена може захтевати), у складу са Уредбом о

⁹ Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 94/2024)

¹⁰ Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон, 95/2018 - др. закон и 94/2024 - др. закон)

¹¹ Правилник о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 69/2005)

утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину¹².

За све пројекте или објекте за које је, пре доношења Одлуке о давању сагласности на предметну стратешку процену утицаја (СПУ), већ израђена Студија о процени утицаја на животну средину и прибављена сагласност надлежног органа за заштиту животне средине, примењују се одредбе дефинисане у оквиру тих студија. Ово се нарочито односи на мере за ублажавање негативних утицаја, као и на програме праћења утицаја на животну средину (мониторинг).

5.4.1.1. Смернице за израду урбанистичког пројекта за енергетске објекте из обновљивих извора енергије

ПДР ом се не планира даља разрада кроз урбанистичке пројекте.

Дозвољена је изградња објеката.

¹² Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08)

6.0. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ

6.1. Приказ коришћене методологије

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени.

Стратешка процена је процес који се врши над планским документом, анализирајући додатно и остале расположиве податке као што су статистички подаци и други подаци, добијени за потребе израде Плана и Стратешке процене, као и валоризацијом стања на терену.

У предметној стратешкој процени су анализирана сва планска решења и мере заштите, извршена је синтезна процена њихових утицаја и интеракција са утицајима из окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину, а на основу утврђених валидних параметара дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа. Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Плана на животну средину.

Примењени метод поштује наведене опште методолошке принципе и спроводи се у неколико фаза:

Најпре се утврђују полазне основе стратешке процене, које обухватају: дефинисање предмета као и просторног обухвата Стратешке процене, циљеве и метод рада, правног, планског и документационог основа;

Анализа постојећег стања и стања квалитета чиниоца животне средине, анализираних кроз природне услове (вредновање квалитета ваздуха, земљишта, вода, угроженост буком итд);

Затим се врши процена могућег утицаја на животну средину на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања, података објављених у литератури, другим студијама, искустава других земаља и сл;

Након тога предлажу се мере за спречавање и ограничавање штетних утицаја у току спровођења и реализације Плана, мере за унапређење стања животне средине, мере за праћење стања животне средине, које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања заштите и очувања квалитетне животне средине.

Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања, је недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату Плана.

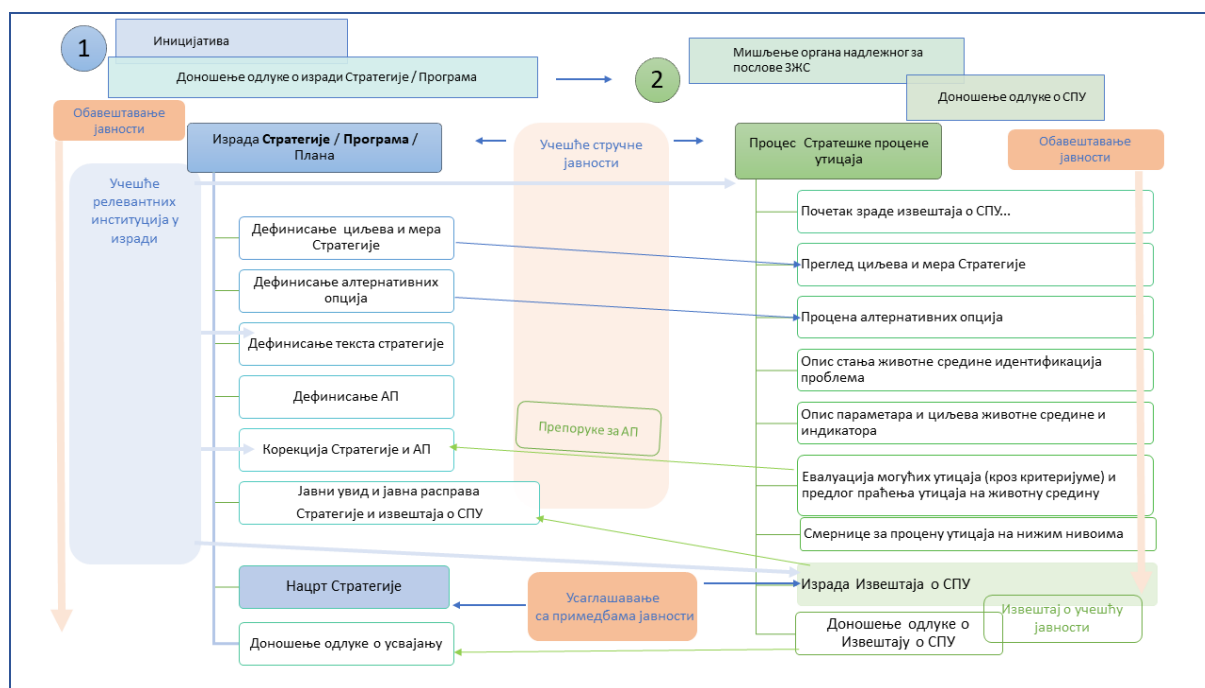
Полазни критеријуми за одређивање могућих карактеристика утицаја на животну средину су постојеће стање и одлике Плана и њихови могући утицаји на квалитет ваздуха, воде, земљишта, животињски свет, биодиверзитет и остале природне и створене вредности.

Према критеријумима и оцени постојећег стања животне средине, а имајући у виду природне услове и изграђене структуре на подручју за које се План доноси, издвајају се најзначајнији утицаји на животну средину који могу неповољно утицати на непосредно

окружење. Међутим, услед недостатка конкретних података о стању биодиверзитета, процена утицаја је извршена само квалитативно.

Методолошки основ за израду Стратешке процене утицаја, у ужем смислу представљају методе научног истраживања, односно примењене методе праћења стања објекта, односно појава и процеса у простору, од извора загађења, притисака, стања и одговора (планског решења).

У Извештају су анализирани све Планом предвиђене активности, извршена је синтезна процена њихових утицаја на природне ресурсе и створене вредности и дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

Слика 6-1. Процедурални и методолошки оквир за спровођење СПУ Стратегија/Планова и Програма

6.2. Тешкоће при изради стратешке процене утицаја плана на животну средину

У току израде Стратешке процене, поред недостатака одговарајућих смерница и упутстава, обрађивач се сусрео и са проблемом веома скромног информационог система о животnoj средини, као и са непостојањем Програма праћења стања параметара животне средине, на основу система показатеља - индикатора за оцену и праћење стања животне средине на простору у обухвату Плана.

Основну тешкоћу у спровођењу стратешке процене и изради Извештаја о стратешкој процени представљао је недостатак званичних података о квалитету животне средине за општину Димитровград, обзиром да нема мерних места за праћење квалитета животне средине.

Подаци о биодиверзитету за микролокацију, флори и фаунису претпостављени на основу литературних и јавно доступних података.

Основну тешкоћу у спровођењу стратешке процене и изради Извештаја о стратешкој процени представљао је недостатак званичне, детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу Правилника. Такође, проблем је био и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину од стратешке процене утицаја.

Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у претерану квантификацију, да је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са

аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, да је нагласак, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

Као основни изазови у процесу стратешке процене и израде Извештаја о СПУ могу се навести:

- Доступност података за процену тренутног стања животне средине, које објављују релевантне државне институције у виду годишњих извештаја. За потребе ове СПУ коришћени су најновији доступни подаци о квалитету животне средине;
- Немогућност директне примене националне листе индикатора животне средине услед специфичности тематске области програма, што је захтевало прилагођавање постојећих или дефинисање нових, релевантних индикатора;
- Усклађеност са динамиком и приступом израде Плана, која је условљавала динамику спровођења СПУ. Материјали и подаци били су на располагању обрађивачима СПУ од стране радног тима за израду Плана. Резултати су систематизовани на начин који је олакшао избор циљева и индикатора у иницијалној фази СПУ процеса, и процену утицаја у наредној фази СПУ процеса.

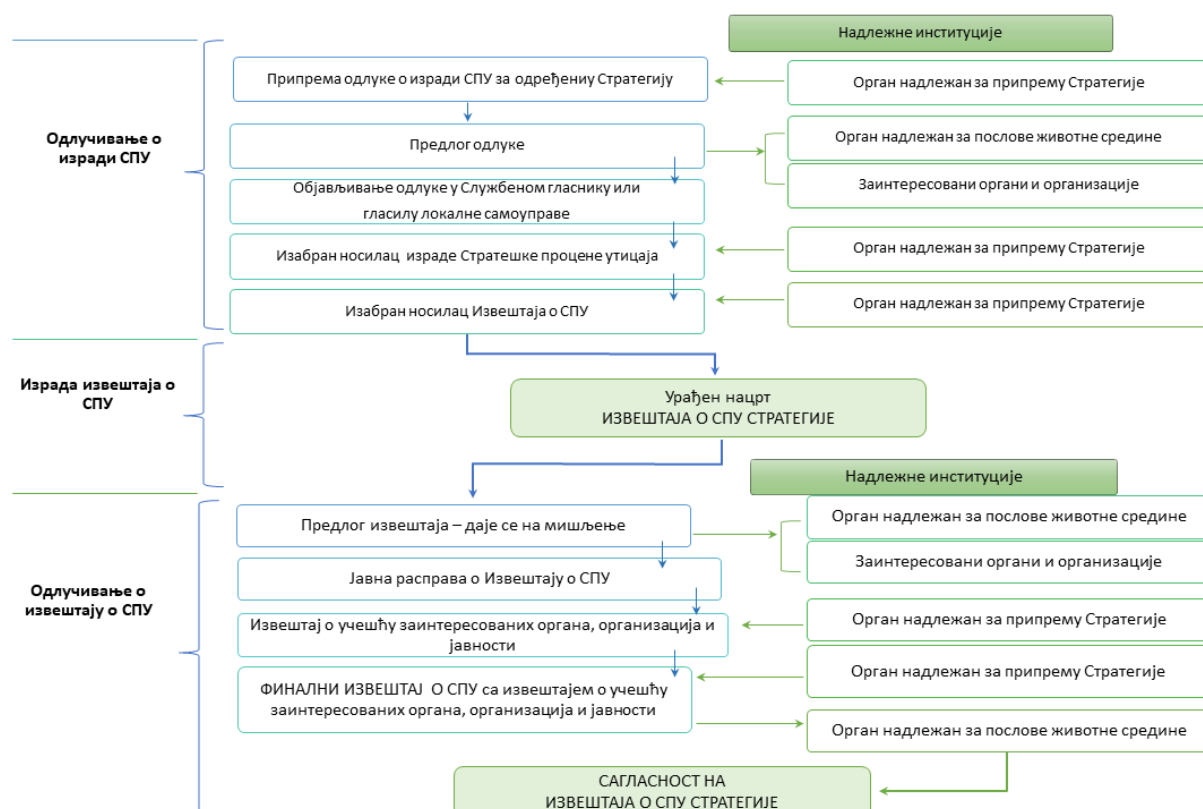
7.0. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

У погледу начина на који су питања животне средине интегрисана у Програм, у оквиру СПУ наглашено је да су процеси израде Програма и СПУ вођени паралелно. Оваквим приступом омогућено је да се циљеви СПУ укључе већ у најранијој фази дефинисања концептуалних основа и посебних циљева Програма, чиме се постиже интегрални приступ у стратешком планирању и заштити животне средине.

Учешће надлежних органа и организација обезбеђује се у свим фазама израде и разматрања СПУ, путем писане и електронске комуникације, као и кроз презентације и консултације.

Учешће заинтересованих органа и организација у разматрању Извештаја о стратешкој процени утицаја за Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград обезбеђује се достављањем нацрта Извештаја о стратешкој процени утицаја на мишљење

У складу са чланом 27. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени за Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград обезбеђује се у оквиру јавног увида и јавне расправе у трајању од 30 дана.

Слика 7-1. Начин одлучивања о изради СПУ и Извештају о СПУ

Процес стратешке процене утицаја планских решења на животну средину вршен је паралелно са поступком израде Плана.

Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему Плана обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени. Орган надлежан за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину Извештаја и достављање мишљења, као и о времену и месту одржавања јавне расправе у складу са законом којим се уређује поступак доношења Плана.

Орган надлежан за припрему Плана израђује извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности који садржи сва мишљења о Извештају о стратешкој процени, као

и мишљења датих у току јавног увида и јавне расправе о Плану. Извештај о стратешкој процени доставља се заједно са извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи општинском органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. На основу ове оцене, орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на Извештај о стратешкој процени у року од 30 дана од дана пријема захтева за оцењивање.

После прикупљања и обраде свих мишљења, на основу којих се формира финална верзија Плана, орган надлежан за припрему Плана доставља Извештај о стратешкој процени заједно са Планом надлежном органу на одлучивање.

Предметним Планом нису разрађивана и предложена варијантна решења, те нису вршене стратешке одлуке у смислу избора најпогодније варијанте. Планом је дато решење адекватно планираној намени простора у обиму које дозвољавају прописане мере заштите, те су дата решења усклађена са заштитом животне средине.

Утврђени су основни критеријуми просторног уређења, коришћења природних ресурса и мере заштите животне средине.

8.0. ПРЕГЛЕД ЗАКЉУЧАКА И ПРЕПОРУКА ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешка процена утицаја на животну средину је процес који треба да интегрише циљеве и принципе одрживог развоја на простору обухваћеном Планом. Стратешком проценом утицаја на животну средину предметног Плана анализирано је постојеће стање животне средине, значај и карактеристике ПДР-а, карактеристике утицаја планираних решења и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих утицаја на животну средину. У том процесу доминантно је примењен планерски приступ који сагледава трендове који могу настати као резултат (позитивни утицаји) и/или последица (негативни утицаји) планираних активности.

У изради СПУ је примењен методолошки приступ базиран на дефинисању циљева и индикатора одрживог развоја и више критеријумској квалитативној евалуацији планираних решења у односу на дефинисане циљеве СПУ и припадајуће индикаторе. У оквиру СПУ дефинисан је 1 општи циљ и 12 посебних циљева, те 2 припадајућа индикатора за оцену планских решења. У процес вишекритеријумског вредновања укључено је 12 планских решења која су дефинисана ПДР-ом, а која су вреднована по основу следећих групакритеријума:

- величине утицаја,
- просторних размера могућих утицаја,
- вероватноће утицаја и
- учесталости утицаја.

Формиране су матрице у којима је извршена вишекритеријумска евалуација и на тај начин су добијени резултати приказани на једноставан и разумљив начин, а резултати вредновања указали су на чињеницу да имплементација ПДР-а не имплицира значајне негативне утицаје на циљеве СПУ, а да се одређени негативни утицаји могу минимизирати одговорним планирањем и, пре свега пројектовањем и одговарајућом организацијом током фазе изградње. То је посебно могуће у контексту заштите основних чинилаца животне средине и биодиверзитета (флоре, фауне и станишта).

Као најзначајнији могући утицај на планском подручју издваја се утицај на биодиверзитет и предео, нарочито узимајући у обзир близину несанитарне депоније и већ деградирану животну средину у непосредној близини планског подручја.

Обзиром да је у складу са свим плановима у области управљања отпадом а који се односе на Димитровград и регион извесно да ће се ова локација у блиској будућности затварати за одлагање отпада, те да се планира санација и ремедијација ови кумулативни утицаји су временски ограничени.

Остали идентификовани негативни утицаји су привременог и локалног карактера и односе се доминантно на интервенције у току реализације/изградње планских решења на одређеним микролокалитетима.

Иако су идентификовани негативни утицаји доминантно привременог и локалног карактера и односе се превасходно на интервенције у току реализације/изградње пројекта на одређеним микролокалитетима и на рад механизације које ће се користи за изградњу, у СПУ су дефинисане мере за предупређење и/или минимизација могућих негативних утицаја на животну средину на циљеве СПУ, смернице за израду техничке документације и програм праћења стања животне средине (мониторинг). Спровођење пропозиција СПУ формулисаних у оквиру наведених области СПУ требало би да осигура одрживу реализацију пројекта у складу са принципима превентивне и активне заштите животне средине.

Имајући у виду карактеристике, вероватноћу и просторну дисперзију могућих утицаја планских решења на животну средину, као и смернице за заштиту животне средине, може се закључити да ПДР и СПУ дају решења која су добра претпоставка за заштиту животне средине и одрживо коришћење простора на планском подручју. Доношењем ПДР-а

обезбедиће се коришћење тзв. "зелене енергије" и тиме утицати на побољшање позитивног тренда Републике Србије у области коришћења ОИЕ.

У том контексту се може сматрати да реализације пројекта електране у насељу Бачево, поред позитивног локалног, има и позитиван национални значај. Због тога се ПДР по основу утицаја на животну средину може сматрати у целости прихватљивим, а његова даља разрада, у контексту заштите животне средине, спровести кроз израду техничке документације, у складу са поштовањем препоручених мера и услова али и озаконских обавеза за област заштите животне средине.

9.0. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена Извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 94/24).

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

ПРИЛОЗИ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ И
УСЛУГЕ СТАНДАРДА
Управа за инфраструктуру

Број 8867- 2
21 JUL 2025 године
БЕОГРАД

Чувати до 2030. године
Функција 34 ред. бр. 42
Датум: 18.07.2025. године

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД			
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД			
ПРИЈАВЉЕЊЕ			
ЛОЖИЧНО			
Ор.	Нр.	Датум	Вредност
Нр.	Нр.	Датум	Вредност
14	350	28/3/2	

Обавештење у вези израде ПДР соларне
електране у насељу Бучево, доставља.

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД
ОПШТИНСКА УПРАВА
ул. Балканска бр. 2
18320 Димитровград

Веза: ваш захтев број 350-28/2028-14 од 25.06.2025. године

На основу вашег захтева, у складу са тачком 3. и 8. Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану ("Службени гласник РС", број 85/15), а према достављеној документацији, обавештавамо вас да за израду Плана детаљне регулације соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Носилац израде плана је у обавези да у процесу израде примени све нормативе, критеријуме и стандарде у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23), као и свим подзаконским актима који регулишу предметну материју.

МП

НАЧЕЛНИК
ПОТПОКОВНИК
Милош Перуничкић, дипл.инж.грађ.

Израђено у 1 (једном) примерку,
умножено у 3 (три) примерка и достављено:

- ⊖ Општинска управа Димитровград,
- ОЗП СИУС МО, н/з
- обрађивачу,
- а/а.

На основу члана 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 40. став 1., тачка 5. Статута општине Димитровград („Службени лист општине Димитровград“, бр.6/19), Скупштина општине Димитровград на седници одржаној 13.09.2024. године, донела је

**ОДЛУКУ О ИЗРАДИ
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
за изградњу Соларне електране у насељу Бачево,
општина Димитровград**

Члан 1.

Приступа се изради Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград (у даљем тексту: План).

Члан 2.

Оквирном (прелиминарном) границом Плана обухваћено је подручје површине око 12,60 ha.

Оквирном (прелиминарном) границом Плана обухваћене су катастарске парцеле у КО Бачево, КО Градиње и КО Димитровград, општина Димитровград.

Граница Плана је дефинисана као оквирна (прелиминарна), а коначна граница планског подручја дефинисаће се приликом утврђивања нацрта плана.

Саставни део ове одлуке је графички прилог на коме је шематски приказана оквирна граница и прелиминарни обухвата плана.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Плана дати су у планском документу ширег подручја и по хијерархији вишег реда, Просторни план општине Димитровград ("Службени лист града Ниша", број 62/12) и Измена и допуна Просторног плана општине Димитровград („Службени лист општине Димитровград“, број 33/22), којима се посебно наглашава могућност производње и коришћења електричне енергије добијене коришћењем енергије сунца, уз обавезну израду Плана детаљне регулације.

Члан 4.

Принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора у обухвату Плана засниваће се на принципима рационалне организације и уређења простора и усклађивању планираних садржаја са могућностима и ограничењима у простору.

Члан 5.

Визија и циљ Плана је стварање законског и планског основа за просторно уређење предметне локације уз обезбеђење неопходне инфраструктуре за њено функционисање и утврђивање правила уређења и правила грађења, односно стварање основа за издавање информације о локацији и локацијских услова за грађење свих потребних објеката у саставу предметне соларне електране.

Члан 6.

У складу са чланом 28. Закона о планирању и изградњи, садржајем Плана ће се дефинисати:

- 1) границе плана и обухват грађевинског подручја, подела простора на посебне целине и зоне;
- 2) детаљна намена земљишта;
- 3) регулационе линије улица и јавних површина и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози;
- 4) нивелационе коте улица и јавних површина (нивелациони план);
- 5) попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте;
- 6) коридори и капацитети за саобраћајну, енергетску, комуналну и другу инфраструктуру;
- 7) мере заштите културно-историјских споменика и заштићених природних целина;
- 8) локације за које се обавезно израђује урбанистички пројекат или расписује конкурс;
- 9) правила уређења и правила грађења по целинама и зонама;

- 10) други елементи значајни за спровођење плана детаљне регулације;
11) графички део.

Члан 7.

Рокови за израду Плана, дефинишу се уговором између Наручиоца и обрађивача Плана. Оквирни рок за израду нацрта плана је 12 месеци од дана доношења ове одлуке.

Члан 8.

Израду Плана финансираће подносилац иницијативе за израду Плана, наручилац израде, VR RIVER HYDRO ENERGY д.о.о., са седиштем на адреси: 37220 Брус, ул. Мике Ђорђевића 2.

Носилац израде Плана је Општинска управа општине Димитровград, Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност.

Члан 9.

У првој фази израдиће се концептуална развојна решења - елаборат за рани јавни увид, који се излаже на рани јавни увид.

На основу материјала за рани јавни увид прибављају се услови имаоца јавних овлашћења, релевантних за израду овог планског документа.

По прибављању услова релевантних имаоца јавних овлашћења и израде Нацрта Плана, исти ће биће изложен на јавни увид, након обављене стручне контроле од стране Комисије за планове.

Оглашавање раног јавног увида и јавног увида и трајање обавиће се у складу са Законом о планирању и изградњи.

Члан 10.

У складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), Решење о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину донела је надлежна служба за заштиту животне средине.

Члан 11.

У зависности од мишљења надлежног Завода за заштиту споменика културе, дефинисаће се потреба о изради Студије заштите непокретног културног добра у обухвату предметног Плана детаљне регулације.

Члан 12.

План ће се израдити у четири (4) истоветна примерка (у штампаном и дигиталном облику) и то три (3) примерка за Носиоца израде и један (1) примерак за обрађивача плана.

Члан 13.

Ова Одлука ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у “Службеном листу општине Димитровград”.

Број: 06-250/2024-17/7-9

У Димитровграду, дана 13.09.2024. године.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД

ПРЕДСЕДНИК
Зоран Ђуров, с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА**ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД**

Општинска управа Општине Димитровград

Одсек за лпа, пољопривреду и заштиту животне средине

Број: 501-205/2024-14/1

Датум: 29.08.2024.год.

Димитровград

Б.К.

Општинска управа Општине Димитровград, Одсек за лпа, пољопривреду и заштиту животне средине, на основу члана 9. ст. 1. и 2. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), а у вези са чланом 46. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. Закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), доноси

РЕШЕЊЕ**О ПРИСТУПАЊУ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ У НАСЕЉУ БАЧЕВО, ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД**

1. Приступа се изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград.
2. У оквиру стратешке процене утицаја на животну средину разматраће се постојеће стање животне средине на подручју обухваћеном планом, значај и карактеристике плана, карактеристике утицаја планираних садржаја на микро и макролокацију и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих значајних утицаја плана на животну средину, а узимајући у обзир планиране намене.
3. Стратешком проценом утицаја плана на животну средину разматра се прекогранична природа утицаја.
4. О извршеној стратешкој процени утицаја плана на животну средину израдиће се извештај који ће обухватати обавезне елементе утврђене у члану 12. став 2. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10).

Обавезни елементи извештаја о стратешкој процени су:

- полазне основе стратешке процене;
- општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора;
- процена могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину;

- смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
- програм праћења стања животне средине у току спровођења плана (мониторинг);
- приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене;
- приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључене у план или програм;
- закључци до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;
- друге податке од значаја за стратешку процену.

У оквиру полазних основа стратешке процене утврдиће се постојеће стање и квалитет чинилаца животне средине (ваздух, вода, земљиште) у границама предметног плана.

У случају непостојања релевантних података, извршиће се циљна мерења у складу са законом.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, део је документације која се прилаже уз план.

5. У току израде извештаја о стратешкој процени утицаја плана, биће обављена сарадња са свим надлежним и заинтересованим органима и организацијама које имају интерес у доношењу одлука које се односе на заштиту животне средине.

Извештај о стратешкој процени утицаја, биће изложен на јавни увид, заједно са јавним увидом у Нацрт плана, сходно члану 19. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) и члану 50. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. Закон 9/2020, 52/2021 и 62/2023).

6. Ово решење објављује се у „Службеном листу општине Димитровград”.

Образложење

Изради предметног плана приступиће се на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград

Сходно одредбама из члана 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), Одсек за лпа, пољопривреду и заштиту животне средине, у поступку доношења овог решења је имао у виду територију Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, која представља оквир за одобравање будућих развојних пројеката и подлеже **обавези израде стратешке процене утицаја на животну средину.**

На подручју обухваћеном границом плана, у оквиру стратешке процене, разматраће се постојеће стање животне средине, утицај планираних садржаја на микро и макролокацију и прекогранична природа утицаја.

Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, садржаће елементе из члана 12. став 2. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10).

На основу наведеног, Одсек за лпа, пољопривреду и заштиту животне средине, Општинске управе Општине Димитровград донео је решење као у диспозитиву.

ДОСТАВИТИ:

1. Одељење за урбанизам, грађевинарство и комунално стамбене послове,
2. Инспектор за заштиту животне средине,
3. Инспектор за грађевинарство ,
4. Архиви.

**ОДСЕК ЗА ЛПА,
ПОЉОПРИВРЕДУ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД
Општинска управа
Одељење за урбанизам, грађевинарство,
обједињену процедуру и извршења,
имовинско-правне послове и
комунално-стамбену делатност
Број: 350-101/2024-14
Датум: 12.09.2024. год.
Димитровград

На основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10); чл.46. став 2, тачка 10 и став 7. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, број 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/21), и Решења о потреби израде Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, бр. 501-205/2024-14/1 од 29.08.2024. године, донетог од стране Одсека за локалну пореску администрацију, пољопривреду и заштиту животне средине, Општинска управа општине Димитровград, Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално-стамбену делатност, доноси

ОДЛУКУ

О ИЗРАДИ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ У НАСЕЉУ БАЧЕВО, ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

1. Приступа се изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград (у даљем тексту: Стратешка процена).

2. Разлози за израду Стратешке процене дефинисани на основу територијалног обухвата и могућих утицаја на животну средину Плана детаљне регулације Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград (у даљем тексту: урбанистички план), су следећи:

– значај урбанистичког плана на заштиту животне средине и одрживи развој произилази из потребе да се заштити животна средина, природне вредности и обезбеди одрживи развој на подручју обухваћеном урбанистичким планом.

– потребе да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеном урбанистичким планом сагледају стратешка питања заштите животне средине и обезбеди њихово решавање на одговарајући начин;

– чињенице да предметни урбанистички план представља оквир за припрему и реализацију развојних и инвестиционих пројеката, програма и инвестиционих одлука;

3. Стратешка процена се ради за подручје које је обухваћено предметним урбанистичким планом. Оквирном (прелиминарном) границом Плана обухваћене су катастарске парцеле у КО Бачево, КО КО Димитровград и КО Градиње.

Конечна граница урбанистичког плана ће се утврдити приликом израде и верификације Нацрта плана.

4. Израда Стратешке процене је заснована на студијско - аналитичкој документацији из области урбанистичког планирања, заштите животне средине, заштите природе и другој релевантној документацији.

5. У детаљној планској разради неопходно је извршити вредновање капацитета простора у односу на одговарајуће делатности и активности које се планирају на њему. На тај начин ће се извршити еколошка валоризација простора и прописати мере којима се у потпуности мора обезбедити заштита околине од загађења.

6. Стратешком проценом биће разматрана питања заштите ваздуха, вода, земљишта, живог света, природе и природних добара, као и околног изграђеног простора и друга питања за која се у току израде утврди да захтевају одговарајућу обраду.

7. Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, део је документације која се прилаже уз План.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се приказује поступак израде Стратешке процене, резултати до којих се дошло и начин интегрисања у поступак припреме предметног урбанистичког плана, садржи:

- Полазне основе Стратешке процене: обухват, предмет и циљеви предметног плана, захтеви заштите животне средине из релевантних планских и других докумената;

- Опште и посебне циљеве Стратешке процене и индикаторе;

- Процену могућих утицаја на животну средину: приказ стања животне средине на подручју урбанистичког плана; варијанте развоја планског подручја, укључујући сценарио нултог развоја и варијанте развоја и заштите планског подручја повољне са аспекта заштите животне средине; процену утицаја варијантних решења на животну средину, опис мера за спречавање и ограничавање негативних и увећање позитивних утицаја на животну средину, поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег; процену утицаја планских решења на животну средину, опис мера за спречавање и ограничавање негативних и увећање позитивних утицаја на животну средину; начин на који су при процени узети у обзир елементи животне средине и карактеристике утицаја;

- Смернице за израду стратешких процене на нижим хијерархијским нивоима;

- Програм праћења стања животне средине у току спровођења Урбанистичког плана;

– Приказ коришћене методологије;

– Приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор урбанистичког плана са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у предметни урбанистички план;

– Учешће заинтересованих страна у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени,

– Извод из Стратешке процене (закључак – нетехнички резиме).

8. Избор носиоца израде извештаја о стратешкој процени обезбедиће наручилац плана, VR RIVER HYDRO ENERGY д.о.о. Брус, са седиштем у ул. Мике Ђорђевића 2, 37220 Брус, у складу са чланом 10. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/2004 и 88/2010). Стручни тим за израду Стратешке процене мора бити састављен од стручњака одговарајућег профила. Стратешка процена ће се вршити у складу са европским и међународним принципима теорије и добре праксе у изради стратешке процене утицаја на животну средину за исту врсту планских докумената.

9. Министарства, посебне организације, јавна предузећа и установе надлежне за послове заштите природе; пољопривреде, шумарства и водопривреде; саобраћаја, телекомуникација; енергетике; економије и регионалног развоја; туризма; заштите животне средине и просторног планирања; заштите споменика културе, као и други заинтересовани органи и организације, доставиће у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке све расположиве податке, услове и документацију од значаја за израду Стратешке процене из делокруга свог рада носиоцу израде Стратешке процене.

10. Рок за израду Стратешке процене биће регулисана Уговором између наручиоца и обрађивача.

11. Средства за израду Стратешке процене обезбеђује наручилац плана, Општина Димитровград, ул. Балканска 2, 18320 Димитровград.

12. Учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени обезбеђује се у оквиру јавног увида у Нацрт урбанистичког плана, у трајању од 30 дана, у просторијама Општинске управе и на званичном сајту општине Димитровград.

13. Ова одлука оступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Општине Димитровград“.

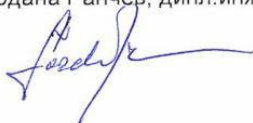
О б р а з л о ж е њ е

У складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10), чл.46. , став 2, тачка 10 и став 7. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/21), и Решења о потреби израде Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације Димитровграда, бр. 501-

205/2024-14/1 од 29.08.2024. године, донетог од стране Одсека за локалну пореску администрацију, пољопривреду и заштиту животне средине,, Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално-стамбену делатност, као носилац израде плана, донело је ОДЛУКУ о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград.

Одељење за урбанизам, грађевинарство,
обједињену процедуру и извршења,
имовинско-правне послове и комунално-стамбену делатност

Обрађивач
Гордана Ранчев, дипл.инж.арх.

Руководилац
Васка Токић, дипл.инж,грађ.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Број: 002985752 2025 14840 007 000 000 001
Датум: 28. јул 2025. године
Београд
Немањина 22 – 26

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД			
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД			
ПРИМЛ. БРОЈ.		ПОЛУ. БРОЈ.	
14		350-28	
Срп. Бр.	Бр. Бр.	Прилог	Вредност
14	350	28	13/4

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД
- Општинска управа -
- Одељење за урбанизам, грађевинарство,
обједињену процедуру и извршења, имовинско правне послове
и комунално стамбену делатност –

ДИМИТРОВГРАД
Балканска 2

У вези са вашим дописом број: 350-28/2025-2 од 25. јуна 2025. године, којим сте нам доставили захтев за издавање услова и података за израду Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград (у даљем тексту: ПДР Бачево), и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, са становишта делокруга Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, обавештавамо вас о следећем:

Одредбама члана 117. став 1. тач. 17) и 20) Закона о водама („Службени гласник РС” бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон) прописано је да се водни услови издају за израду просторних и урбанистичких планова (Генерални урбанистички план и план генералне регулације), а чланом 119. Закона о водама прописано је да се након издавања водних услова за просторне и урбанистичке планове из члана 117. Закона о водама издаје и водна сагласност.

Водни услови и водна сагласност се не издају појединачно за посебне целине и зоне за које се доносе планови детаљне регулације или друга планска документа – урбанистичко–техничка документација.

Податке и услове за израду планова детаљне регулације, као и мишљења на нацрте планова детаљне регулације издају надлежна јавна водопривредна предузећа, у овом случају ЈВП Србијаводе, ВПЦ Морава-Ниш.

Одредбама члана 4. став 2. тач. 1) и 2) Закона о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон) прописано је да се заштита општег интереса обезбеђује забраном трајног смањивања под шумама и повећањем укупног шумског фонда, као и удела државног власништва у шумама у Републици Србији, а нарочито у шумама са посебном наменом.

Указујемо да је неопходно доставити тачан биланс површина постојећег стања. У складу са тим, неопходно је усагласити класификацију земљишта са чланом 5. став 5. Закона о шумама и Правилником о катастарском класирању и бонитирању земљишта („Службени гласник РС”, број 63/14), односно неопходно је издвојити шумско земљиште, а све у складу са чланом 25. став 5. тач. 2) и 3) Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, бр. 32/19 и 47/25).

Одредбама члана 9. Закона о шумама прописане су мере очувања шума, као и забране пустошења, крчења и чисте сече шума.

Када се ради о изградњи објеката у шумама, чланом 63. став 1. Закона о шумама прописано је да у шумама могу да се граде само објекти у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописом којим се уређује област дивљачи и ловства.

Указујемо да је чланом 69. ст. 1. и 3. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – испр, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) прописано да се за грађење, односно постављање објеката из овог закона, електронских објеката или комуникационих мрежа и уређаја, може формирати грађевинска парцела која одступа од површине или положаја предвиђених планским документом за ту зону, под условом да постоји приступ том објекту, односно тим уређајима, ради одржавања и отклањања кварова или хаварије на њима. Такође, за наведене објекте који се састоје из подземних и надземних делова, грађевинска парцела се формира само за делове тих објеката који су везани за површину земљишта, док се за подземне делове тих објеката у траси коридора не формира посебна грађевинска парцела.

У складу са наведеним, за формирање грађевинске парцеле неопходна је промена намене у складу са чланом 10. Закона о шумама којим је прописано под којим условима може да се врши промена намене шуме и шумског земљишта, као и на обавезу плаћања накнаде за промену намене шуме и шумског земљишта из члана 10. Закона о шумама, а која је утврђена чл. 50 – 55. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, бр. 95/18, 49/19, 86/19, 156/20, 15/21, 15/23, 92/23, 120/23 и 99/24).

Указујемо да није нужно вршити препарцелизацију односно парцелизацију, али је неопходно формирати грађевинско земљиште на целој или на делу катастарске парцеле односно на стубним местима.

Приликом израде ПДР Бачево и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, потребно је поштовати одредбе Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18), које се односе на заштиту, уређење и коришћење пољопривредног земљишта.

Одредбом члана 15. Закона о пољопривредном земљишту прописано је да се пољопривредно земљиште користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним овим законом.

Одредбом члана 22. Закона о пољопривредном земљишту, прописана је забрана коришћења обрадивог пољопривредног земљишта прве, друге, треће, четврте и пете катастарске класе у непољопривредне сврхе.

Одредбом члана 23. Закона о пољопривредном земљишту, прописано је у којим случајевима постоји могућност изузетка забране коришћења обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, а одредбама члана 24. Закона о пољопривредном земљишту, прописани су услови давања сагласности на промену намене обрадивог пољопривредног земљишта.

Одредбом члана 27. Закона о пољопривредном земљишту, прописано је да обрадиво пољопривредно земљиште не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од пола хектара, односно да обрадиво пољопривредно земљиште уређено комасацијом не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од једног хектара.

Одредбом члана 55. Закона о пољопривредном земљишту, прописана је обавеза израде пројекта рекултивације пољопривредног земљишта које је коришћено за експлоатацију минералних сировина, или за друге намене које немају трајни карактер, на основу којег се то земљиште оспособљава за пољопривредну производњу.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Жељко Радошевић

по овлашћењу министра

број: 002189771 2025

од 16. маја 2025. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД

Број: 003313355 2025 40800 000 000 240 003 40 002

Датум: 29.07.2025.

Београд

На основу члана 45а. Закона о планирању и изградњи (Сл.гласник РС број 72/09, 81/09 исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) на захтев подносиоца достављају се

**Сеизмолошки услови за
План детаљне регулације за изградњу соларне електране
„Бачево“, општина Димитровград**

Сходно члану 47б. Закона, да орган, посебна организација, односно ималац јавних овлашћења издаје услове и податке за израду планског документа без накнаде и таксе, осим накнаде стварних трошкова (материјални трошкови), Сеизмолошки услови и подаци за израду планског документа уступају се без накнаде.

Овлашћено лице

Дејан Валчић

Напомена:

Овај документ је потписан електронски квалификованим потписом. У случају да се штампа на папиру, његова веродостојност се утврђује поређењем са електронским оригиналом који се чува у архиви електронских докумената Републичког сеизмолошког завода.

На основу начела Закона о планирању и изградњи да се планирањем, уређењем и коришћењем простора може превентивно утицати између осталог и на заштиту и од природних непогода (члан 3, тачка 6), чланом 47б прописано је да носилац израде планског документа доставља захтев за издавање услова из своје надлежности надлежним органима, посебним организацијама и имаоцима јавних овлашћења, који у складу са овим законом и посебним прописима утврђују **услове за планирање и уређење простора.**

За потребе сагледавања сеизмичког хазарда на планском подручју за

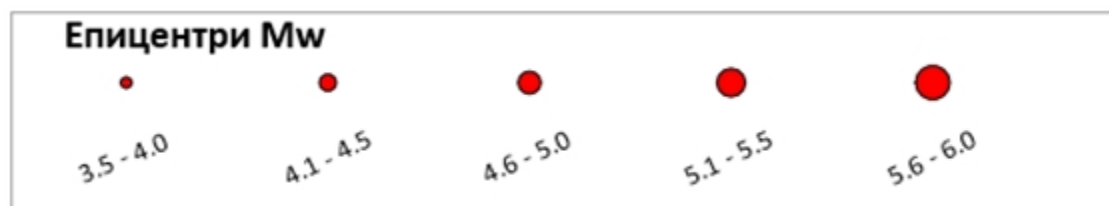
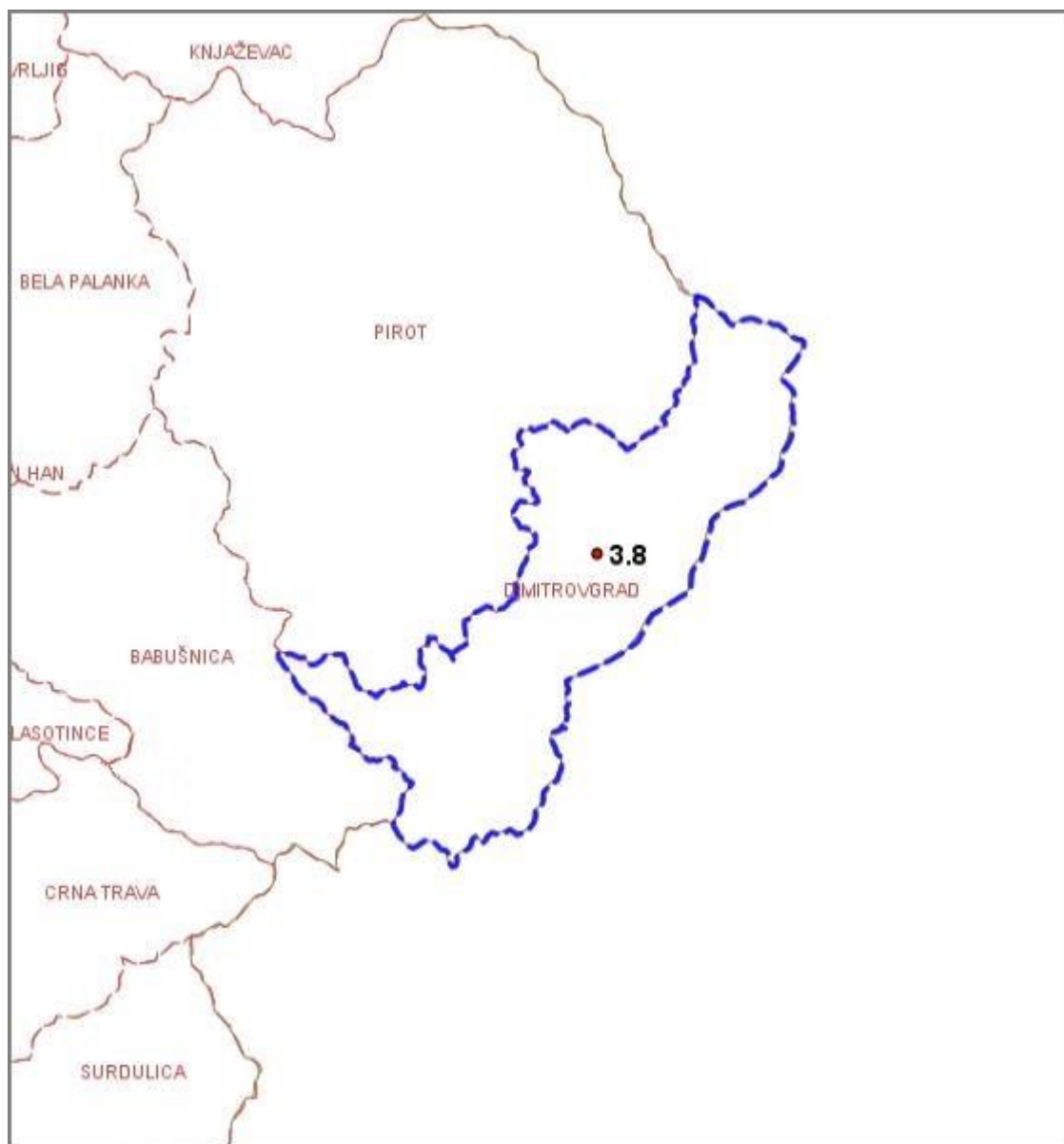
**План детаљне регулације за изградњу соларне електране „Бачево“, општина
Димитровград**

израђене су:

1. Карта епицентара земљотреса магнитуда $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцираних на планском подручју, ПРИЛОГ 1.
2. Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г., по параметру максималног хоризонталног убрзања на тлу типа А ($v_{s,30} \geq 800 \text{m/s}$), израђене у складу са захтевима Еврокода 8 (EN 1998-1), изражено у јединицама гравитационог убрзања g ($g=9.81 \text{m/s}^2$), за планско подручје, ПРИЛОГ 2.
3. Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г. израженог у степенима макросеизмичког интензитета земљотреса MCS скале, израђена на основу израчунатих вредности убрзања за тло типа А помножено фактором тла за одговарајућу прорачунску тачку како би се обухватило дејство земљотреса на локалном тлу, за шире планско подручје, ПРИЛОГ 3.
4. Табела нумеричких вредности сеизмичког хазарда за повратни период 475г. по параметру максималног хоризонталног убрзања $[g]$, за планско подручје, ПРИЛОГ 4.
5. Табела епицентара догођених земљотреса магнитуда $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцирани на и у непосредној околини планског подручја, а од утицаја за сагледавање сеизмичког хазарда, ПРИЛОГ 5.

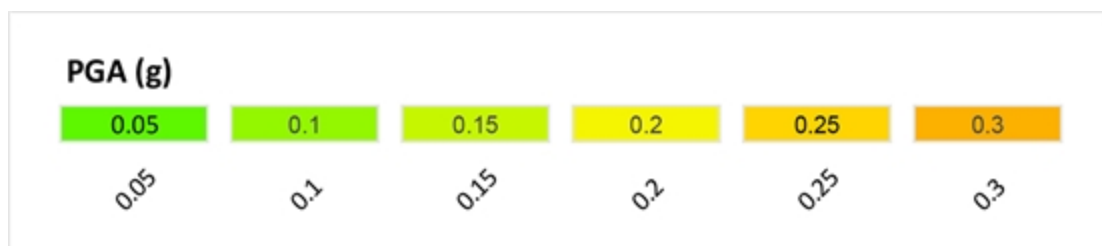
ПРИЛОГ 1

Карта епицентара земљотреса магнитуде $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцираних на планском подручју или у непосредној околини, а од утицаја су на планско подручје, за **План детаљне регулације за изградњу соларне електране „Бачево”, општина Димитровград**

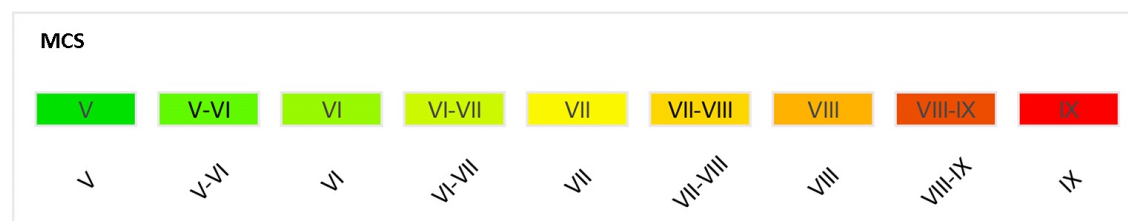
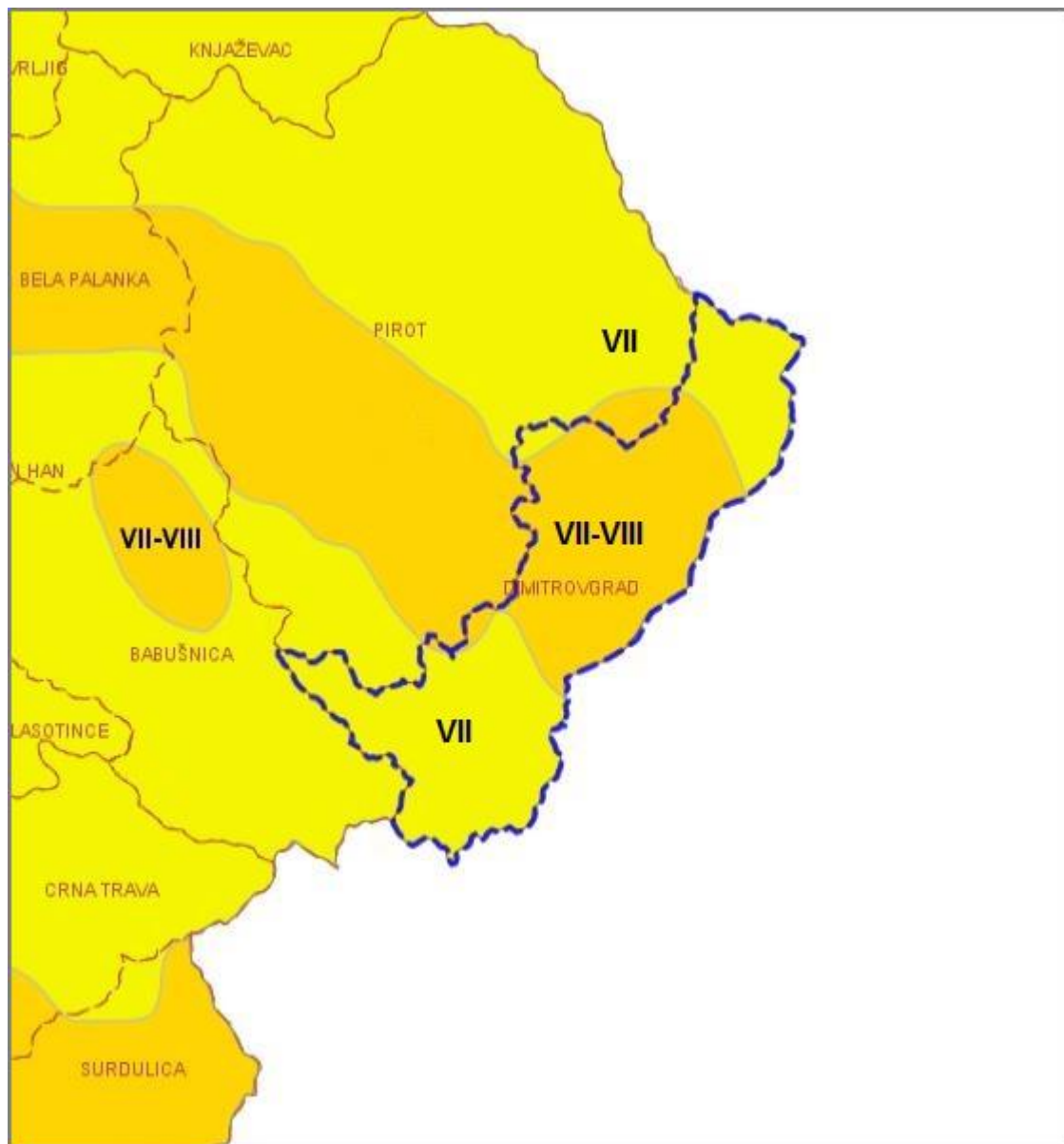
ПРИЛОГ 2

Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г., по параметру максималног хоризонталног убрзања на тлу типа А ($V_{s,30} > 800 \text{ m/s}$) на планском подручју за **План детаљне регулације за изградњу соларне електране „Бачево“, општина Димитровград**

ПРИЛОГ 3

Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г. изражен у степенима макросеизмичког интензитета на планском подручју за **План детаљне регулације за изградњу соларне електране „Бачево”, општина Димитровград**

ПРИЛОГ 4

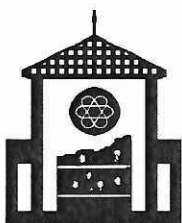
Табела нумеричких вредности сеизмичког хазарда за повратни период 475г. изражен по параметру максималног хоризонталног убрзања [g] на тлу типа А ($V_s, 30 > 800 \text{ m/s}$) приказан у колони PGA(g) за **План детаљне регулације за изградњу соларне електране „Бачево”, општина Димитровград**

Место	Lat	Lon	PGA (g)
Полигон 1			0.1

ПРИЛОГ 5

Табела епицентара догођених земљотреса магнитуде $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцирани на и у непосредној околини планског подручја за **План детаљне регулације за изградњу соларне електране „Бачево”, општина Димитровград**

Год	Мес	Дан	Час	Мин	Сек	Lat	Lon	Дубина	M_w
2006	5	10	7	29	57	43.061	22.814	8	3.8

Република Србија

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ

Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412

E-mail: kontakt@zzsknis.rs

Број: 1221/2-02

Датум: 01.08.2024.

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД			
ОБЛАСТ ДИМИТРОВГРАД			
ПРИМЉЕНО:	12.8.25		
ПОЛУЧЕНО:			
Ју Срп. Сл.	Врх Монитор	Прилог Политика	Предмет Статус
17	370	-28	3/6

Завод за заштиту споменика културе Ниш, на основу чл. 5 и 6 Закона о потврђивању Европске конвенције о заштити археолошког наслеђа (ревидирана) („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 42/2009), члана 75 став 1 тачка 2), а у вези са чланом 107 Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, број 71/94, 52/2011 – др. закон, 99/2011 – др. закон, 6/2020 – др. закон, 35/2021 – др. закон и 129/2021 – др. закон), члана 137 Закона о културном наслеђу („Службени гласник РС“, број 129/2021) и чланова 476 и 48 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021), у поступку по захтеву Општинске управе Општине Димитровград, наш бр. 1221/1-02 од 03.07.2026. године (и ургенције наш бр. 1372/1-02 од 28.07.2025. године), доноси

А К Т

О условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград

I НЕПОКРЕТНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ И ДОБРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

На простору обухваћеним Планом, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документације није извршено следеће:

- Није извршена систематска проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала,
- Познато је постојање 1 археолошког локалитета чији положај није дефинисан на кат. плану.

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје: утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни меморијали. На основу наведеног, **није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.**

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

II МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНОГ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА У ПОСТУПКУ УСВАЈАЊА ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

1. Није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
2. **Како би се дефинисао утицај Плана на културно и археолошко наслеђе**, односно умањила опасност од оштећења или уништења археолошких налаза приликом реализације Плана и умањила могућност случајног открића археолошког наслеђа у току извођења радова, узимајући у обзир чињеницу да у поступку усвајања ранијих планских докумената није спроведена заштита археолошког наслеђа, **Планом предвидети претходна превентивна археолошка истраживања са циљем утврђивања постојања археолошког наслеђа**. Претходна археолошка истраживања (провера доступних извора, лидар снимање, археолошка анализа лидар и аеро снимака, основна и систематска теренска проспекција, итд.) обављају се са циљем утврђивања постојања, позиционирања, обима и карактера археолошког наслеђа на предметном простору, а ради **прикупљања података за потребе дефинисања одговарајућих мера заштите археолошког наслеђа у поступку планирања развоја, уз смернице за даља археолошка истраживања**.
3. Археолошка истраживања планирати у више фаза ради оптимизације обима истраживања, а сваку наредну фазу планирати на основу резултата претходне фазе истраживања.
У **првој фази** спровести: археолошку анализу Лидар снимака и друге доступне документације (сателитских, топографских и аерофотографских снимака, доступне литературе о археолошком наслеђу, итд.) и теренску археолошку проспекцију (рекогносцирања, стратиграфске провере, археолошка сондажна истраживања и по потреби геофизичке методе детекције) ради теренске провере регистрованих археолошких индикатора, дефинисања постојања археолошког наслеђа у обухвату Плана и њиховог позиционирања на катастарском плану. **На основу резултата прве фазе** археолошких истраживања и планиране изградње, **дефинише се потреба даљих археолошких истраживања** и ископавања регистрованих и потврђених археолошких локалитета који су угрожени планираном изградњом.
4. Извештаје са обављених археолошких истраживања (сваке фазе) доставити територијално надлежном Заводу за заштиту споменика културе Ниш на одобрење.
5. Археолошка истраживања могу да спроводе установе заштите културних добара и научне установе из области археологије чији је оснивач Република Србија или јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и свим прописима који регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања.
6. Планом предвидети процедуру која се односи на случајно откриће археолошких налаза у току извођења грађевинских радова, а која обухвата:
 - Археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње,
 - Обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш,
7. Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, **извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове** и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да предузме мере

да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;

8. У случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна археолошка истраживања, заштиту, чување, публикување и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;
9. Након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави нове услове – мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања.

III СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИМЕНУ И СПРОВОЂЕЊЕ УСЛОВА И МЕРА ЗАШТИТЕ

1. Конкретне мере заштите утврђују се на основу резултата спроведених археолошких истраживања;
2. Услове и мере заштите треба оперативно користити и применити у процесу обраде плана;
3. Услови и мере заштите, поред непосредне примене у обради плана, обавезно чине и саставни део документационе основе плана.

IV У Нацрт Плана уграђују се услови надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш.

V Нацрт плана доставља се Заводу за заштиту споменика културе Ниш на мишљење. Достављено мишљење Завода се обавезно прилаже приликом разматрања и доношења плана.

VI Акт о условима и мерама заштите важи годину дана од дана издавања.

Обрадио:

мр Александар Алексић, археолог

Доставити:

- Подносиоцу захтева
- Документацији

Србијашуме

ПРИМЉЕНО:			
ПОЛУЧЕНО: 26.07.2025			
Јед. Орг. Ед.	Број Номер	Прилог Прилози	Вредн. Стајм
19	350-28/3/1		

ЈП „Србијашуме“ - Београд
Булевар Михајла Пупина 113

тел: 011/711-34-10, 711-27-70

Број: 11659

Датум: 22.07.2025

Република Србија
Општинска управа
општине Димитровград
Одељење за урбанизам, грађевинарство,
обједињену процедуру и извршења,
имовинско правне послове и
комунално стамбену делатност
Балканска бр. 2
18320 Димитровград

Предмет: Одговор на захтев за доставу услова који су од значаја за израду Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград

Сагласно Вашем захтеву број 350-28/2025-14/2/2, који се односи на захтев за доставу услова и података, из надлежности ЈП „Србијашуме“, за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград (у даљем тексту: План), обавештавамо Вас да смо установили да граница Плана не обухвата површине којима газдује ЈП „Србијашуме“.

Уколико су Планом обухваћене шуме сопственика, при његовој реализацији, морају се узети у обзир и поштовати одредбе Закона о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон).

Вршилац дужности директора

Крсто Јањушевић

„YUGOROSGAZ“ a.d.
Број: Н/М-341
Датум: 09.07.2025 год.
Београд 4

ЈУГОРОСГАЗ

Предузеће за изградњу гасоводних система,
транспорт и промет природног гаса а.д.

Београд

ЮГОРОСГАЗ

Предприятие по строительству газопроводных
систем, транспорту и торговле природным газом а.о.

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД
ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД

ПРИМЉЕНО: ПОЛУЧЕНО: <u>10.07.2025</u>			
Јад. Срт. Ед.	Број Номер	Прилог Прилози	Вредност Стойност
14	350-28	12	7

Република Србија
Општина Димитровград
Општинска управа
Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру
и извршења, имовинско правне послове и
комунално-стамбену делатност
Ул. Балканска бр.2
18320 Димитровград

Предмет: Услови за укрштање и паралелно вођење - израда Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево у општини Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

Према вашем захтеву број 350-28/2025-14/2/4 од 25.06.2025. достављамо вам

УСЛОВЕ

за укрштање и паралелно вођење - израда Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево у општини Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину:

- Према приложеној ситуацији (обележен обухват предметног плана) „ЈУГОРОСГАЗ“ а.д. на предметној локацији нема изведену као ни пројектовану гасоводну мрежу.
- Рок услова је годину дана од дана издавања
- За евентуална обавештења можете се обратити „ЈУГОРОСГАЗ“-у.
Контакт телефон: 018 4285940

С поштовањем

У Нишу, 08.07.2025.

За „ЈУГОРОСГАЗ“ а.д. Београд

„YUGOROSGAZ“ a.d.
Број 4/4-354
Датум 29.07.2025 год.

ЈУГОРОСГАЗ

Предузеће за изградњу гасоводних система,
транспорт и промет природног гаса а.д.

Београд

ЮГОРОСГАЗ

Предприятие по строительству газопроводных
систем, транспорту и торговле природным газом а.о.

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД
ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД

ПРИМЉЕНО:			
ПОЛУЧЕНО:			
Јед. Орг. Ед.	Број Номер	Прилог Приложение	Вредност Стоимость
14	350-	28/	Б/3

Република Србија
Општина Димитровград
Општинска управа
Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру
и извршења, имовинско правне послове и
комунално-стамбену делатност
Ул. Балканска бр.2
18320 Димитровград

Предмет: Услови за укрштање и паралелно вођење - израда Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево у општини Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

Према вашем захтеву број 350-28/2025-14/2/4 од 25.06.2025. достављамо вам

УСЛОВЕ

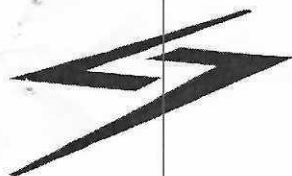
за укрштање и паралелно вођење - израда Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево у општини Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину:

- Према приложеној ситуацији (обележен обухват предметног плана) „ЈУГОРОСГАЗ“ а.д. на предметној локацији нема изведену као ни пројектовану гасоводну мрежу.
- Рок услова је годину дана од дана издавања
- За свентуална обавештења можете се обратити „ЈУГОРОСГАЗ“-у.
Контакт телефон: 018 4285940

С поштовањем

У Нишу, 08.07.2025.

3 „ЈУГОРОСГАЗ“ а.д. Београд

EMC

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД			
ПРИМЉЕНО: ПОЛУЧЕНО: 24.07.2025			
Јед. Орг. Ед.	Број Номер	Прилог Прилози	Вредност Стојност
14	350-28/25/14/2/5	28/25/14/2/5	

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО

„ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ” БЕОГРАД

Република Србија
ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД
Одељење за урбанизам, грађевинарство,
обједињену процедуру и извршења, имовинско
правне послове и комунално стамбену делатност
Балканска бр. 2
18320 Димитровград

Број:130-00-UTD-003-786/2025- 002

Датум: 21.07.2025

Предмет: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

На основу вашег захтева број 350-28/2025-14/2/5 од 25.06.2025. године, који је код нас заведен дана 04.07.2025. године под бројем СЕВВ-45313 и достављене документације (Одлука о изради Плана детаљне регулације, Одлука о изради извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину и граница плана са претежном наменом у дигиталном облику), обавештавамо вас о следећем:

1. Према послатој документацији, видљиво је да у обухвату предметног Плана детаљне регулације, нема објеката који су у власништву „Електромрежа Србије” А.Д.
2. Према Плану развоја преносног система и Плану инвестиција, планирана је изградња СЕ Вребех. Прикључење је предвиђено по принципу „улаз-излаз“ на ДВ 400 kV бр. 404 ТС Ниш 2 – ТС Софија Запад (Бугарска) преко ПРП Димитровград 2.
3. У складу са претходно наведеним тачкама „Електромрежа Србије” А.Д. нема посебних услова за потребе израде Плана детаљне регулације Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Важност горе наведених услова је две године од датума издавања. Након истека овог рока подносилац захтева је дужан да тражи обнову важности истих.

За сва додатна објашњења можете се обратити Сектору за процену стања елемената високонапонских водова, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Зорану Крстићу на тел. 021/527-860.

С поштовањем,

Извршни директор за пренос
електричне енергије
Бранко Ђорђевић, дипл. инж. електр.

Копије доставити:

- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Крушевац
- Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Центар за анализу стања елемената преносног система, Сектор за процену стања елемената високонапонских водова, Служба за издавање услова, мишљења и сагласности
- Други оригинал:
- Архива

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО
„ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ” БЕОГРАД
Кнеза Милоша 11
11000 Београд

Матични број: 20054182
ПИБ: 103921661
www.ems.rs

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА
СРБИЈЕ

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД
ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД

ПРИМЉЕНО: ПОЛУЧЕНО: 24.07.2025			
Орг. Ед.	Јед. Ед.	Број Номер	Прилог
14	350	28	1/10

AAAE6067323282587

Огранак „Електродистрибуција Пирот“

Пирот, Таковска бр.3

Број: Д 10.25-271803/2-25

Пирот, 22. 07. 2025 године

Општинска управа општине
Димитровград

Одељење за урбанизам, грађевинарство,
обједињену процедуру и извршења, имовинско
правне послове и комунално стамбену делатност

ПРЕДМЕТ: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу соларне
електране у насељу Бачево, општина Димитровград

Поступајући по захтеву бр. 2561200-Д.10.25.-271803/1-25 од 03.07.2025. године, Одељења за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско правне послове и комунално стамбену делатност, општинске управе Општине Димитровград, Ул. Балканска бр.2, Димитровград, за издавање услова и података који су од значаја за израду плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград, на основу Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон, 62/2023 и 94/2024), Закона о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 22/21, 40/2021, 35/2023 и 94/2024 - др. закон) и Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл. гласник РС“ број 84/23 и 58/2025) издају се:

УСЛОВИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

за изградњу соларне електране „RIVER SOLAR“ у насељу Бачево, општина
Димитровград

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Планско подручје обухвата простор који је предвиђен за изградњу соларне електране снаге 9900 kW. Површина Плана детаљне регулације износи око 19,94 ha, што представља оквирну границу обухвата планског документа. Коначна граница планског подручја биће дефинисана нацртом плана. Плански основ за израду Плана детаљне регулације представља Просторни план општине Димитровград („Службени лист града Ниша“ број 62/12) и Измена и допуна просторног плана општине Димитровград („Службени лист општине Димитровград“ број 33/22)

2. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ

2.1. Стање електроенергетских објеката

2.1.1. На подручју обухваћеном ПДР за изградњу соларне електране у насељу Бачево не постоје изграђени електроенергетски објекти:

2.2. Напајање подручја ПДР електричном енергијом

Електродистрибуција Србије је издала Услове за пројектовање и прикључење објекта за производњу електричне енергије - соларна електрана „RIVER SOLAR“ број Д.10.01.-380325/2-23 од 06.11.2023. године.

Рок важења издатих Услове за пројектовање и прикључење објекта за производњу електричне енергије - соларна електрана „RIVER SOLAR“ број Д.10.01.-380325/2-23 од 06.11.2023. године је 24 месеца. Уколико странка прибави локацијске услове у року важења услова за пројектовање и прикључење, услови за пројектовање и прикључење важе у року важења локацијских услова.

Инвеститори који нису исходовали ни локацијске услове у року важења услова за пројектовање и прикључење, немогу продужити услове за пројектовање и прикључење али могу поднети Захтев за издавање нових услова. Нови услови се издају у складу са тренутном електроенергетском ситуацијом и Законом о коришћењу обновљивих извора енергије.

У складу са Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, издавање услова за пројектовање и прикључење је могуће након израде Студије прикључења на дистрибутивни систем, чија израда се покреће подношењем захтева за закључивање уговора о изради студије прикључења.

2.2.1 Основни технички подаци о електрани и намена објекта

- Планирана одобрена снага електране: 9900 kW
- Начин рада: Електрана ради паралелно са ДСЕЕ са предајом енергије у ДСЕЕ у целости (изузев сопствене потрошње електране)
- Намена објекта: Производња електричне енергије.

2.2.2 Начин прикључења и технички опис прикључка

- Врста прикључка: индивидуални
- Карактер прикључења: трајни
- Место прикључења електране на ДСЕЕ: Увод вода електране у ново водно- мерно 35 kV поље у оквиру спољашњег 35 kV постројења у ТС 110/35 kV „Димитровград“
- Место везивања прикључка на ДСЕЕ: Сабирнице 35 kV у ТС 110/35 kV „Димитровград“
- Прикључење електране на ДСЕЕ је трофазно са симетричним системом напона синусоидног облика.
- Називни напон мреже на месту прикључења електране на ДСЕЕ је $U_n = 35 \text{ kV}$.
- Називна фреквенција у ДСЕЕ је $f_n = 50 \text{ Hz}$.

2.2.3 Опис прикључка до места прикључења

- 2.2.3.1 У ТС 110/35 kV „Димитровград“ формирати и комплетно опремити водно-мерно 35 kV поље свом потребном опремом: примарном, секундарном, мерном, МПЗУ и осталом припадајућом опремом неопходном за интеграцију у систем даљинског управљања и надзора. Опрема у новом водно – мерном 35 kV пољу треба да буде компатибилна са опремом у осталим пољима.

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

У заштитном појасу, испод, изнад или поред електроенергетских објеката (ЕЕО), супротно закону, техничким и другим прописима не могу се градити објекти, изводити други радови, нити засађивати дрвеће и друго растиње.

Заштитни појас за надземне ЕЕО, подземне ЕЕО и трансформаторске станице на отвореном дефинисан је чланом 218. Закона о енергетици.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

- за напонски ниво 1 kV до 35 kV:
 - (1) за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;
 - (2) за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
 - (3) за самонесеће кабловске снопове 1 метар;
- за напонски ниво 35 kV, 15 метара;
- за ниво напона од 110 kV, укључујући 110 kV, 25 метара;
- за напон ниво 220 kV и 400 kV, 30 метара.

Заштитни појас за подземне далеководе (каблове) је, од ивице армираног бетонског канала:

- 1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар;
- 2) за ниво напона од 110 kV, 2 метра;
- 3) за ниво напона изнад 110 kV, 3 метра.

Заштитни појас за станице трансформатора на отвореном је:

- 1) за ниво напона од 1 kV до 35 kV, 10 метара;
- 2) за ниво напона од 110 kV и изнад 110 kV, 30 метара.

4. ИЗМЕШТАЊЕ И ЗАШТИТА ПОСТОЈЕЋИХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА НАПОНСКОГ НИВОА 10 И 1 kV:

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном наменама у обухвату ПДР-а потребно је предвидети коридоре, односно адекватно земљиште, за потребе измештања угрожених електроенергетских објеката.

За изградњу ЕЕО који нису у јавној површини потребно је обезбедити и одговарајуће право за изградњу на земљишту у складу са члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи. Одговарајући доказ права на земљишту за изградњу према члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи обезбеђује инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном изградњом, потребно је да се Странка обрати ЕДС-у, за закључивање Уговора о припремању земљишта, пре израде одговарајуће техничке документације и пре почетка земљаних радова.

Извод из важећих техничких прописа и опште смернице за измештање подземних водова напонског нивоа 10 и 1 kV:

4.1. Подземни водови 10 kV и 1 kV.

- 4.1.1. Уколико се траса кабла нађе испод коловоза за кабловске водове 10 kV и 1 kV предвидети кабловску канализацију израђену од пластичних цеви одговарајућег пречника. Кабловско окно користити на правој деоници кабловске канализације која је дужа од 40m, на месту промене правца или нивоа кабловске канализације и на местима гранања кабловске канализације.
- 4.1.2. Предвидети 100% резерве у броју отвора кабловске канализације за напонски ниво 10 kV, а 50% за напонски ниво 1 kV
- 4.1.3. Приликом изградње/измештања водова водити рачуна о потребним међусобним растојањима и угловима савијања при паралелном вођењу и укрштању са другим електроенергетским водовима и осталим подземним и надземним инсталацијама и објектима које се могу наћи у новој траси водова. Није дозвољено засађивање средње и високе вегетације изнад подземних водова.
- 4.1.4. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.
- 4.1.5. Потребно је да се у траси кабловских водова не налази никакав објекат који би угрожавао електроенергетски вод и онемогућавао приступ кабловском воду приликом кvara
- 4.1.6. За измештене кабловске деонице 10 kV и 1 kV користити каблове одговарајућег типа и пресека-

4.2. Надземни водови 10 kV и 1 kV:

- 4.2.1. Приликом измештања мешовитих 10 kV и 1 kV надземних водова, за упоришта користити одговарајуће стубове прописаних димензија и одговарајући проводник. Ако се планира укидање надземног вода и изградња новог подземног, користити проводник одговарајућег типа и пресека.
- 4.2.2. При свођењу надземних кућних прикључака користити одговарајући проводник
- 4.2.3. Ако се планира укидање надземног или мешовитог вода и изградња новог подземног вода потребно је обезбедити сагласност за уградњу КПК и успонског вода на свим објектима који се напајају преко надземног кућног прикључка.

5. Инвеститор је у обавези да поштује следеће

- 5.1. При укрштању и паралелном вођењу каблова са другим инсталацијама поштовати прописима предвиђена сигурносна растојања и углове укрштања.
- 5.2. За прелазак саобраћајнице постојећих водова обезбедити резерву у кабловицама и то за водове 35 kV и 10 kV 100% резерву, а за водове 1 kV 50% резерву. Користити отворе кабловске канализације одговарајућег пречника у односу на пречник вода према условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 5.3. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.
- 5.4. Заштита од напона корака и додира и заштитна мера од електричног удара треба да буде усаглашена са важећим прописима и препорукама из ове области и Интерним стандардима Електродистрибуција Србије.
- 5.5. Све потребне радове у вези са заштитом и измештањем наведених електроенергетских водова извести у складу са важећим техничким прописима и препорукама, као и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 5.6. Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд

- 5.7. При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација, поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV" (Сл. лист РС" број 65/88 и 18/92).
- 6. Додатни услови за извођење радова на изградњи објеката**
- 6.1. Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.
- 6.2. Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.
- 6.3. Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

7. РОК ВАЖНОСТИ И СВРХА ИЗДАВАЊА

Ови услови могу се користити искључиво у сврху израде Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „RIVER SOLAR“ у насељу Бачево, општина Димитровград, и у друге сврхе се не могу користити.

Рок важења услова је 12 месеци од дана издавања.

С поштовањем,

Доставити:

1. Наслову;
2. Сектору за планирање и инвестиције
Ниш;
3. Сектору за ОИЕ
4. Сектору за планирање и инвестиције
у огранку Пирот
5. Писарници

В.Д. Директор
Биљана Комненић, дипл. ел. инж.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Одељење за ванредне ситуације у Пироту
07.23.1 број 217-5315/25-1

Дана 16.07.2025. године

ПИРОТ

/кп/

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД
ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ПРИМЉЕНО:			
ПОЛУЧЕНО: 21.07.2025			
Оп.	Јед.	Број	Прилог
Ед.	Ед.	Номер	Прилози
14	350	28/2/9	

Општинска управа општине Димитровград, Одељење за урбанизам,
грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско – правне
послове и комунално стамбену делатност

ПРЕДМЕТ: Захтев за издавање услова (података) који су од значаја за израду
Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу
Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени
утицаја на животну средину

ВЕЗА: Ваш захтев број 350-28/2025-14/5 од 25.06.2025. године, а који је заведен у
деловодној књизи Одељења за ванредне ситуације у Пироту под 07.23.1 број 217-
5315/25 дана 02.07.2025. године.

Разматрајући Ваш захтев и приложену документацију обавештавамо Вас да овај
орган **НЕМА** посебних услова у погледу мера заштите од пожара и експлозија, као и
да је за потребе израде **Плана детаљне регулације за изградњу Соларне
електране у насељу Бачево, општина Димитровград** потребно применити мере
заштите од пожара утврђене Законом о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр.
111/09, 20/15, 87/18 и 87/18 - др. закони), Законом о запаљивим и горивим
течностима и запаљивим гасовима ("Сл. гласник РС", бр. 54/15), Законом о
експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима ("Сл. гласник РС",
бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и "Сл. гласник РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05- др. закони,
и 54/15- др. закони), важећим техничким прописима, српским стандардима и другим
актима којима је са аспекта заштите од пожара и експлозија уређена област
планирања и изградње објеката, опреме, инсталације и уређаја који су у обухвату
овог планског документа.

Такође наглашавамо да плански документ, у погледу мера заштите од пожара и
експлозија, мора садржати:

- изворишта снабдевања водом и капацитет градске водоводне мрежа који
обезбеђују довољно количине за гашење пожара;
- удаљеност између зона предвиђених за стамбене и објекте јавне намене и
зона предвиђених за индустријске објекте и објекте специјалне намене;
- приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила до објекта;
- безбедносне појасеве између објеката којима се спречава ширење пожара и
експлозије, сигурносне удаљености између објеката или њихово пожарно
одвајање;
- могућности евакуације и спасавања људи.

С обзиром да надлежни орган може издати локацијске услове на основу планског документа без претходног прибављања услова за пројектовање и прикључење, наглашавамо да надлежни орган пре издавања локацијских услова мора прибавити посебне услове заштите од пожара и експлозија у складу са чл. 54 Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/2023) и чл. 20 Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“, бр. 87/2023), из разлога што плански документ не садржи могућности, ограничења и услове за изградњу објеката са аспекта заштите од пожара и експлозија.

Уколико се на предметном подручју предвиђа изградња објеката и постројења за складиштење, држање и промет запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова, неопходно је прибавити услове за изградњу и безбедно постављање објеката, сходно члану 6 Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС“ бр.54/15).

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

пуковник полиције
Миљан Панчић

Комуналац

18 320 Димитровград, Иве Андрића 49
Тел. 010/362-764, факс. 010/362-178

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД
ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД (309)

ПРИМЉЕНО:			
ПОЛУЧЕНО: 09.07.2025			
Јед. Орг. Ед.	Број Номер	Прилог Прилози	Вредност Стојност
14	350-28/216		

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „КОМУНАЛАЦ“
ДИМИТРОВГРАД, Иве Андрића 49
ОБШЕСТВЕНО ПРЕДПРИЈАТИЕ „КОМУНАЛАЦ“
ДИМИТРОВГРАД, Иве Андрића 49

Број-Номер 1210-2/25
08.07. 20 25 год.
ДИМИТРОВГРАД

Република Србија
Општина Димитровград
Општинска управа

Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену
процедуру и извршења, имовинско правне послове
и комунално стамбену делатност

Предмет : Одговор на Захтев за издавање услова (података) који су од значаја за израду
Плана детаљне регулације Соларне електране у насељу Бачево

Захтевом бр.350-28/2025-14/6 од 25.06.2025.год. (1210-1/25 од 03.07.2025.год.) од
ЈП „Комуналац“ тражено је издавање услова (података) од значаја за израду Соларне електране у
насељу Бачево .

Обавештавамо Вас да на кат.парцелама 694 КО Бачево , 67 КО Градиње и 74 КО Градиње
(Оквирне границе плана) не постоји водоводна и канализациона инфраструктура којом газдује
ЈП „Комуналац“ – Димитровград.

Обрадио :
Руководиоц РЈ „ Водовод и канализација “
Ивица Тасев, дипл.инж.маш.

ЈП „Комуналац“ -Димитровград
в.д. директор
Владимир Иванов, дипл.инж.маш.

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД
ОПШТИНСКА УПРАВА

Одговарајући пројекат, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско правне послове и комунално стамбено делатност			
ПРИМЉЕНО: ПОЛУЧЕНО: 14.07.2025			
Јед. Ед.	Број Номер	Прилог Припошени	Вре.д. Стој.
14	350-28	12/8	

18320-ДИМИТРОВГРАД

ул. Балканска бр. 2

На основу вашег захтева, број 350-28/2025-14/2/5 од 25.06.2025. године, наш број 953-14622 од 03.07.2025. године, за издавање услова за израду **Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград**, обавештавамо вас следеће:

Увидом у достављену документацију и документацију којом располаже ЈП "Путеви Србије", у оквиру граница плана налазе се државни пут из наше надлежности и то:

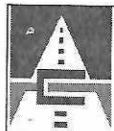
У складу са Уредбом о категоризацији државних путева („Сл.гл.РС“, број 87/23, 24/24, 90/24 и 28/25):

• **Државни пут ПА реда број 221:** Књажевац – Кална – Темска – Пирот – Висока Ржана – Мојинци – Димитровград, на деоници број 2210301, од чвора број 22102 Јаловик код км 28+620 до чвора број 22102.1 код км 128+332.

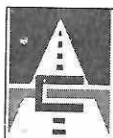
Увидом у достављену документацију констатујемо да је планирана изградња саобраћајног прикључка приступног пута комплексу солатне електране на трасу државног пута код оквирне станице км 124+093.

Приликом израде планског документа потребно је испунити следеће услове:

- Планирана решења ускладити са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23), Законом о путевима („Сл.гл.РС“, бр. 41/18, 95/18 и 92/23), важећим прописима, правилницима као и са планском документацијом вишег реда.
- При изради плана, мора се предвидети претходна анализа:
 - постојећих и перспективних саобраћајних токова,
 - стања коловоза државног пута,
 - предлог мера у наредном периоду.
- Планска решења морају бити усклађена и са важећом планском и пројектном документацијом, планском и пројектном документацијом чија је израда у току на предметном подручју, као и за коју је ЈП „Путеви Србије“ издало услове и сагласности.
- Трасу и број државних путева преузети из Уредбе о категоризацији државних путева и дефинисати их у текстуалном и графичком делу плана.
- Приликом дефинисања локација саобраћајног прикључка на јавни пут потребно је прво сагледати да ли је могуће испоштовати потребне критеријуме за пројектовање површинске раскрснице у складу са тачком 2.2. Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл.гл.РС“, број 50/2011), што подразумева обавезну потребну прегледности на локацији површинске раскрснице (мора бити сагледива са главног правца најмање с даљине изоштрене визуре прегледности: $P_{ip}=3V_p$), да подужни нагиб на главном правцу (државни пут) није већи од $\pm 3\%$ (максимално $\pm 4\%$), да прикључак мора бити планиран под правим углом, управно на пут, као и уклапање подужног нагиба локалне саобраћајнице према попречном нагибу државног пута ради обезбеђивања ефикасног отицања површинских вода са коловоза и др.

- Водити рачуна о међусобном растојању појединачних саобраћајних прикључака, сходно одредбама одељка 2.2.2. Одстојање раскрсница - контрола приступа, Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл.гл.РС“, бр. 50/11).
- Елементе попречног профила државног пута ускладити са параметрима датим у Правилнику о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута, Прилог 2, део 5. Попречни профили.
- Путни објекти јавног пута морају се изградити тако да ширина коловоза на путном објекту не сме бити мања од ширине коловоза јавног пута ван објекта.
- Планом предвидети и обезбедити заштитни појас на основу члана 33, 34 и 36. Закона о путевима ("Сл.гл.РС", број 41/18, 95/18 и 92/23), који износи минимум 10,00m мерено од границе путног земљишта државног пута, уколико важећом планском документацијом није дефинисана грађевинска линија.
- Приказати регулациону и грађевинску линију поред трасе државног пута.
- Сходно члану 37. Закона о путевима ("Сл.гл.РС", број 41/18, 95/18 и 92/23), ограде и дрвеће поред јавних путева подижу се тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја.
- Приликом дефинисања решења саобраћајног прикључка на државни пут код, потребно је испунити следеће услове:
 - планирани профил државног пута, у складу са важећом планском документацијом, односно, у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Сл.гл.РС", број 50/2011), уколико планском документацијом није дефинисан,
 - полупречнике лепеза у зони прикључка утврдити на основу криве трагова меродавног возила (приказати криве трагова),
 - са планираним само десним скретањем са/на трасу државног пута, без могућности за лева скретања са/на трасу државног пута, с обзиром на постојећу саобраћајну сигнализацију на државном путу,
 - уклапање подужног нагиба локалне саобраћајнице према попречном нагибу државног пута,
 - коловоз приступног пута мора бити минималне ширине 5,00m,
 - са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као јавни пут са којим се укршта, односно на који се прикључује и дужини од најмање 20,00m,
 - укрштај мора бити изведен под правним углом (управно на пут),
 - рачунску брзину на путу (навести у плану),
 - просторне карактеристике терена,
 - зоне потребне прегледности,
 - обезбедити приоритет саобраћаја на државном путном правцу,
 - адекватно решење прихватања и одводњавања површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања предметног пута,
 - са коловозном конструкцијом за тешко саобраћајно оптерећење.
- У делу трасе државног пута потребно је утврдити све инфраструктурне коридоре (електро инсталације, ПТТ, гасне инсталације, водоводне и канализационе инсталације и слично) и исте по потреби изместити на одговарајућу локацију.
- Општи услови за постављање инсталација:
 - усагласити трасу инсталација са планираним профилем државног пута,
 - трасе нових инсталација морају се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама постављеним у зони трасе пута, а на основу извода из катастра подземних инсталација, тј.

потребно је прибавити положаје инсталација од комуналних предузећа и надлежних организација за управљање тим инсталацијама и податке о планираним инсталацијама.

➤ Услови за укрштање инсталација са путем:

- да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви,
- заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајних тачака попречног профила пута увећана за по 3,00m са сваке стране,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35m,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до корње коте заштитне цеви износи 1,20m.

➤ Услови за паралелно вођење инсталација са путем:

- инсталације у заштитном појасу државног пута пројектовати на удаљености од најмање 3,00m од крајње тачке попречног профила пута – ножице насипа трупа државног пута, или спољне ивице канала за одводњавање, на начин одређен планским документом и условима надлежних институција,
- на местима где није могуће задовољити услове из претходног става мора се испројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута,
- не дозвољава се вођење инсталација по банкини, по косинама насипа државног пута, кроз јаркове и кроз локације које могу иницирати отварање клизишта или угрозити косине насипа државног пута, а посебно оне које могу директно или индиректно угрозити елементе путног профила државног пута,
- инсталације планирати тако да се не угрожава саобраћајна сигнализација и опрема пута.

➤ Услови за вођење надземних инсталација у односу на пут:

- стубове планирати изван заштитног појаса државног пута (10,00m мерено од границе путног земљишта државног пута II реда) а у случају да је висина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса државног пута, растојање предвидети на минималној удаљености за висину стуба, мерено од границе путног земљишта,
- обезбеди сигурносну висину од 7,00m мерено од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

➤ Графички прилог урадити у одговарајућој размери, са јасно обележеном границом плана, приказаним објектима из наше надлежности (траса и број пута), попречним и подужним профилима, регулационом и грађевинском линијом, решењем у складу са напред наведеним условима и уписаним стационажама на граници плана, позицији саобраћајног прикључка, као и свим планираним интервенцијама на државном путу.

Приликом даље разраде планског документа потребно је да нам исти доставите ради провере испуњености услова издатих од стране ЈП „Путеви Србије“ и издавања мишљења на исти.

Особа за контакт: Данијела Гојић, дипл.простор.план. 011 /30-40-749

danijela.gojic@putevi-srbije.rs

Обрадио:

Данијела Гојић, дипл.простор.план.

Контролисао:

Велько Бојовић, дипл.простор.план.

Достављено:

1. Наслову

2. ЈП "Путеви Србије" Београд, Архива

3. ЈП "Путеви Србије" Београд, Одељење за пројектну и планску документацију

ЈП "ПУТЕВИ СРБИЈЕ"

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА

Миодраг Поледица, маст.инж.саобр.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА
И ЕНЕРГЕТИКЕ

Број: 002988416/2025

Датум: 31.07.2025. године

Београд

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД
Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења,
имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност

*Балканска бр. 2
18320 Димитровград*

Предмет: Услови који су од значаја за израду Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

Поштовани,

У складу са Вашим дописом број 350-28/2025-14/7 од 25.06.2025. године којим сте нам упутили захтев за достављање услова који су од значаја за израду Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, а сходно делокругу рада Министарства рударства и енергетике, обавештавамо Вас следеће:

- Са аспекта делокруга Сектора за обновљиве изворе енергије посебну пажњу треба обратити на енергетске објекте који су већ изграђени или су већ стекли одређена права по питању изградње и експлоатације. Према Закону о улагањима („Службени гласник РС”, бр. 89/15 и 95/18), члан 4. став 2. „Јемчи се заштита улагањима извршеним у складу са законом”. Неопходно је утврдити да ли се на предметној територији већ налази неки енергетски објекат или је стечено право по питању изградње, односно да ли у складу са Законом о енергетици и Законом о планирању и изградњи неки инвеститор већ поседује:
 1. Енергетску дозволу;
 2. Грађевинску дозволу или одобрење за изградњу;
 3. Употребну дозволу или други акт којим се дозвољава употреба објекта.
- Са аспекта делокруга рада Сектора за нафту и гас указујемо да је План детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину потребно изградити у складу са одредбама следећих прописа:
 1. Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18 – др. закон, 40/21, 35/23, 62/23, 94/24);

2. Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС”, бр. 104/09);
 3. Правилника о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени гласник РС”, бр. 37/13 и 87/15);
 4. Правилник о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС”, бр. 37/13);
 5. Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС”, бр. 86/15).
- Након разматрања Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград - Елаборат за Рани јавни увид, као и услова АД Електромрежа Србије Београд, акт број: 130-00-UTD-003-786/2024-002 од 21.07.2025. године, (у вези са актом број: 130-00-UTD-003-786/2025-004 од 22.07.2025. године) (у прилогу), услова оператора дистрибутивног система Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд - Огранак Електродистрибуција Пирот, из прилога акта број: 2561200-08.01-297359/1-2025 од 21.07.2025. године (у прилогу), и мишљења АД Електропривреда Србије Београд, акт број: 12.01.7081/228-25 од 18.07.2025. године (у прилогу), Сектор за електроенергетику даје следеће услове за израду предметног плана:
 - Придржавати се одредби Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18-др. закон, 40/21, 35/23-др. закон, 62/2023 и 94/2024) и техничких норматива у области електроенергетике;
 - Уважити тачку 2. услова АД Електромрежа Србије Београд, из акта број: 130-00-UTD-003-786/2024-002 од 21.07.2025. године;
 - Уважити услове оператора дистрибутивног система Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд - Огранак Електродистрибуција Пирот, из прилога акта број: 2561200-08.01-297359/1-2025 од 21.07.2025. године.

С поштовањем,

МИНИСТАР

Дубравка Бедовић Хандановић

Прилог: 3

Република Србија
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА
И ЕНЕРГЕТИКЕ
Немањина 22-26
11000 Београд

Број: 130-00-UTD-003-786/2025-004

Датум: 22.07.2025

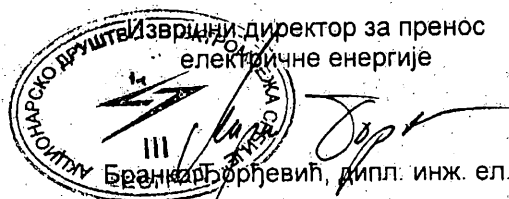
Предмет: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

На основу вашег захтева број 002988416/2025 од 15.07.2025. године и достављене документације (Одлука о изради Плана детаљне регулације, Одлука о изради извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину и граница плана са претежном наменом у дигиталном облику), обавештавамо вас да смо на захтев у вези издавања Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину одговорили Одељењу за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност Општинске управе Општине Димитровград условима број 130-00-UTD-003-786/2025 од 21.07.2025. године, које вам достављамо у прилогу.

За сва додатна објашњења можете се обратити Сектору за процену стања елемената високонапонских водова, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Зорану Крстићу на тел. 021/527-860.

С поштовањем,

Извршни директор за пренос
електричне енергије
Бранко Ђорђевић, дипл. инж. ел.

Копије доставити:

- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Крушевац
- Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Центар за анализу стања елемената преносног система, Сектор за процену стања елемената високонапонских водова, Служба за издавање услова, мишљења и сагласности

Други оригинал:

- Архива

Република Србија
ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД
Одељење за урбанизам, грађевинарство,
обједињену процедуру и извршења, имовинско
правне послове и комунално стамбено делатност
Балканска бр. 2
18320 Димитровград

Број:130-00-UTD-003-786/2025- 002

Датум: 21.07.2025

Предмет: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

На основу вашег захтева број 350-28/2025-14/2/5 од 25.06.2025. године, који је код нас заведен дана 04.07.2025. године под бројем СЕВВ-45313 и достављене документације (Одлука о изради Плана детаљне регулације, Одлука о изради извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину и граница плана са претежном наменом у дигиталном облику), обавештавамо вас о следећем:

1. Према послатој документацији, видљиво је да у обухвату предметног Плана детаљне регулације, нема објеката који су у власништву „Електромрежа Србије” А.Д.
2. Према Плану развоја преносног система и Плану инвестиција, планирана је изградња СЕ Brebex. Прикључење је предвиђено по принципу „улаз-излаз” на ДВ 400 kV бр. 404 ТС Ниш 2 – ТС Софија Запад (Бугарска) преко ПРП Димитровград 2.
3. У складу са претходно наведеним тачкама „Електромрежа Србије” А.Д. нема посебних услова за потребе израде Плана детаљне регулације Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Важност горе наведених услова је две године од датума издавања. Након истека овог рока подносилац захтева је дужан да тражи обнову важности истих.

За сва додатна објашњења можете се обратити Сектору за процену стања елемената високонапонских водова, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Зорану Крстићу на тел. 021/527-860.

С поштовањем,

Извршни директор за пренос
електричне енергије
Бранко Ђорђевић, дипл. инж. електр.

Копије доставити:

- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Крушевац
 - Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Центар за анализу стања елемената преносног система, Сектор за процену стања елемената високонапонских водова, Служба за издавање услова, мишљења и сагласности
- Други оригинал:
- Архива

Министарство рударства и енергетике

Немањина 22-26
Београд

21-07-2025

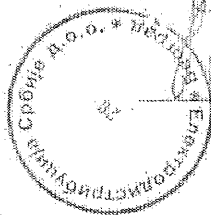
ПРЕДМЕТ: Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград

Министарство рударства и енергетике се обратило Електродистрибуцији Србије д.о.о. Београд електронским путем 15.07.2025. године, захтевом за достављање услова за израду Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, а по захтеву Одељења за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност Општинске управе Општине Димитровград.

Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност Општинске управе Општине Димитровград се обратило истим захтевом непосредно Електродистрибуцији Србије, надлежној ЕД Пирот дописом заведеног код нас под бројем 2561200-Д.10.25.-271803/1-25 од 03.07.2025. године.

У прилогу дописа достављамо вам Услове за израду за изградњу соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, насловљене на Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност Општинске управе Општине Димитровград као носиоца израде планског документа.

С поштовањем

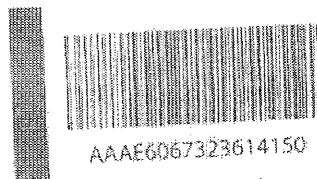

в.д. директора

Биљана Комненић, дипл.инж.ел.

Доставити:

- Наслову
- Писарници

AAAAE6067323614150

Страна 1 од 1

**ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА
СРБИЈЕ**

Огранак „Електродистрибуција Пирот“

Пирот, Таковска бр.3

Број:

Пирот, _____, 2025 године

Општинска управа општине

Димитровград

Одељење за урбанизам, грађевинарство,
обједињену процедуру и извршења, имовинско
правне послове и комунално стамбену делатност

ПРЕДМЕТ: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу соларне
електране у насељу Бачево, општина Димитровград

Поступајући по захтеву бр. 2561200-Д.10.25.-271803/1-25 од 03.07.2025. године, Одељења за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско правне послове и комунално стамбену делатност, општинске управе Општине Димитровград, Ул. Балканска бр.2, Димитровград, за издавање услова и података који су од значаја за израду плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград, на основу Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон, 62/2023 и 94/2024), Закона о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 22/21, 40/2021, 35/2023 и 94/2024 - др. закон) и Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл. гласник РС“ број 84/23 и 58/2025) издају се:

УСЛОВИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

за изградњу соларне електране „RIVER SOLAR“ у насељу Бачево, општина
Димитровград

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Планско подручје обухвата простор који је предвиђен за изградњу соларне електране снаге 9900 kW. Површина Плана детаљне регулације износи око 19,94 ha, што представља оквирну границу обухвата планског документа. Коначна граница планског подручја биће дефинисана нацртом плана. Плански основ за израду Плана детаљне регулације представља Просторни план општине Димитровград („Службени лист града Ниша“ број 62/12) и Измена и допуна просторног плана општине Димитровград („Службени лист општине Димитровград“ број 33/22)

2. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ

2.1. Стање електроенергетских објеката

2.1.1. На подручју обухваћеном ПДР за изградњу соларне електране у насељу Бачево не постоје изграђени електроенергетски објекти.

2.2. Напајање подручја ПДР електричном енергијом

Електродистрибуција Србије је издала Услове за пројектовање и прикључење објекта за производњу електричне енергије - соларна електрана „RIVER SOLAR“ број Д.10.01.-380325/2-23 од 06.11.2023. године.

Рок важења издатих Услове за пројектовање и прикључење објекта за производњу електричне енергије - соларна електрана „RIVER SOLAR“ број Д.10.01.-380325/2-23 од 06.11.2023. године је 24 месеца. Уколико странка прибави локацијске услове у року важења услова за пројектовање и прикључење, услови за пројектовање и прикључење важе у року важења локацијских услова.

Инвеститори који нису исходовали ни локацијске услове у року важења услова за пројектовање и прикључење, немогу продужити услове за пројектовање и прикључење али могу поднети Захтев за издавање нових услова. Нови услови се издају у складу са тренутном електроенергетском ситуацијом и Законом о коришћењу обновљивих извора енергије.

У складу са Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, издавање услова за пројектовање и прикључење је могуће након израде Студије прикључења на дистрибутивни систем, чија израда се покреће подношењем захтева за закључивање уговора о изради студије прикључења.

2.2.1 Основни технички подаци о електрани и намена објекта

- Планирана одобрена снага електране: 9900 kW
- Начин рада: Електрана ради паралелно са ДСЕЕ са предајом енергије у ДСЕЕ у целисти (изузев сопствене потрошње електране)
- Намена објекта: Производња електричне енергије.

2.2.2 Начин прикључења и технички опис прикључка

- Врста прикључка: индивидуални
- Карактер прикључења: трајни
- Место прикључења електране на ДСЕЕ: Увод вода електране у ново водно- мерно 35 kV поље у оквиру спољашњег 35 kV постројења у ТС 110/35 kV „Димитровград“
- Место везивања прикључка на ДСЕЕ: Сабирнице 35 kV у ТС 110/35 kV „Димитровград“
- Прикључење електране на ДСЕЕ је трофазно са симетричним системом напона синусоидног облика.
- Називни напон мреже на месту прикључења електране на ДСЕЕ је $U_n = 35 \text{ kV}$.
- Називна фреквенција у ДСЕЕ је $f_n = 50 \text{ Hz}$.

2.2.3 Опис прикључка до места прикључења

- 2.2.3.1 У ТС 110/35 kV „Димитровград“ формирати и комплетно опремити водно-мерно 35 kV поље свом потребном опремом: примарном, секундарном, мерном, МПЗУ и осталом припадајућом опремом неопходном за интеграцију у систем даљинског управљања и надзора. Опрема у новом водно – мерном 35 kV пољу треба да буде компатибилна са опремом у осталим пољима.

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

У заштитном појасу, испод, изнад или поред електроенергетских објеката (ЕЕО), супротно закону, техничким и другим прописима не могу се градити објекти, изводити други радови, нити засађивати дрвеће и друго растине.

Заштитни појас за надземне ЕЕО, подземне ЕЕО и трансформаторске станице на отвореном дефинисан је чланом 218. Закона о енергетици.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

- за напонски ниво 1 kV до 35 kV:
 - (1) за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;
 - (2) за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
 - (3) за самонесеће кабловске снопове 1 метар;
- за напонски ниво 35 kV, 15 метара;
- за ниво напона од 110 kV, укључујући 110 kV, 25 метара;
- за напон ниво 220 kV и 400 kV, 30 метара.

Заштитни појас за подземне далеководе (каблове) је, од ивице армираног бетонског канала:

- 1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар;
- 2) за ниво напона од 110 kV, 2 метра;
- 3) за ниво напона изнад 110 kV, 3 метра.

Заштитни појас за станице трансформатора на отвореном је:

- 1) за ниво напона од 1 kV до 35 kV, 10 метара;
- 2) за ниво напона од 110 kV и изнад 110 kV, 30 метара.

4. ИЗМЕШТАЊЕ И ЗАШТИТА ПОСТОЈЕЋИХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА НАПОНСКОГ НИВОА 10 И 1 kV:

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном наменама у обухвату ПДР-а потребно је предвидети коридоре, односно адекватно земљиште, за потребе измештања угрожених електроенергетских објеката.

За изградњу ЕЕО који нису у јавној површини потребно је обезбедити и одговарајуће право за изградњу на земљишту у складу са члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи. Одговарајући доказ права на земљишту за изградњу према члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи обезбеђује инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном изградњом, потребно је да се Странка обрати ЕДС-у, за закључивање Уговора о припремању земљишта, пре израде одговарајуће техничке документације и пре почетка земљаних радова.

Извод из важећих техничких прописа и опште смернице за измештање подземних водова напонског нивоа 10 и 1 kV:

4.1. Подземни водови 10 kV и 1 kV

- 4.1.1. Уколико се траса кабла нађе испод коловоза за кабловске водове 10 kV и 1 kV предвидети кабловску канализацију израђену од пластичних цеви одговарајућег пречника. Кабловско окно користити на правој деоници кабловске канализације која је дужа од 40m, на месту промене правца или нивоа кабловске канализације и на местима гранања кабловске канализације.
- 4.1.2. Предвидети 100% резерве у броју отвора кабловске канализације за напонски ниво 10 kV, а 50% за напонски ниво 1 kV.
- 4.1.3. Приликом изградње/измештања водова водити рачуна о потребним међусобним растојањима и угловима савијања при паралелном вођењу и укрштању са другим електроенергетским водовима и осталим подземним и надземним инсталацијама и објектима које се могу наћи у новој траси водова. Није дозвољено засађивање средње и високе вегетације изнад подземних водова.
- 4.1.4. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оповног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.
- 4.1.5. Потребно је да се у траси кабловских водова не налази никакав објекат који би угрожавао електроенергетски вод и онемогућавао приступ кабловском воду приликом квара.
- 4.1.6. За измештене кабловске деонице 10 kV и 1 kV користити каблове одговарајућег типа и пресека.

4.2. Надземни водови 10 kV и 1 kV:

- 4.2.1. Приликом измештања мешовитих 10 kV и 1 kV надземних водова, за упоришта користити одговарајуће стубове прописаних димензија и одговарајући проводник. Ако се планира укидање надземног вода и изградња новог подземног, користити проводник одговарајућег типа и пресека.
- 4.2.2. При свођењу надземних кућних прикључака користити одговарајући проводник.
- 4.2.3. Ако се планира укидање надземног или мешовитог вода и изградња новог подземног вода, потребно је обезбедити сагласност за уградњу КПК и успонског вода на свим објектима који се напајају преко надземног кућног прикључка.

5. Инвеститор је у обавези да поштује следеће

- 5.1. При укрштању и паралелном вођењу каблова са другим инсталацијама поштовати прописима предвиђена сигурносна растојања и углове укрштања.
- 5.2. За прелазак саобраћајнице постојећих водова обезбедити резерву у кабловицама и то за водове 35 kV и 10 kV 100% резерву, а за водове 1 kV 50% резерву. Користити отворе кабловске канализације одговарајућег пречника у односу на пречник вода према условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 5.3. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оповног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.
- 5.4. Заштита од напона корака и додира и заштитна мера од електричног удара треба да буде усаглашена са важећим прописима и препорукама из ове области и Интерним стандардима Електродистрибуција Србије.
- 5.5. Све потребне радове у вези са заштитом и измештањем наведених електроенергетских водова извести у складу са важећим техничким прописима и препорукама, као и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 5.6. Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

5.7. При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација, поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV (Сл. лист РС број 65/88 и 18/92).

6. Додатни услови за извођење радова на изградњи објеката

- 6.1. Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.
- 6.2. Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.
- 6.3. Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

7. РОК ВАЖНОСТИ И СВРХА ИЗДАВАЊА

Ови услови могу се користити искључиво у сврху израде Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране "RIVER SOLAR" у насељу Бачево, општина Димитровград, и у друге сврхе се не могу користити.

Рок важења услова је 12 месеци од дана издавања.

С поштовањем,

Доставити:

1. Наслову
2. Сектору за планирање и инвестиције
Ниш
3. Сектору за ОИЕ
4. Сектору за планирање и инвестиције
у огранку Пирот
5. Писарници

В.Д. Директор
Билана Комненић, дипл. ел. инж.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ
Н/р: Дубравка Ђедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике

Београд
Немањина 22-26

Предмет: Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

Веза: Ваш допис број 002988416/2025 од 15.07.2025. године

Поштована,
обавештавамо Вас:

1. да се на територији у границама обухвата плана не налазе објекти за производњу електричне енергије из надлежности ЕПС АД, као и да у плановима пословања ЕПС АД нису планиране активности у вези производње електричне енергије.
2. да се на територији у границама обухвата плана не налазе објекти за производњу угља из надлежности ЕПС АД, као и да у плановима пословања ЕПС АД нису предвиђене активности у вези експлоатације угља.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР ЕПС АД

Душан Живковић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА
И ЕНЕРГЕТИКЕ

Број: 002988416/2025

Датум: 31.07.2025. године

Београд

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД
Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења,
имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност

*Балканска бр. 2
18320 Димитровград*

Предмет: Услови који су од значаја за израду Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

Поштовани,

У складу са Вашим дописом број 350-28/2025-14/7 од 25.06.2025. године којим сте нам упутили захтев за достављање услова који су од значаја за израду Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, а сходно делокругу рада Министарства рударства и енергетике, обавештавамо Вас следеће:

- Са аспекта делокруга Сектора за обновљиве изворе енергије посебну пажњу треба обратити на енергетске објекте који су већ изграђени или су већ стекли одређена права по питању изградње и експлоатације. Према Закону о улагањима („Службени гласник РС”, бр. 89/15 и 95/18), члан 4. став 2. „Јемчи се заштита улагањима извршеним у складу са законом”. Неопходно је утврдити да ли се на предметној територији већ налази неки енергетски објекат или је стечено право по питању изградње, односно да ли у складу са Законом о енергетици и Законом о планирању и изградњи неки инвеститор већ поседује:
 1. Енергетску дозволу;
 2. Грађевинску дозволу или одобрење за изградњу;
 3. Употребну дозволу или други акт којим се дозвољава употреба објекта.
- Са аспекта делокруга рада Сектора за нафту и гас указујемо да је План детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину потребно изградити у складу са одредбама следећих прописа:
 1. Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18 – др. закон, 40/21, 35/23, 62/23, 94/24);

2. Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС”, бр. 104/09);
 3. Правилника о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени гласник РС”, бр. 37/13 и 87/15);
 4. Правилник о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС”, бр. 37/13);
 5. Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС”, бр. 86/15).
- Након разматрања Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград - Елаборат за Рани јавни увид, као и услова АД Електромрежа Србије Београд, акт број: 130-00-UTD-003-786/2024-002 од 21.07.2025. године, (у вези са актом број: 130-00-UTD-003-786/2025-004 од 22.07.2025. године) (у прилогу), услова оператора дистрибутивног система Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд - Огранак Електродистрибуција Пирот, из прилога акта број: 2561200-08.01-297359/1-2025 од 21.07.2025. године (у прилогу), и мишљења АД Електропривреда Србије Београд, акт број: 12.01.7081/228-25 од 18.07.2025. године (у прилогу), Сектор за електроенергетику даје следеће услове за израду предметног плана:
 - Придржавати се одредби Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18-др. закон, 40/21, 35/23-др. закон, 62/2023 и 94/2024) и техничких норматива у области електроенергетике;
 - Уважити тачку 2. услова АД Електромрежа Србије Београд, из акта број: 130-00-UTD-003-786/2024-002 од 21.07.2025. године;
 - Уважити услове оператора дистрибутивног система Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд - Огранак Електродистрибуција Пирот, из прилога акта број: 2561200-08.01-297359/1-2025 од 21.07.2025. године.

С поштовањем,

МИНИСТАР

Дубравка Бедовић Хандановић

Прилог: 3

Република Србија
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА
И ЕНЕРГЕТИКЕ
Немањина 22-26
11000 Београд

Број: 130-00-UTD-003-786/2025-004

Датум: 22.07.2025

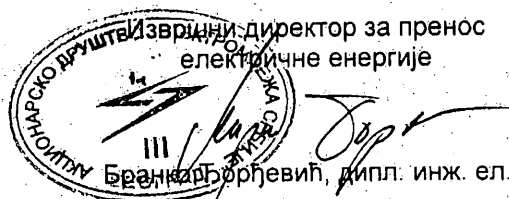
Предмет: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

На основу вашег захтева број 002988416/2025 од 15.07.2025. године и достављене документације (Одлука о изради Плана детаљне регулације, Одлука о изради извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину и граница плана са претежном наменом у дигиталном облику), обавештавамо вас да смо на захтев у вези издавања Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину одговорили Одељењу за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност Општинске управе Општине Димитровград условима број 130-00-UTD-003-786/2025 од 21.07.2025. године, које вам достављамо у прилогу.

За сва додатна објашњења можете се обратити Сектору за процену стања елемената високонапонских водова, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Зорану Крстићу на тел. 021/527-860.

С поштовањем,

Извршни директор за пренос
електричне енергије
Бранко Ђорђевић, дипл. инж. ел.

Копије доставити:

- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Крушевац
- Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Центар за анализу стања елемената преносног система, Сектор за процену стања елемената високонапонских водова, Служба за издавање услова, мишљења и сагласности

Други оригинал:

- Архива

Република Србија
ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД
Одељење за урбанизам, грађевинарство,
обједињену процедуру и извршења, имовинско
правне послове и комунално стамбено делатност
Балканска бр. 2
18320 Димитровград

Број:130-00-UTD-003-786/2025- 002

Датум: 21.07.2025

Предмет: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

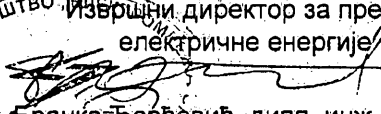
На основу вашег захтева број 350-28/2025-14/2/5 од 25.06.2025. године, који је код нас заведен дана 04.07.2025. године под бројем СЕВВ-45313 и достављене документације (Одлука о изради Плана детаљне регулације, Одлука о изради извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину и граница плана са претежном наменом у дигиталном облику), обавештавамо вас о следећем:

1. Према послатој документацији, видљиво је да у обухвату предметног Плана детаљне регулације, нема објеката који су у власништву „Електромрежа Србије” А.Д.
2. Према Плану развоја преносног система и Плану инвестиција, планирана је изградња СЕ Brebex. Прикључење је предвиђено по принципу „улаз-излаз” на ДВ 400 kV бр. 404 ТС Ниш 2 – ТС Софија Запад (Бугарска) преко ПРП Димитровград 2.
3. У складу са претходно наведеним тачкама „Електромрежа Србије” А.Д. нема посебних услова за потребе израде Плана детаљне регулације Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Важност горе наведених услова је две године од датума издавања. Након истека овог рока подносилац захтева је дужан да тражи обнову важности истих.

За сва додатна објашњења можете се обратити Сектору за процену стања елемената високонапонских водова, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Зорану Крстићу на тел. 021/527-860.

С поштовањем,

Извршни директор за пренос
електричне енергије

Бранко Ђорђевић, дипл. инж. електр.

Копије доставити:

- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Крушевац
 - Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Центар за анализу стања елемената преносног система, Сектор за процену стања елемената високонапонских водова, Служба за издавање услова, мишљења и сагласности
- Други оригинал:
- Архива

Министарство рударства и енергетике

Немањина 22-26
Београд

21-07-2025

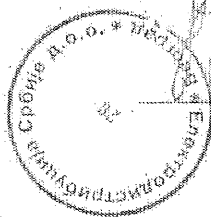
ПРЕДМЕТ: Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград

Министарство рударства и енергетике се обратило Електродистрибуцији Србије д.о.о. Београд електронским путем 15.07.2025. године, захтевом за достављање услова за израду Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, а по захтеву Одељења за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност Општинске управе Општине Димитровград.

Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност Општинске управе Општине Димитровград се обратило истим захтевом непосредно Електродистрибуцији Србије, надлежној ЕД Пирот дописом заведеног код нас под бројем 2561200-Д.10.25.-271803/1-25 од 03.07.2025. године.

У прилогу дописа достављамо вам Услове за израду за изградњу соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград, насловљене на Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност Општинске управе Општине Димитровград као носиоца израде планског документа.

С поштовањем

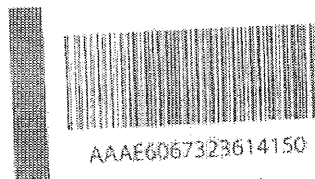

в.д. директора

Биљана Комненић, дипл.инж.ел.

Доставити:

- Наслову
- Писарници

Страна 1 од 1

**ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА
СРБИЈЕ**

Огранак „Електродистрибуција Пирот“

Пирот, Таковска бр.3

Број:

Пирот, _____, 2025 године

Општинска управа општине

Димитровград

Одељење за урбанизам, грађевинарство,
обједињену процедуру и извршења, имовинско
правне послове и комунално стамбену делатност

ПРЕДМЕТ: Услови за потребе израде Плана детаљне регулације за изградњу соларне
електране у насељу Бачево, општина Димитровград

Поступајући по захтеву бр. 2561200-Д.10.25.-271803/1-25 од 03.07.2025. године, Одељења за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско правне послове и комунално стамбену делатност, општинске управе Општине Димитровград, Ул. Балканска бр.2, Димитровград, за издавање услова и података који су од значаја за израду плана детаљне регулације за изградњу соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград, на основу Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон, 62/2023 и 94/2024), Закона о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 22/21, 40/2021, 35/2023 и 94/2024 - др. закон) и Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл. гласник РС“ број 84/23 и 58/2025) издају се:

УСЛОВИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

за изградњу соларне електране „RIVER SOLAR“ у насељу Бачево, општина
Димитровград

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Планско подручје обухвата простор који је предвиђен за изградњу соларне електране снаге 9900 kW. Површина Плана детаљне регулације износи око 19,94 ha, што представља оквирну границу обухвата планског документа. Коначна граница планског подручја биће дефинисана нацртом плана. Плански основ за израду Плана детаљне регулације представља Просторни план општине Димитровград („Службени лист града Ниша“ број 62/12) и Измена и допуна просторног плана општине Димитровград („Службени лист општине Димитровград“ број 33/22)

2. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ

2.1. Стање електроенергетских објеката

2.1.1. На подручју обухваћеном ПДР за изградњу соларне електране у насељу Бачево не постоје изграђени електроенергетски објекти.

2.2. Напајање подручја ПДР електричном енергијом

Електродистрибуција Србије је издала Услове за пројектовање и прикључење објекта за производњу електричне енергије - соларна електрана „RIVER SOLAR“ број Д.10.01.-380325/2-23 од 06.11.2023. године.

Рок важења издатих Услове за пројектовање и прикључење објекта за производњу електричне енергије - соларна електрана „RIVER SOLAR“ број Д.10.01.-380325/2-23 од 06.11.2023. године је 24 месеца. Уколико странка прибави локацијске услове у року важења услова за пројектовање и прикључење, услови за пројектовање и прикључење важе у року важења локацијских услова.

Инвеститори који нису исходовали ни локацијске услове у року важења услова за пројектовање и прикључење, немогу продужити услове за пројектовање и прикључење али могу поднети Захтев за издавање нових услова. Нови услови се издају у складу са тренутном електроенергетском ситуацијом и Законом о коришћењу обновљивих извора енергије.

У складу са Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, издавање услова за пројектовање и прикључење је могуће након израде Студије прикључења на дистрибутивни систем, чија израда се покреће подношењем захтева за закључивање уговора о изради студије прикључења.

2.2.1 Основни технички подаци о електрани и намена објекта

- Планирана одобрена снага електране: 9900 kW
- Начин рада: Електрана ради паралелно са ДСЕЕ са предајом енергије у ДСЕЕ у целисти (изузев сопствене потрошње електране)
- Намена објекта: Производња електричне енергије.

2.2.2 Начин прикључења и технички опис прикључка

- Врста прикључка: индивидуални
- Карактер прикључења: трајни
- Место прикључења електране на ДСЕЕ: Увод вода електране у ново водно- мерно 35 kV поље у оквиру спољашњег 35 kV постројења у ТС 110/35 kV „Димитровград“
- Место везивања прикључка на ДСЕЕ: Сабирнице 35 kV у ТС 110/35 kV „Димитровград“
- Прикључење електране на ДСЕЕ је трофазно са симетричним системом напона синусоидног облика.
- Називни напон мреже на месту прикључења електране на ДСЕЕ је $U_n = 35 \text{ kV}$.
- Називна фреквенција у ДСЕЕ је $f_n = 50 \text{ Hz}$.

2.2.3 Опис прикључка до места прикључења

- 2.2.3.1 У ТС 110/35 kV „Димитровград“ формирати и комплетно опремити водно-мерно 35 kV поље свом потребном опремом: примарном, секундарном, мерном, МПЗУ и осталом припадајућом опремом неопходном за интеграцију у систем даљинског управљања и надзора. Опрема у новом водно – мерном 35 kV пољу треба да буде компатибилна са опремом у осталим пољима.

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

У заштитном појасу, испод, изнад или поред електроенергетских објеката (ЕЕО), супротно закону, техничким и другим прописима не могу се градити објекти, изводити други радови, нити засађивати дрвеће и друго растине.

Заштитни појас за надземне ЕЕО, подземне ЕЕО и трансформаторске станице на отвореном дефинисан је чланом 218. Закона о енергетици.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

- за напонски ниво 1 kV до 35 kV:
 - (1) за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;
 - (2) за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
 - (3) за самонесеће кабловске снопове 1 метар;
- за напонски ниво 35 kV, 15 метара;
- за ниво напона од 110 kV, укључујући 110 kV, 25 метара;
- за напон ниво 220 kV и 400 kV, 30 метара.

Заштитни појас за подземне далеководе (каблове) је, од ивице армираног бетонског канала:

- 1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар;
- 2) за ниво напона од 110 kV, 2 метра;
- 3) за ниво напона изнад 110 kV, 3 метра.

Заштитни појас за станице трансформатора на отвореном је:

- 1) за ниво напона од 1 kV до 35 kV, 10 метара;
- 2) за ниво напона од 110 kV и изнад 110 kV, 30 метара.

4. ИЗМЕШТАЊЕ И ЗАШТИТА ПОСТОЈЕЋИХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА НАПОНСКОГ НИВОА 10 И 1 kV:

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном наменама у обухвату ПДР-а потребно је предвидети коридоре, односно адекватно земљиште, за потребе измештања угрожених електроенергетских објеката.

За изградњу ЕЕО који нису у јавној површини потребно је обезбедити и одговарајуће право за изградњу на земљишту у складу са члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи. Одговарајући доказ права на земљишту за изградњу према члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи обезбеђује инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном изградњом, потребно је да се Странака обрати ЕДС-у, за закључивање Уговора о припремању земљишта, пре израде одговарајуће техничке документације и пре почетка земљаних радова.

Извод из важећих техничких прописа и опште смернице за измештање подземних водова напонског нивоа 10 и 1 kV:

4.1. Подземни водови 10 kV и 1 kV

- 4.1.1. Уколико се траса кабла нађе испод коловоза за кабловске водове 10 kV и 1 kV предвидети кабловску канализацију израђену од пластичних цеви одговарајућег пречника. Кабловско окно користити на правој деоници кабловске канализације која је дужа од 40m, на месту промене правца или нивоа кабловске канализације и на местима гранања кабловске канализације.
- 4.1.2. Предвидети 100% резерве у броју отвора кабловске канализације за напонски ниво 10 kV, а 50% за напонски ниво 1 kV.
- 4.1.3. Приликом изградње/измештања водова водити рачуна о потребним међусобним растојањима и угловима савијања при паралелном вођењу и укрштању са другим електроенергетским водовима и осталим подземним и надземним инсталацијама и објектима које се могу наћи у новој траси водова. Није дозвољено засађивање средње и високе вегетације изнад подземних водова.
- 4.1.4. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оповног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.
- 4.1.5. Потребно је да се у траси кабловских водова не налази никакав објекат који би угрожавао електроенергетски вод и онемогућавао приступ кабловском воду приликом квара.
- 4.1.6. За измештене кабловске деонице 10 kV и 1 kV користити каблове одговарајућег типа и пресека.

4.2. Надземни водови 10 kV и 1 kV:

- 4.2.1. Приликом измештања мешовитих 10 kV и 1 kV надземних водова, за упоришта користити одговарајуће стубове прописаних димензија и одговарајући проводник. Ако се планира укидање надземног вода и изградња новог подземног, користити проводник одговарајућег типа и пресека.
- 4.2.2. При свођењу надземних кућних прикључака користити одговарајући проводник.
- 4.2.3. Ако се планира укидање надземног или мешовитог вода и изградња новог подземног вода, потребно је обезбедити сагласност за уградњу КПК и успонског вода на свим објектима који се напајају преко надземног кућног прикључка.

5. Инвеститор је у обавези да поштује следеће

- 5.1. При укрштању и паралелном вођењу каблова са другим инсталацијама поштовати прописима предвиђена сигурносна растојања и углове укрштања.
- 5.2. За прелазак саобраћајнице постојећих водова обезбедити резерву у кабловицама и то за водове 35 kV и 10 kV 100% резерву, а за водове 1 kV 50% резерву. Користити отворе кабловске канализације одговарајућег пречника у односу на пречник вода према условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 5.3. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оповног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.
- 5.4. Заштита од напона корака и додира и заштитна мера од електричног удара треба да буде усаглашена са важећим прописима и препорукама из ове области и Интерним стандардима Електродистрибуција Србије.
- 5.5. Све потребне радове у вези са заштитом и измештањем наведених електроенергетских водова извести у складу са важећим техничким прописима и препорукама, као и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 5.6. Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

5.7. При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација, поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV (Сл. лист РС бр. 65/88 и 18/92).

6. Додатни услови за извођење радова на изградњи објеката

- 6.1. Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.
- 6.2. Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.
- 6.3. Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

7. РОК ВАЖНОСТИ И СВРХА ИЗДАВАЊА

Ови услови могу се користити искључиво у сврху израде Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране "RIVER SOLAR" у насељу Бачево, општина Димитровград, и у друге сврхе се не могу користити.

Рок важења услова је 12 месеци од дана издавања.

С поштовањем,

Доставити:

1. Наслову
2. Сектору за планирање и инвестиције
Ниш
3. Сектору за ОИЕ
4. Сектору за планирање и инвестиције
у огранку Пирот
5. Писарници

В.Д. Директор
Билана Комненић, дипл. ел. инж.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ
Н/р: Дубравка Ђедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике

Београд
Немањина 22-26

Предмет: Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, Општина Димитровград и Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

Веза: Ваш допис број 002988416/2025 од 15.07.2025. године

Поштована,
обавештавамо Вас:

1. да се на територији у границама обухвата плана не налазе објекти за производњу електричне енергије из надлежности ЕПС АД, као и да у плановима пословања ЕПС АД нису планиране активности у вези производње електричне енергије.
2. да се на територији у границама обухвата плана не налазе објекти за производњу угља из надлежности ЕПС АД, као и да у плановима пословања ЕПС АД нису предвиђене активности у вези експлоатације угља.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР ЕПС АД

Душан Живковић

На основу члана 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 40. став 1., тачка 5. Статута општине Димитровград („Службени лист општине Димитровград“, бр.6/19), Скупштина општине Димитровград на седници одржаној 13.09.2024. године, донела је

**ОДЛУКУ О ИЗРАДИ
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
за изградњу Соларне електране у насељу Бачево,
општина Димитровград**

Члан 1.

Приступа се изради Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград (у даљем тексту: План).

Члан 2.

Оквирном (прелиминарном) границом Плана обухваћено је подручје површине око 12,60 ha.

Оквирном (прелиминарном) границом Плана обухваћене су катастарске парцеле у КО Бачево, КО Градиње и КО Димитровград, општина Димитровград.

Граница Плана је дефинисана као оквирна (прелиминарна), а коначна граница планског подручја дефинисаће се приликом утврђивања нацрта плана.

Саставни део ове одлуке је графички прилог на коме је шематски приказана оквирна граница и прелиминарни обухвата плана.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Плана дати су у планском документу ширег подручја и по хијерархији вишег реда, Просторни план општине Димитровград ("Службени лист града Ниша", број 62/12) и Измена и допуна Просторног плана општине Димитровград („Службени лист општине Димитровград“, број 33/22), којима се посебно наглашава могућност производње и коришћења електричне енергије добијене коришћењем енергије сунца, уз обавезну израду Плана детаљне регулације.

Члан 4.

Принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора у обухвату Плана засниваће се на принципима рационалне организације и уређења простора и усклађивању планираних садржаја са могућностима и ограничењима у простору.

Члан 5.

Визија и циљ Плана је стварање законског и планског основа за просторно уређење предметне локације уз обезбеђење неопходне инфраструктуре за њено функционисање и утврђивање правила уређења и правила грађења, односно стварање основа за издавање информације о локацији и локацијских услова за грађење свих потребних објеката у саставу предметне соларне електране.

Члан 6.

У складу са чланом 28. Закона о планирању и изградњи, садржајем Плана ће се дефинисати:

- 1) границе плана и обухват грађевинског подручја, подела простора на посебне целине и зоне;
- 2) детаљна намена земљишта;
- 3) регулационе линије улица и јавних површина и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози;
- 4) нивелационе коте улица и јавних површина (нивелациони план);
- 5) попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте;
- 6) коридори и капацитети за саобраћајну, енергетску, комуналну и другу инфраструктуру;

- 7) мере заштите културно-историјских споменика и заштићених природних целина;
- 8) локације за које се обавезно израђује урбанистички пројекат или расписује конкурс;
- 9) правила уређења и правила грађења по целинама и зонама;
- 10) други елементи значајни за спровођење плана детаљне регулације;
- 11) графички део.

Члан 7.

Рокови за израду Плана, дефинишу се уговором између Наручиоца и обрађивача Плана. Оквирни рок за израду нацрта плана је 12 месеци од дана доношења ове одлуке.

Члан 8.

Израду Плана финансираће подносилац иницијативе за израду Плана, наручилац израде, VR RIVER HYDRO ENERGY д.о.о., са седиштем на адреси: 37220 Брус, ул. Мике Ђорђевића 2.

Носилац израде Плана је Општинска управа општине Димитровград, Одељење за урбанизам, грађевинарство, обједињену процедуру и извршења, имовинско-правне послове и комунално стамбену делатност.

Члан 9.

У првој фази израдиће се концептуална развојна решења - елаборат за рани јавни увид, који се излаже на рани јавни увид.

На основу материјала за рани јавни увид прибављају се услови имаоца јавних овлашћења, релевантних за израду овог планског документа.

По прибављању услова релевантних имаоца јавних овлашћења и израде Нацрта Плана, исти ће биће изложен на јавни увид, након обављене стручне контроле од стране Комисије за планове.

Оглашавање раног јавног увида и јавног увида и трајање обавиће се у складу са Законом о планирању и изградњи.

Члан 10.

У складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), Решење о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину донела је надлежна служба за заштиту животне средине.

Члан 11.

У зависности од мишљења надлежног Завода за заштиту споменика културе, дефинисаће се потреба о изради Студије заштите непокретног културног добра у обухвату предметног Плана детаљне регулације.

Члан 12.

План ће се изградити у четири (4) истоветна примерка (у штампаном и дигиталном облику) и то три (3) примерка за Носиоца израде и један (1) примерак за обрађивача плана.

Члан 13.

Ова Одлука ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у “Службеном листу општине Димитровград”.

О б р а з л о ж е њ е

Приступа се изради Плана детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград.

Правни основ за доношење ове Одлуке налази се у одредби члана 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/1, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23), којом је прописано да Одлуку о изради

планског документа доноси орган надлежан за његово доношење, по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно Комисије за планове.

За доношење ове Одлуке, Комисија за планове је дала позитивно претходно мишљење бр. 06-236/2024-17/1 од 15. 08.2024. године.

Имајући у виду наведено, предлаже се доношење Одлуке о изradi детаљне регулације за изградњу Соларне електране у насељу Бачево, општина Димитровград по законом прописаној процедури, као и по процедури прописаној Статутом општине и другим прописима.

Број: 06-250/2024-17/7-9
У Димитровграду, дана 13.09.2024. године.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД

ПРЕДСЕДНИК
Зоран Ђуров

Зоран Ђуров

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: Д211-311028/2 -2025 СЈ

ДАТУМ: 28.07.2025

ИНТЕРНИ БРОЈ: /

БРОЈ ИЗ ЛКРМ:31

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ

СЕКТОР ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ

СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НИШ

НИШ,ВОЖДОВА 11А

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

Улица Балканска бр 2

18320 Димитровград

ПРЕДМЕТ: Услови који су од значаја за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Бачево“ на територији општине Димитровград.

У одговору на ваш захтев достављамо вам Услове за пројектовање на Вашу даљу надлежност.

Прилог: - Услови за пројектовање
- Ситуација

С поштовањем,

Шеф ^ислужбе за планирање и изградњу мреже Ниш

Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: Д211-311028/2 -2025 СЈ

ДАТУМ: 28.07.2025

ИНТЕРНИ БРОЈ: /

БРОЈ ИЗ ЛКРМ:31

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ

СЕКТОР ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ

СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НИШ

НИШ,ВОЖДОВА 11А

На захтев ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД, а на основу члана 53а, а у вези са чланом 54. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20, 52/21, 62/23), члана 11. Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре ("Сл. гласник РС", бр. 68/2019), члана 9. Уредбе о локацијским условима („Службени гласник РС“ број 115/2020) и Закона о електронским комуникацијама (Сл. гласник РС", бр. 44/2010, 60/2013 - одлука УС, 62/2014 и 95/2018, Сл. гласник РС", бр. 35/2023), а у циљу заштите ТК објеката и стварања услова за реализацију планова развоја телекомуникационе мреже Телекома Србија, овим дајемо:

УСЛОВЕ

који су од значаја за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Бачево“ на територији општине Димитровград.

У границама подручја постоји изграђена ТК инфраструктура :

- На граници плана соларне електране „Бачево“, Телеком Србија је изградио оптички кабл. На приложеним ситуацијама уцртана је постојећа ТК инфраструктура.
- На подручју који обухвата план не постоје активне ни планиране базне станице Мобилне Телефоније Србије.

Планом предвидети:

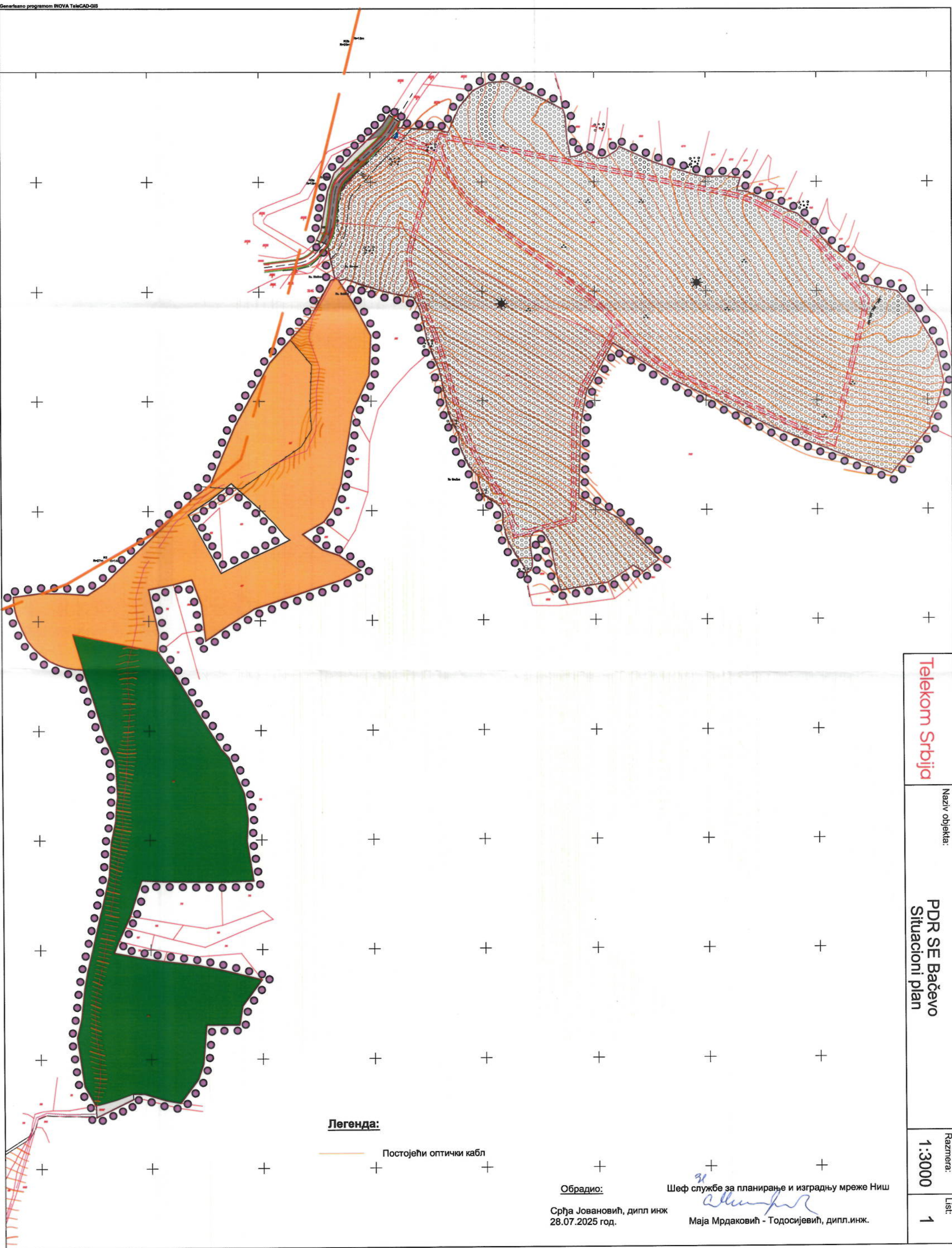
- Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предметним планским документом у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката (Службени гласник РС број 16/2012).
- Планом Детаљне регулације предвидети коридоре, дуж саобраћајница, за потребе изградње телекомуникационе инфраструктуре до планираних објеката који су планом предвиђени. Уколико је предвиђено прикључење соларне електране на телекомуникациону мрежу потребно је предвидети полагање недостајуће инфраструктуре до постојеће трасе оптичког кабла.
- Општинска управа треба да пошаље обавештење о јавном увиду у издати плански документ како би исти ускладили са новим технологијама Телекома Србије

За сва евентуална обавештења у вези издатих Услови можете се обратити, Служби за планирање и изградњу мреже Ниш, контакт телефон 018/ 200-888.

Прилог: Ситуациони план са уцртаном постојећом ТК инфраструктуром

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш

Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

Telekom Srbija	Naziv objekta:	PDR SE Bačovo Situacioni plan	Razmera:	1:3000	List:	1
----------------	----------------	----------------------------------	----------	--------	-------	---

Обрадио: Срђа Јовановић, дипл инж
28.07.2025 год.

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш
Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.